

BOLJE POZNO KOT NIKOLI, VENDAR ...

203 milijoni evrov evropskih sredstev za projekte občin

Peti razpis za črpanje evropskih sredstev iz programa razvoja regij v lanskem letu kljub nestrpnim pričakovanjem občin, ki so računale na podporo evropskih sredstev pri pomembnih projektih, ni in ni mogel zagledati belega dne. Njegovo objavo so zadrževali, vendar niti zdaj ni popolnoma jasno, kaj se je dogajalo v zakulisju. Pojasnjevanje za zaprtimi vrati v državnozbornem odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj zaradi prekinitvev se ni dalo pričakovanih informacij, zgovorno pa je bilo dogajanje, ki je spremljalo sejo in pričakovanje objave. V SLS in SDS so opozarjali, da je služba vlade za evropske zadeve samovoljno ali po navodilih ministra preprečila objavo razpisa in tako blokirala črpanje 296 milijonov evrov sredstev EU. Pristojni državni sekretarki je zapretila državnozborna zahteva za odstavitev, SNS pa je v začetku tega leta zoper njo vložila kazensko ovadbo.

Služba vlade za razvoj in evropske zadeve je medtem konec decembra pojasnila, da je peti razpis zadržala zaradi zagotavljanja skladnosti postopkov. Minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko pa je pojasnil, da je do zamika petega poziva prišlo zaradi poročil računskega sodišča. Dve od

njih sta vsebovali pridržke glede izvajanja prvih štirih javnih razpisov, urad za nadzor proračuna pa naj bi izvajal revizijo. Nejasnosti so se nato razjasnile!

Po vseh zapletih, ki jih z zornega kota čakajočih na denar lahko zelo enostavno imenujemo kolobocije, premalo pripravljenosti ali s še kakšnim zgovornejšim imenom, je služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko v uradnem listu konec januarja le objavila peti javni poziv iz naslova Prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi« razvojne prioritete »Razvoj regij« za obdobje 2010-2012, za katerega so razpisani 203 milijoni evrov.

Kljub razpisu iz lokalnih skupnosti opozarjajo, da ima objavljeni dokument kar nekaj pomanjklivosti. Bojijo se, da ne bodo uspeli izkoristiti vseh razpisanih sredstev.

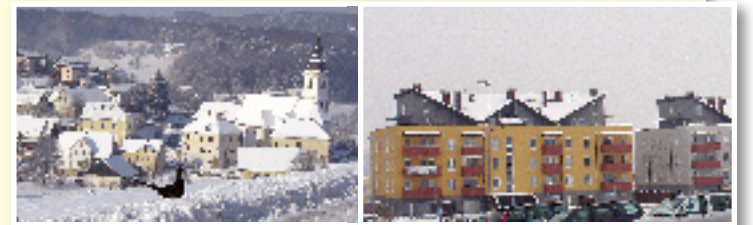
Res je, da je bolje pozno kot prepozno ali nikoli, nekaj priokusa pa le ostaja. Med drugim tudi dejstvo, da se je razpoložljivi znesek z omenjanih 296 milijonov znižal na 203 milijone. A to je druga zgodba. Najprej za zakulisje, nato pa, morda, za javnost.

Edvard Pukšič

IZ VSEBINE:

○ **5. razpis in proračuni občin osrednjih Slovenskih goric:** med upravičenimi vlagatelji so tudi občine osrednjih Slovenskih goric, ki so projekte, predvidoma podprte tudi s temi evropskimi sredstvi, vnesle v svoje razvojne programe in proračune. **2-5**

○ Po razdružitvi prejšnje občine v sedanji občini Lenart še dve krajevni skupnosti – Lenart in Voličina **6**

○ Lenart: občinski svet presekal dilemo - asfaltna baza in predelava gum bosta! **7**

○ Pri Lenartu so se med prvimi zavedli pomena ekologije in gospodarnega ravnanja z odpadki **8**

○ Izhod iz krize je v razvoju obrti in drobnega gospodarstva **12**

○ POTOPIS: Nova Zelandija **13**

○ OVTARJEVA POHVALA Romanu Kranvoglu **15**

○ Pust v Slovenskih goricah ... **20**

... pri Lenartu
... pri Sv. Trojici

5. razpis in proračuni občin osrednjih Slovenskih goric

Nepovratna sredstva iz 5. razpisa so namenjena sofinanciranju operacij, vključenih v izvedbene načrte regionalnih razvojnih programov in potrjenih s strani svetov regij, na naslednjih vsebinskih področjih: ekonomska in izobraževalna infrastruktura, okoljska infrastruktura, razvoj urbanih naselij, javna infrastruktura v območjih s posebnimi varstvenimi režimi in v turističnih območjih in socialna infrastruktura.

Med upravičenimi vlagatelji so tudi občine osrednjih Slovenskih goric, ki so projekte, predvidoma podprte tudi s temi evropskimi sredstvi, vnesle v svoje razvojne programe in proračune. V mnogih primerih so občinski proračuni za leto 2010 zaradi tega bistveno zajetnejši.

Občina Cerkevjak: eden največjih projektov po ocenjeni vrednosti v Cerkevniku doslej

Pogovor z direktorjem občinske uprave mag. Vitom Kranerjem

»Odpirajo se vrata do sredstev, ki so bila lani še nedostopna, bila pa so pričakovana in načrtovana. 5. javni razpis. Poziv pred dnevi ...

»Zaradi v lanskem letu smo v Cerkevniku imeli pripravljen projekt, ki je čakal na ta poziv službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. V tem času pripravljamo vso potrebno dokumentacijo, izpolnjujemo obrazce, pripravljamo investicijsko dokumentacijo, da bomo projekt prijavi v okviru določenih rokov!« je najprej poudaril direktor cerkvenjaške občinske uprave mag. Vito Kranerj.

»Prijavljamo enega največjih projektov po ocenjeni vrednosti v Cerkevniku doslej. Gre za izgradnjo kanalizacijskega omrežja in dograditev oziroma sanacijo čistilne naprave. Po višini je projekt primerljiv s projektom poslovno-obrtne cone, ki pa je že realiziran. Ocena je 1,3 milijona evrov; nadejamo se sicer nekoliko manjše vrednosti glede na razmere v gradbeništvu, vse pa je odvisno od ponudb izvajalcev. TermiŃsko je zastavljen kot dvoletni projekt, z njim pa bi začeli takoj po pridobitvi sklepa in podpisu pogodbe s SVLR. Prva faza v vrednosti polovice celotne naložbe, torej

okrog 650 tisoč evrov, naj bi bila izvedena že v letu 2010. Že do 30. septembra letos smo namreč dolžni na službo vlade dostaviti zadnji zahtevek. V prvi fazi bi izvedli sanacijo obstoječe čistilne naprave za potrebe dograditve in izgradnje dodatnega kanalizacijskega omrežja iz 500 populacijskih enot na dodatnih dvakrat po 500 vključno z izgradnjo tako imenovanega dehidracijskega stroja, ki bo omogočal tudi čiščenje blata iz greznic. V 2011 sledi 2. faza z izgradnjo okrog dva tisoč metrov kanala v delu naselja Cerkevjak-Stanetinci-Andrenci. S tem bomo na kanalizacijsko omrežje priklopili še okrog 30 gospodinjstev in dosegli glavni cilj naložbe.«

Razmišljate še o drugih projektih, ki čakajo na podobno priložnost?

»Upam si trditi, da projektov v Cerkevniku ne bo zmanjkalo. Na žalost bo zmanjkalo tako imenovanih kvot rezerviranih oziroma zagotovljenih sredstev za občino Cerkevjak. Pripravljena je že investicija izgradnja športne dvorane in rekonstrukcije OŠ Cerkevjak, ki je ocenjena na 3,9 milijona evrov. Tukaj čakamo na razpis ministrstva za šolstvo, ki ga, na žalost, v lanskem letu ni bilo. Letos smo na podlagi informacij in sestanka na ministrstvu dobili zagotovilo, da razpis bo. Zagotovila za uspeh pa glede na ponovno zmanjšanje sredstev ni. Občinska uprava in župan iščemo rešitve in morebitne možnosti v javno-zasebnem partnerstvu, da bi projekt vendarle začeli izvajati. Projekt je namreč popolnoma pripravljen, čaka ga le realizacija. Vzpredno smo začeli s pripravljanjem dokumentacije za rekonstrukcijo obstoječega vrta. Veljavni normativi in potrebe, število otrok, so nas namreč postavili pred dejstvo, da Cerkevjak v tem trenutku potrebuje najmanj 4-oddelčni vrtec. Načrti gredo v to smer, da bi izgradili 5-oddelčnega, da bi potrebam po prostoru zadostili za daljši čas.

Ob tem izvajamo druge investicije, ena teh investicij je energetska sanacija vseh javnih objektov. Zmanjšati skušamo velike stroške

energije. Razmišljamo o namestitvi ustrezne toplotne črpalke in izgradnji sončne elektrarne na osnovni šoli. Zmanjšati želimo obratovalne stroške in povečati energijsko učinkovitost!

Letošnji proračun je vreden 4,7 milijona evrov. Na veliko višino vplivajo velike načrtovane investicije, za katere upamo, da bodo realizirane. Veliko je odvisno od aktualnih razpisov, na žalost pa je obseg razpisanih sredstev zmanjšan zaradi gospodarskih razmer.«

Tudi lanski proračun je bil investicijsko naravn.

»Oba proračuna sta zelo investicijska. Vrednost lanskih odhodkov je znašala 2,6 milijona evrov, letos bo celo dva milijona več zaradi omenjenih načrtovanih velikih investicij. Zanje je namenjenih okrog 75 odstotkov odhodkov letošnjega proračuna. V 25-ih odstotkih pa so zajeti: delovanje lokalne

samouprave, gospodarstvo, kmetijstvo, prostorsko načrtovanje, prometna infrastruktura, zdravstvo, kultura, šport, izobraževanje, nevladne organizacije in socialno varstvo. Razmerja so letos nestandardna prav zaradi načrtovanih večjih naložb. Razmerje potrjuje nadpovprečno investicijsko naravnost.«

Za lažje razumevanje proračuna občine Cerkevjak dodajmo še nekaj števil, ki označujejo tako imenovane stalne porabnike. Delovanje občine kot sistema lokalne samouprave stane 294 tisoč evrov, promet 320 tisoč, za neposredne spodbude v gospodarstvu, zlasti turizmu, je namenjenih okrog 12 tisoč, kmetijstvu 6 tisoč, za prostorsko planiranje in stanovanjsko področje okrog 400 tisoč, za zdravstveno varstvo 11 tisoč, za kulturo šport itd. nekaj nad 180 tisoč, za izobraževanje preko 435 tisoč, za socialno varstvo pa 88 tisoč evrov. Za protipožarno varnost je namenjenih 35 tisoč evrov, v okviru občinskega proračuna pa je še vrsta drugih izdatkov.

Občina Lenart: evropski denar za oskrbo z zdravim pitno vodo tam, kjer je še ni

Pogovor z direktorico občinske uprave mag. Vero Damjan Bele

meni, da bomo ta sredstva zbrali na domačem območju, ampak gre za transferna sredstva, predvsem na račun kohezijskih sredstev, saj občina Lenart vodi projekt celovite oskrbe z zdravim pitno vodo za severovzhodno Slovenijo, v katerega je vključenih 18 občin. In ker mi vodimo ta projekt, se vsa sredstva iz Evrope za te občine prelivajo preko našega računa in je proračun ustrezno povečan tako na prihodkovni kot odhodkovni strani.

Zaradi nazornosti uvrstiva proračunska sredstva po največjih porabnikih v skupino tekočih porabnikov in investicij. Kateri so največji?

V tekoči porabi so največji proračunski porabnik osnovne šole in pa vrtci. V letu 2010 namenimo za osnovno šolstvo 1,136.000 evrov in za vrtce približno milijon. Potem so druge skupine, socialni transferji se, na primer, povečujejo iz leta v leto. Računamo, da bodo letos dosegli dobrih 212.000. Za kulturne prireditve smo morali, na žalost, proračunska sredstva nekoliko zmanjšati zaradi splošnega položaja, ker ni toliko prihodkov kot v preteklih letih, ampak kljub temu želimo zagotoviti spodobne poletne prireditve na ravni, kot je bila doslej, podpiramo pa tudi ljubiteljsko kulturo. Lenart bo stal približno 20 tisoč, društvom pa namenimo okoli 30 tisoč evrov. Za šport bo namenjenih približno 35 tisoč evrov.

Socialni transferji pokrivajo zelo občutljiva področja. Jih lahko natančneje opredelite?

Največja postavka je varstvo starejših, gre predvsem za plačevanje stroškov oskrbe v domovih za ostarele, to je okoli 160 tisoč, potem so razni transferji invalidom, približno 11 tisoč. Sledijo subvencije za nepreskrbljene, od zdravstvenega varstva do drugih transferjev, približno 30 tisoč evrov. Skupaj vsi okrog 212 tisoč evrov.

Proračun je, v celoti gledano, investicijsko naravn ...

Vse podrejamu namenu, da se na območju občine čim več naredi. Velik del proračunske pogache bo namenjen povezovalni cesti Sp. Porčič - Zg. Senarska. Ta projekt je sofinanciran tudi s strani EU. Iz Evropskega sklada za regionalni razvoj je zanjo namenjenih 852 tisoč evrov in dodatno iz državnega proračuna 173 tisoč. Gre za modernizacijo omenjene lokalne ceste v dolžini 2,9 km. S to cesto pričakujemo razbremenitev središča Lenarta, saj se kljub izgradnji avtoceste skozi središče še vedno vali gost osebni in tovorni promet. Vsaj del tega prometa, ki je namenjen v industrijsko cono ali v nakupovalna središča ali proti Gornji Radgoni in ki prihaja z avtoceste oz. iz smeri Sv. Trojice, bi želeli preusmeriti mimo središča mesta in s tem pomagati, da bi bili Radehova in Ptujška cesta, ki je tudi šolska pot, manj obremenjeni in varnejši.

Pravkar objavljeni razpis za evropska sredstva pomeni možnost pridobitve denarja za enega zelo pomembnih občinskih projektov, ki pa pravzaprav že poteka.

Na 5. razpis smo pripravljani. Z denarjem, ki bi ga dobili, želimo zgraditi vodovod na območju KS Voličina, ki danes še ni v celoti oskrbljena z zdravim pitno vodo. Gospodinjstva na tem območju se danes napajajo iz treh vaških vodovodnih sistemov, v katerih je voda velikokrat ali zelo pogosto oporečna. Menimo, da to ni prav, in želimo vsa gospodinjstva oskrbeti z zdravim pitno vodo; to je pravzaprav osnova, ki jo mora imeti vsako gospodinjstvo. Pripravili smo projekt, s katerim nadaljujemo izgradnjo vodovodnega sistema na tem območju. 1. faza je že zgrajena, zdaj nadaljujemo z 2. in 3. fazo preko severovzhodnega dela Sp. Voličine, dela Zg. Voličine, preko Preske gore, Černe, Huma in navezave na že zgrajeni cevovod na Dolgih njivah. Dodali smo še projekt Rogoznice, kjer vodovoda ali vaških vodovodov sploh nimajo, ampak se napajajo iz lastnih vodnih virov. Ta 3. faza, za katero pripravljamo projekte, dokumentacijo za razpis imamo tako rekoč pripravljeno, bo »težka« en milijon 860 tisoč evrov. 1,165.500 pričakujemo iz evropskih sredstev, sami pa bomo iz proračuna zagotovili približno 515 tisoč evrov. To je edini projekt, s katerim kandidiramo, ker je z njim vsa masa sredstev, ki nam po regionalnem razrezu pripada, že izkoriščena. V preteklih letih smo namreč vsa sredstva, ki so bila po razrezu namenjena za občino Lenart, izkoristili do zadnjega evra.

Če ne bi bilo teh razpisanih sredstev, bi šlo za tako velik finančni zalogaj, da bi ga morali razdeliti na daljše časovno obdobje. Poglejva zdaj lanski in letošnji občinski proračun!

Lani smo po rebalansu na prihodkovni in odhodkovni strani zagotovili 10 milijonov in pol evrov, letošnji proračun pa znaša 23 milijonov. Je podvojen lanski proračun, vendar to ne po-

Bo osnovna šola dočakala rekonstrukcijo in občina gradnjo nove športne dvorane?

Pomembna investicija je dokončanje prizidka k OŠ Voličina. V lanskem letu smo dokončali 1. fazo te izgradnje – zagotovitev novih prostorov za potrebe vrtca. V letu 2010, do počitnic, pa bi morala biti zaključena še 2. faza – izgradnja prostorov za potrebe osnovnošolcev. V prizidku bodo prostori za garderobo, multimedijška učilnica, knjižnica, vsaj delno pa bo obnovljen tudi del stare stavbe.

Pomembni in zajetni sta že omenjeni izgradnja vodovoda Voličina – Rogoznica in oskrba SV Slovenije s pitno vodo, kjer gre za obnovo oziroma nadomestitev transportnega vodovoda iz Maribora preko Lenarta in naprej.

Morda je ob pogledu na gradnjo med obstoječimi objekti koga zaskrbelo, kje se bodo otroci poslej igrali, saj je na prvi pogled videti, da ne bo več zunanjih igralnih površin. Ampak ni tako! V lasti imamo tudi sosednjo parcelo in nanjo bomo prenesli obstoječa igrala in namestili tudi dodatna, tako da bo tudi zunanjih prostorov za otroke dovolj. Vrednost naložbe je ocenjena na skoraj 2 milijona 700 tisoč evrov.

Še ena investicija, ki sicer ni v občinskih investicijskih okvirih, jo pa podpiramo v smislu »zelenega« oziroma »ekološkega« Lenarta. Podelili smo koncesijo za izgradnjo daljinskega

dišča in evropska kulturna pot sv. Martina Tourskega – VIA SAVARIA". Ta prostor bo namenjen zlasti razstavnim, muzejskim, promocijskim in izobraževalni dejavnosti. Na ta način bomo oživili in ohranili kulturni spomenik, hkrati pa bomo ustvarili pogoje za ohranjanje in predstavitev kulturne dediščine ter njeno integracijo v sodobni čas,« pojasnjuje Padovnik. »Gre za pomemben etnografski in etnološki projekt, ki bo prispeval k prikazovanju življenja v Slovenskih goricah v preteklosti in sedanjosti v povezavi z življenjem in delom sv. Martina Tourskega ter kraji, ki so vključeni v to evropsko kulturno pot, ki poteka od Francije, Italije, Slovenije do Madžarske (predvideva se tudi vključitev Hrvaške). Projekt VIA SAVARIA je uvrščen v okvir projekta Evropske unije in Operativnega programa Slovenija-Madžarska 2007-2013. Pomen poti je predvsem v ustvarjanju vezi med ljudmi, ki si prizadevajo za povezovanje ljudi v Evropi ob upoštevanju in spoštovanju kulture in zgodovine posameznih narodov ter njihove kulturne dediščine.«

Kot pravi direktor občinske uprave, bo občina z investicijami v komunalno infrastrukturo sledila tudi željam investitorjev ter komunalno opremljala stavbna zemljišča. Poleg tega namerava občina končati z izdelavo občinskega prostorskega načrta, pa tudi drugih manjših investicij ne bo zmanjkalo.

»V občini tudi upamo, da bo letos prišlo do konkretnih premikov ter da bosta država in DARS pristopila k izvedbi več kot potrebne sanacije državnih cest skozi naselja Spodnja Senarska, Gočova in Osek. Kot občina želimo v tem projektu sodelovati s financiranjem izgradnje pločnikov skozi ta naselja,« pravi Padovnik.

Srečko A. Padovnik: "Več kot polovico proračuna občina nameni za investicije, kar prispeva k hitrejšemu razvoju občine in boljšemu življenju občanov in občanov."

jekte,« poudarja Padovnik. »Tako ostajamo še naprej občina, v kateri nam uspeva več kot polovico proračuna nameniti za investicije, kar neposredno prispeva k razvoju občine in izboljšanju kakovosti življenja občanov in občanov.«

Zamuda pri javnem pozivu ministrstva za regionalni razvoj občine Sveta Trojica ni posebej prizadela, saj trenutno izvaja dva projekta iz drugega in tretjega razpisa in se namerava za sredstva za nove projekte potegovati šele naslednje leto.

Lenarški vrtec bo z novimi prostori dosegal predpisane standarde.

V preteklem mesecu se je začela gradnja novega vrtca v Lenartu. Ta bo namreč kmalu premajhen za vse otroke, ki bi se želeli vpisati, saj je bilo v mestu zgrajenih precej novih blokov; stanovanja so postopoma prodajali in kmalu bodo v njih nove družine. Prodajalec nam zagotavlja, da je večino stanovanj že prodal. Zagotovo bodo v njih tudi mlade družine, ki bodo imele otroke. V 1. fazi je treba zagotoviti prostor v vrtcih, kasneje pa tudi v šoli.

V letošnjem letu bomo v lenarškem vrtcu zgradili nove dodatne prostore. Novi vrtec bo postavljen med obstoječe objekte. Obstoječi objekti in nov objekt bodo povezani s hodniki. Celoten kompleks bo tako bolj funkcionalen, kot je sedaj. Lažja bo oskrba s hrano po celotnem kompleksu, otroci bodo lahko šli v copatih iz enega v drugi del ... Pridobljeni bodo novi prostori za igralnice, telovadnica, knjižnica in prostori za osebje. Ta vrtec bo dejansko v skladu z novimi, sodobnimi standardi, ki jih v sedanjih prostorski stiski nismo mogli zagotoviti.

toplovodnega sistema na biomaso. V 1. fazi gre za izgradnjo 2,5 km, ko bo investicija zaključena pa za 5 km. V 1. fazi bo na ta sistem priključenih 500 gospodinjstev, javnih ustanov, podjetij, kasneje pa tudi več. Ta projekt vodi naš koncesionar Ekotoplota – energetika. To je prvi tovrstni projekt v Sloveniji, njegova vrednost pa je približno 4 milijone 800 tisoč evrov, investitorji pa so si tudi za ta projekt zagotovili sofinanciranje iz evropskega sklada.

Morda za konec omeniva še tako zaželeno rekonstrukcijo kulturnega doma v Lenartu.

Pripravljeno imamo vso potrebno dokumentacijo, vključno z gradbenim dovoljenjem. V kolikor bomo na razpisih uspeli pridobiti pričakovano sofinanciranje, se bomo obnove z največjim veseljem lotili še v tem letu, sicer pa bo potrebno še kakšno leto počakati.

Edvard Pukšič

Občina Sveta Trojica: rekorden proračun

Pogovor z direktorjem občinske uprave v občini Sveta Trojica Srečkom A. Padovnikom

Občinski svet občine Sveta Trojica je pravočasno, lani decembra, sprejel proračun za leto 2010. Tako smo se izognili nepotrebnim administrativnim omejitvam, povezanim z začasnim financiranjem. Proračun za letošnje leto je po višini načrtovanih prihodkov in odhodkov rekorden: prihodki so načrtovani v višini preko 7,78 milijona evrov, odhodki pa v višini dobrih 8 milijonov evrov,« pravi direktor občinske uprave v občini Sveta Trojica Srečko A. Padovnik. »Ob tem pa moram takoj dodati, da je v teh dveh zneskih upoštevanih tudi 5 milijonov evrov za izvedbo projekta odprtega širokopasovnega omrežja (OŠO). Nosilec tega projekta, v katerega je vključenih devet občin (Benedikt, Cerkvjenjak, Juršinci, Lenart, Sveta Ana, Sveti Andraž, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Trnovska vas in Sveta Trojica) je naša občina. Realizacija projekta pa je odvisna od časa, vsebine in uspeha na javnem razpisu za pridobitev sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj. Razpis bo menda objavljen marca letos, čeprav je bil uradno najavljen že za lansko pomlad. Višina občinskega proračuna brez sredstev za projekt OŠO pa je nekaj več kot 2,78 milijona evrov na prihodkovni in okoli 3 mi-

lijone evrov na odhodkovni strani.« Po Padovnikovih besedah bodo v občini Sveta Trojica letos nadaljevali in končali izgradnjo kanalizacije v naselju Sveta Trojica in v delu naselja Zgornja Senarska. Na infrastrukturnem področju bodo izvedli rekonstrukcijo vodovoda v naselju Zgornja Senarska ter zgradili kanalizacijo v tem naselju.

Na cestnem področju bodo po navedbah Padovnika rekonstruirali večji del Slovenske ulice ter modernizirali ceste v Oseku. Precej naporov in sredstev nameravajo usmeriti tudi v sanacijo občinskih cest, ki so jih lani poškodovali plazovi. »Prav elementarne nesreče so v zadnjih letih v ospredje postavile potrebo po izboljšanju opreme in sredstev gasilskih društev, saj so ravno gasilci pogosto najbolj izpostavljeni tako pri preprečevanju kot pri sanaciji nesreč. Zato bo občina financirala nakup gasilskega vozila s cisterno GVC 24/50 za potrebe PGD Sveta Trojica in gasilskega vozila za prevoz moštva tipa GVM-1 za potrebe PGD Gočova.«

»Letos do jeseni bo v drugi kleti samostana urejen razstavno-promocijski center sv. Martina kot sestavni del projekta "Martinova sre-

Center na evropski kulturni poti sv. Martina: DRAGOCENA PRIDOBITEV

Občina Sveta Trojica bo v kleti samostana ob cerkvi uredila razstavno-promocijski center Sv. Martina, ki bo postal pomembna točka na evropski kulturni poti sv. Martina Tourskega od Madžarske do Francije. Po tem, ko bo Sveta Trojica vključena v pomembno evropsko kulturno pot, jo bo zagotovo obiskalo še več turistov kot doslej. Razstavno-promocijski center pa bo dragocen tudi za spodbujanje domače kulturne ustvarjalnosti.

T. Kšela

Kako pa so v občini Sveta Trojica uresničili lanski proračun? »Prihodki in odhodki so bili realizirani v skladu s proračunom. Prihodki so znašali 2,48 milijona evrov, odhodki pa 2,86 milijona evrov. Bolj kot same številke pa je pomembno dejstvo, da smo uspeli realizirati najpomembnejše cilje proračuna. Kar okoli 1,6 milijona evrov smo vložili v investicijske pro-

Sicer pa si v občini Sveta Trojica prizadevajo za to, da bi pridobili sredstva iz Evropske unije in od države, saj samo tako lahko uresničijo številne investicijske načrte. Doslej so bili, kot pravi Padovnik, pri pridobivanju teh sredstev uspešni.

Tomaž Kšela

Občina Benedikt: v ospredju rekonstrukcija ceste Osek-Benedikt-Sveta Ana

Pogovor z direktorico uprave občine Benedikt Andrejo Lorber o letošnjem in lanskem proračunu

»Naši občini smo proračun za leto 2010 sprejeli že lani decembra. Na prihodkovni strani je »težek« nekaj več kot 3,96 milijona evrov, na odhodkovni pa okoli 83.000 evrov manj,« pravi direktorica uprave v občini Benedikt Andreja Lorber. »Največ sredstev bomo namenili za dokončanje rekonstrukcije in izgradnje lokalne ceste Osek – Benedikt – Sveta Ana. Gre za partnerski projekt z občino Sveta Ana. Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete Razvoj regij, prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi. Vrednost celotne investicije znaša skoraj 1,95 milijona evrov, Evropska unija pa bo zanj prispevala do 85 odstotkov upravičenih stroškov oziroma največ okoli 1,47 milijona evrov.«

Andreja Lorber: »V občini Benedikt vlagamo veliko moči in znanja v pridobivanje sredstev iz državnega proračuna in evropskih skladov, pri čemer smo dokaj uspešni.«

Poleg tega bo občina po besedah direktorice uprave letos finančno pokrila lansko investicijo v izgradnjo meteorne kanalizacije v Šolski, Nasipni in Prešernovi ulici. Na novo pa bodo stekle investicije v rekonstrukcijo javne poti Drvanja – smer Strmšek, v sofinanciranje projekta oskrbe severovzhodne Slovenije s pitno vodo in skupaj z Direkcijo RS za ceste še v ureditev krožišča (rondo) na regionalni cesti.

Kako pa se je končala proračunska zgodba za lansko leto? »Proračun naše občine je lani na prihodkovni strani znašal nekaj več kot 2,81 milijona evrov, na odhodkovni strani pa dobrih 52.000 evrov manj,« z zadovoljstvom pojasnjuje Lorberjeva. »Investicije, ki smo jih

uvrstili v proračun, smo uresničili dokaj uspešno. Tako smo že na začetku lanskega leta končali z investicijo v dograditev in rekonstrukcijo osnovne šole v Benediktu, ki je trajala od septembra leta 2006. Šlo je za obsežno investicijo, saj je samo pogodbena vrednost gradbeno – obrtniških del preseгла 2,96 milijona evrov. Investicijo, s katero so učenci in učitelji pridobili 19 novih sodobnih učilnic s kabineti, multimedijsko učilnico in urejeno knjižnico (skupaj 6.000 kvadratnih metrov uporabnih šolskih površin), je sofinanciralo ministrstvo za šolstvo in šport, ki je primaknilo okoli 1,48 milijona evrov.«

Kot pravi Lorberjeva, so lani precej sredstev (489 tisoč evrov) namenili tudi za rekonstrukcijo lokalne ceste Osek – Benedikt – Sveta Ana s pločnikom. Občina je lani končala tudi z izvedbo del na dvoletnem projektu rekonstrukcije lokalne ceste Ihova – Negova – Trotkova v skupni vrednosti 305 tisoč evrov.

»Za vzdrževanje lokalnih cest in javne razsvetljave je občina lani dala 168 tisoč evrov, za potrebe predšolske vzgoje, kamor spadajo oskrbnine v vrtcih, tako v domačem vrtcu v Benediktu kot v drugih vrtcih, v katere so vključeni otroci iz naše občine, pa je občina namenila 298 tisoč evrov, kar je okoli 13 odstotkov celotnega občinskega proračuna,« pravi Lorberjeva.

»V občini Benedikt vlagamo veliko moči in znanja v pridobivanje sredstev iz državnega proračuna in evropskih skladov. Načrtujemo, da bo občina letos iz državnega proračuna dobila sredstva v višini 239 tisoč evrov. Poleg tega bo občina za projekt rekonstrukcije in izgradnje lokalne ceste Osek – Benedikt – Sveta Ana iz sredstev Evropske unije dobila predvidoma 745 tisoč evrov. Za isto investicijo bo občina iz proračuna občine Sveta Ana, kot partnerske občine pri tem projektu, prejela 148 tisoč evrov. Za rekonstrukcijo javne poti Drvanja – smer Strmšek pa pričakujemo na osnovi zakona o financiranju občin 91.000 evrov.«

Čeprav je služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko zamujala z javnim pozivom, bo občina Benedikt na ta poziv prijavila investicijo v izgradnjo komunalne infrastrukture za turistični objekt Terme Benedikt. Gre za izgradnjo dopolnilnega javnega kanalizacijskega omrežja ter izgradnjo vodoodkrbnega omrežja za potrebe bodočih term.

Kako pa v občini Benedikt gledajo na izhodno strategijo? Kaj bo prinesla občinam? »Glede na to, da vsak ukrep prinese nekaj dobrega in nekaj slabega, v tem trenutku ne moremo govoriti o tem, kaj nas čaka v prihodnosti. Čas bo pokazal, ali bo izvajanje ukrepov in reform, ki jih predvideva izhodna strategija, občinam prineslo več dobrega kot slabega,« pravi preudarno Andreja Lorber.

Besedilo in foto: T. Kšela

Na križišču med lokalno in regionalno cesto v središču Benedikta bo občina Benedikt skupaj z Direkcijo Republike Slovenije za ceste zgradila oziroma uredila krožišče, ki bo voznikom z regionalne ceste olajšalo vključevanje na regionalno cesto. Poleg tega pa bo novi rondo upočasnil promet skozi kraj. To pa bo zagotovo prispevalo tudi k večji prometni varnosti prebivalcev Benedikta, še zlasti otrok.

Občina Sv. Ana: tržnica, razgledna ploščad, modernizacija cest ter obnova evangeličanskega pokopališča

Pogovor s tajnikom občinske uprave Viktorjem Kaplom

Sprejetje proračuna na občini?

Proračun je bil sprejet v lanskem letu v višini 3.681.000 prihodkov, predvidenih pa je 3.820.000 odhodkov, razlika je v prenosu sredstev iz lanskega leta. To pomeni, da se nekatere investicije niso zaključile in še trajajo, zato je potrebno račune poravnati v letošnjem letu.

Ureditev vaškega jedra, telovadnica, čistilna naprava v Lokavcu, katere so še druge investicije, ki jih v letošnjem letu nameravate izvesti?

Ob teh glavnih investicijah načrtujemo še modernizacijo občinskih cest, za slednje je bil razpis dokončan v letu 2009, investicija bo realizirana v letošnjem letu. Vrednost investicije je 222.000 evrov, moderniziralo se bo osem odsekov v skupni izmeri 4 km. Večinoma so to krajši odseki, ki še niso bili deležni obnove.

Ureditev vaškega jedra naj bi se začela spomladi letos, ta investicija je ocenjena na 445.000 evrov, s strani ministrstva za kmetijstvo pričakujemo 58.000 evrov sofinancerskih sredstev, ostalo financira občina.

Investicija v sklop izgradnje vrtca in telovadnice se letošnje leto zaključuje, saj je bil v letu 2009 vrtec že predan namenu, letos se zaključi izgradnja telovadnice. Skupna vrednost investicije je bila ocenjena na 3.000.000 evrov, od tega vrtec na 800.000.

Modernizacija lokalne ceste Benedikt – Sv. Ana naj bi se letos zaključila, smo soinvestitorji. Do gostišča Moleh bo zgrajen pločnik, naprej pa razširitev in preplastitev ceste.

V letošnjem bomo zaključili tudi razširitev vodovodnega omrežja v naselju Zgornja Ščavnica in Dražen Vrh, tako bomo omogočili tudi prebivalcem teh zaselkov priključitev na zdravo pitno vodo.

Ureditev tržnice in razgledne ploščadi je projekt, ki se bo začel in končal letos. Tržnica in razgledna ploščad bosta v samem centru občine. Načrtuje se odkup zgradbe in na tem mestu bo stala tržnica s štirimi sodobno ure-

jenimi stojnicami ter ploščad, ki bo služila prireditvam. Na sedanjem mestu, kjer stoji stara preša, pa bo urejena razgledna ploščad za panoramski razgled proti zahodu na Pohorje in Kozjak.

Z Direkcijo RS za ceste smo se lotili skupnega projekta obnove ceste skozi center Svete Ane s kolesarsko potjo. Občini ostane investicija v pločnike in spremljajočo infrastrukturo.

V manjši sklop projektov spada ureditev evangeličanskega pokopališča s petnajstimi grobovi v dolini Zgornje Ščavnice zaradi lažjega vzdrževanja in kot ohranitev kulturnega spomenika. Projektna dokumentacija je že prijavljena pri RASG v okviru »Lokalne razvojne strategije LAS Ovtar Slovenskih goric« občin Benedikt, Cerkevjak, Lenart, Sveta Ana, Sv. Trojica v Slovenskih goricah in Sv. Jurij v Slovenskih goricah za leto 2010. Projekt še ni izdelan in tako še ne vemo natančne finančne konstrukcije.

Evropska sredstva 5. razpisa so na razpolago. Kateri so projekti, vezani na ta razpis?

Projekt, s katerim se prijavljamo za evropska sredstva pri Skladu za regionalni razvoj, je odvajanje in čiščenje odpadnih voda v Lokavcu. Ta projekt je razdeljen na triletje, končan naj bi bil leta 2012. Letošnja investicija je 200.000 evrov, celotna pa 763.500 evrov. 539.000 evrov pričakujemo od sklada za regionalni razvoj ali 70 % delež, 30 % pa bo prispevala občina. Nanj smo se prijavili v okviru 5. razpisa za evropska sredstva in je edini projekt, ki je vezan na ta razpis. Ker smo vezani na kvote, ki so nam dodeljene, se moramo tega tudi držati. Kvot imamo premalo, saj bi lahko po predvidevanjih pri določenih projektih financirali več lastnega deleža, kot imamo kvot.

Primerjava proračunskih sredstev glede na investicije v lanskem letu

V letu 2010 imamo v načrtu za okoli 350.000 več prihodkov, po drugi strani pa je za 350.000 manj odhodkov, torej lahko ocenim, da sta si proračuna podobna.

Kako občina financira posameznike preko razpisov?

Za investicije malih komunalnih čistilnih naprav iz občinskega proračuna namenimo do 49% vrednosti investicije, v letu 2010 načrtujemo po pravilniku za razvoj in pospeševanje kmetijstva v občini v vrednosti 5.000 evrov. Sofinanciramo tudi samozaposlovanje oziroma odpiranje podjetniških mest v vrednosti 4.000 evrov.

V letu 2008 smo sredstva razdelili med dva proslila, ki sta se samozaposlila, v letu 2009 pa žal ni bilo nobene prijave.

Za izgradnjo malih čistilnih naprav je bilo v letu 2008 šest proslilcev, v lanskem letu pa samo eden.

Na mestu, kjer stoji stara preša, bo urejena razgledna ploščad.

Kako se financirajo športna in kulturna ter ostala društva?

Financirajo se preko razpisov, ki so objavljeni na občini. Kulturni društvi dobijo 3.800 evrov, JSKD dobi 2.700 evrov, Društvo kmečkih žena in deklet dobi 730 evrov, Društvo konjenikov Srebrni jezdec 260 evrov, Društvo invalidov Lenart 440 evrov, Čebelarsko društvo Sv. Ana 263 evrov, KD MOL 370 evrov, Društvo vinogradnikov Sv. Ana 600 evrov, Društvo upokojencev Sv. Ana 105 evrov, TD dobi 550 evrov. Športno društvo dobi 4.500 evrov.

Kdaj začnete z najavami razpisov?

Lani, v mesecu decembru, smo v občinskem časopisu objavili razpis za financiranje na področju kulture, v aprilu pa bomo objavili še ostale občinske razpise, vse pa je objavljeno tudi na spletni strani.

Razpisi bodo za samozaposlovanje, izgradnjo malih čistilnih naprav, za pospeševanje razvoja kmetijstva v občini Sv. Ana, za sofinanciranje športne dejavnosti.

Suzana R. Breznik

Občina Sveti Jurij: obnova vodovoda v Jurovskem Dolu, obnova vaškega jedra, spodbude v kmetijstvu

Pogovor s Samom Kristlom, sodelavcem za gospodarske javne službe, urejanje prostora in varstvo okolja

redno bomo zgradili kanalizacijo za meteorne vode, tako da bo ta sistem ločen glede na odvajanje padavinskih in meteornih voda.

V letu 2012 bi radi dosegli, da bi bile vse asfaltne površine popolnoma obnovljene, prav tako ostala infrastruktura, vodovod, kanalizacija, elektrifikacija.

Je celotno področje občine dobro oskrbovano z vodo?

Celotno področje je zelo dobro oskrbovano z vodovodnim omrežjem, je pa res, da niso vsi priključeni na javni vodovod, ker imajo ponekod še lastna zajetja vode. Smo verjetno ena redkih občin, ki ima vodovodno omrežje zelo dobro urejeno.

Denarni prilivi društvom, ki delujejo v vaši občini?

Društva enakomerno financiramo po njihovi dejavnosti. Zneski so seveda različni glede na njihovo delovanje.

Največ se financira gasilsko društvo – ki ni samo ljubiteljska dejavnost, ampak je potreba v kraju. Letos smo financirali gasilsko vozilo v vrednosti približno 90.000 evrov, ki bo 1. maja uradno predano svojemu namenu. Zatem kulturna dejavnost v Jurovskem Dolu, približno 10.000 evrov, prav tako športna dejavnost v občini. Prav tako Rdeči križ, Karitas, Lovska družina, Čebelarsko društvo, Društvo upokojencev. Smo tudi soustanovitelj ZD v Lenartu in v primeru sanacije priskočimo, tako kot ostale občine solastnice, na pomoč.

Razpisi za občane?

Vsako leto izide razpis na področju kmetijstva s kvoto 25.000 evrov. Objavljen je nekje v mesecu maju ali juniju. Potem sledi razpis za gospodarske dejavnosti za samozaposlitev, področje investicij s približno kvoto 4.000 evrov. Ob koncu leta izide tudi razpis za dijake in študente, ki so zelo uspešni pri šolanju ali študiju, na katerega se lahko prijavijo. Nagradimo jih s simboličnim zneskom; s tem želimo mladim intelektualcem pokazati, da se občina zanima za njihovo delo in jih podpira.

Suzana Rejak Breznik

Proračun za letošnje leto je bil sprejet. Kolikšna so sredstva, s katerimi razpolagate v letošnjem letu, in primerjava z lanskim letom?

Proračun je bil sprejet lani decembra in načrtujemo, da bo v letošnjem letu 3.180.000 prihodkov, približno enako je predvidenih tudi odhodkov.

Lansko leto smo imeli 2.787.000 evrov realizacije, načrtovanih je bilo več odhodkov, vendar smo nekatere projekte prenesli v tekoče leto, ker na razpisu nismo bili uspešni. Bilanca je bila približno enaka tako na prihodkovni kot na odhodkovni strani. Ocenjujemo, da je bilo lansko leto poslovanje občine uspešno, saj smo druge projekte, ki smo jih imeli v načrtu, tudi izvedli.

Težko pričakovani 5. razpis za evropska sredstva je na razpolago za črpanje sredstev. Kateri projekte imate vezane na ta razpis?

Vsi projekti, ki jih izvajamo, so med seboj povezani in gre za obnovo celotnega našega naselja, centra občine.

Že prvi projekt izgradnje malih čistilnih naprav, kasneje kanalizacije; tretji razpis je bil povezava občinskega središča z avtocesto, peti razpis je namenjen obnovi vodovoda v Jurovskem Dolu v dolžini 4 km ter 1 km meteorne kanalizacije ter sanacija fekalnega kanala. Ta vodovod je dotrajan in kliče po obnovi, vzpo-

Vsi projekti, ki jih izvajajo, so med seboj povezani. Gre za obnovo celotnega naselja in centra občine Sveti Jurij.

ŠTEVILKE GOVORIJO

Prebivalstvo osrednjih Slovenskih goric

Število prebivalcev je malce poraslo

Slovenija je imela po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije sredi lanskega leta (30. junija 2009) 2.042.335 prebivalcev (1.011.767 moških in 1.030.568 žensk). Od tega je bilo 3,9 odstotka tujcev. Slovenija je sredi lanskega leta imela za 0,5 odstotka več prebivalcev kot konec leta 2008. Prebivalstvo je naraslo v več kot treh četrtinah občin.

V upravni enoti Lenart je bilo sredi lanskega leta 19.007 prebivalcev (9597 moških in 9410 žensk). Od tega je bilo 165 tujcev (121 moških in 44 žensk).

Koliko prebivalcev pa je bilo sredi lanskega leta v osrednjih Slovenskih goricah? Občina Lenart je imela 7910 prebivalcev (3973 moških in 3937 žensk). Občina Benedikt je imela 2354 prebivalcev (1215 moških in 1139 žensk). Občina Cerkevjak je imela 2037 prebivalcev (1055 moških in 982 žensk). Občina Sveta Ana je imela 2348 prebivalcev (1155 moških in 1193 žensk). Sveta Trojica je imela 2225 prebivalcev (1126 moških in 1099 žensk). Občina Sveti Jurij je imela 2867 prebivalcev (1431 moških in 1436 žensk).

V občinah Lenart in Cerkevjak je moških več kot žensk

Zanimivo je, da je v Sloveniji več žensk kot moških, medtem ko je v občini Lenart in občini Cerkevjak ravno obratno. V občini Lenart je bilo lani sredi leta 36 žensk manj kot moških, v občini Cerkevjak pa je bilo 73 žensk manj kot moških. Kdo ve, zakaj je tako: ali so moški v Cerkevjaku in Lenartu bolj trdoživi, ali pa se morda znajo bolj čuvati in pri delu držati nazaj?

V Slovenskih goricah tujcev ni veliko

Med vsemi prebivalci Slovenije je 3,9 odstotka tujcev. Ta odstotek je v osrednjih Slovenskih goricah znatno nižji. V občini Lenart je bilo sredi lanskega leta prijaviteljnih 99 tujcev (16 jih je živelo v tujini). V občini Benedikt je bilo prijaviteljnih 47 tujcev (10 jih je živelo v tujini). V občini Cerkevjak je bilo prijaviteljnih 18 tujcev, v občini Sveta Ana 7, v občini Sveta Trojica 15 in v občini Sveti Jurij 23 (5 jih je živelo v tujini).

Rojeva se manj otrok kot nekoč

V upravni enoti Lenart, v kateri je sredi lanskega leta živelo 19.007 prebivalcev, se zadnja leta rojeva manj otrok kot včasih. To se odraža tudi na zmanjšano število prebivalcev med mladimi generacijami, čeprav na to vplivajo tudi migracije in druge okoliščine. Tako je bilo sredi lanskega leta v upravni enoti Lenart otrok do petega leta 918, prebivalcev od 20 do 24 leta 1268, prebivalcev od 40 do 44 leta pa 1570. Podatki zgovorno kažejo, kako se generacije manjšajo.

V upravni enoti Lenart je lani sredi leta živelo 48 prebivalcev, ki so bili stari od 90 do 100 let, starejši od 100 let pa je bil en prebivalec.

Po napovedih evropskega statističnega urada Evrostat se bo število prebivalcev v Sloveniji v naslednjih desetletjih malce zmanjšalo. Leta 2031 naj bi Slovenija imela samo še 2.017.205 prebivalcev.

Prebivalci Benedikta so med najmlajšimi v Sloveniji

Povprečen prebivalec Slovenije je bil po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije sredi lanskega leta (30. junija 2009) star 41,4 leta (moški 39,7 let in ženske 43 let). Najmlajši pa so bili v povprečju prebivalci občine Gorenja vas – Poljane (36,9 let) in občine Benedikt (37,2 leti). Za občino Benedikt je to spodbuden podatek, saj priča o tem, da je med prebivalci veliko otrok in mladih. Občini se torej obeta lepa bodočnost.

Povprečna starost je najvišja v občini Sveti Jurij

Povprečna starost se je znižala v 27 občinah, enaka je ostala v 56 občinah, povišala pa se je v 127 občinah. Podatki kažejo, da se prebivalstvo Slovenije stara.

V osrednjih Slovenskih goricah je povprečna starost prebivalcev najvišja v občini Sveti Jurij (41,2 leti), sledijo pa občina Lenart (40,5 let), občina Sveta Trojica (40,4 leta), občina Sveta Ana (40 let), občina Cerkevjak (39,9 let) in občina Benedikt (37,2 leti).

Prebivalstvo se stara tudi v Slovenskih goricah

Evropski statistični urad Eurostat na osnovi podatkov izračunava pričakovane trende na področju gibanja prebivalstva v posameznih državah. Po napovedih Evrostat se bo prebivalstvo v Sloveniji še naprej staralo. Danes je nad 60 let starih 22 odstotkov prebivalcev in prebivalcev Slovenije, leta 2021 pa naj bi jih bilo že 28 odstotkov. Leta 2031 pa naj bi bilo v Sloveniji starejših od 60 let že 32,7 odstotka prebivalstva.

Indeks staranja prebivalstva v Sloveniji znaša 118 (gre za razmerje med prebivalci, ki so mlajši od 15 let in starejši od 65 let; višji kot je indeks staranja, hitreje se prebivalstvo stara).

V osrednjih Slovenskih goricah ima najvišji indeks staranja prebivalstva občina Sveti Jurij (117,9), sledijo pa ji občina Lenart (114,8), občina Cerkevjak (105,8), občina Sveta Trojica (105,7) in občina Sveta Ana (104,2). Daleč najnižji indeks staranja pa ima občina Benedikt (65,1).

Med mlajšimi je več moških, med starejšimi pa več žensk

Na osnovi podatkov, da je med prebivalci Slovenije več žensk kot moških, nekateri sklepajo, da ženske v Sloveniji težko najdejo ženina, kar pa ni res. Med mladimi generacijami vse tja do petdesetega leta starosti, je več fantov in moških kot deklic in žensk. Med starejšimi od petdeset let še zlasti od šestdeset let pa močno prevladujejo ženske. Med prebivalci, godnimi za ženitev oziroma možitev, je pri nas torej precej več fantov kot deklet. Zato fantje težje najdejo zakonsko družico kot obratno.

Največ je Marij in Francev

V Sloveniji so najbolj pogosta moška imena Franc, Janez, Anton, Ivan in Jožef. Najbolj pogosta ženska imena pa so Marija, Ana, Maja, Irena in Mojca. Med najbolj redka imena pa sodijo nekatera, ki so bila v starih časih zelo popularna, denimo: Marička, Urška, Tonika, Gretka, Gabor, Blaška, Cilika in mnoga druga.

V podravski regiji, v katero sodijo tudi slovenskogoriške občine, sta najpogostejši imeni prav tako Franc in Marija.

Moderna so kratka imena

V tem tisočletju so očitno moderna kratka imena, saj so starši svojim sinovom po letu 2000 najpogosteje dali naslednja imena: Luka, Jan, Nejc, Žan, Žiga, Nik, Aljaž, Matic, Miha in David. Najbolj pogosta imena za deklice v tem tisočletju so: Nika, Sara, Eva, Ana, Lara, Lana, Nina, Zala, Maja in Maša.

Najpogostejši priimek v podravski regiji je Krajnc

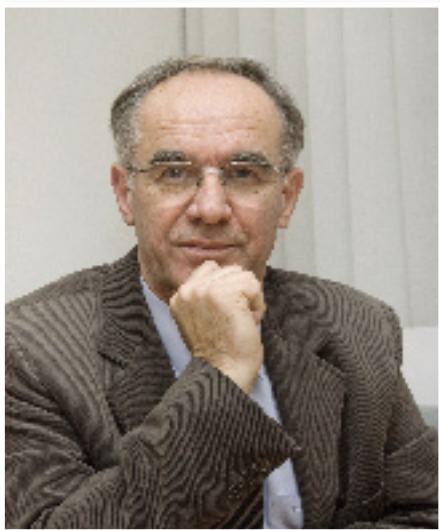
V podravski regiji, v katero sodijo tudi osrednje Slovenske gorice, je, pa naj se sliši še tako absurdno, najpogostejši priimek Krajnc. Krajncem sledijo Horvati, Novaki, Petki in Bezjaki.

V Sloveniji pa je največ Jožefov Horvatov in Francev Novakov ter Marij Horvat in Novak.

Pripravil: T. Kšela

V občini Lenart dve KS – Lenart in Voličina

KS Lenart: Janez Erjavec, predsednik

To sta edini KS, ki sta ostali po razdelitvi. Občina Lenart se ni mogla izločiti iz velike občine, ker bi nastal čuden položaj, da bi se KS, v kateri je središče občine, izločilo. Drugače je z Voličino, ki bi se lahko odcepila. Zakonodajca, ki obravnava lokalno samoupravo, je povzročila takšne delitve, kajti KS so izgubile dobršen del pristojnosti. Posebej še v odročnih krajevnih skupnostih so se krajani počutili manjvredne, manj so lahko odločali o svojih stvareh. Zato so nastale te občine, ki imajo večje pristojnosti. Tudi župani lažje obvladujejo tako politični kot družbeni in gospodarski prostor.

Kot prvo naselje se tod omenja Radehova. Zaradi boljše vodne oskrbe in ugodnejše lege se je naselje preselilo k cerkvi sv. Lenarta in se prvič omenja leta 1196. Pred cerkvijo sta sčasoma nastala trški prostor in novo naselje lesenih hiš. Sv. Lenart, ki po svojem župnijskem patronu Sv. Lenartu nosi tudi ime, je postal trg že pred letom 1332, trške pravice mu je leta 1447 potrdil knez Friderik IV. Zgodovina Lenarta je bila tesno povezana z bližnjim gradom Hrastovec, kateremu so vladale številne premožne rodbine, nazadnje zopet Herbersteini od leta 1909 pa vse do konca druge svetovne vojne. Pred 20 leti je Lenart postal mesto.

Položaj, ki ga imamo zdaj pri Lenartu, je zato nekaj posebnega in v nekaterih primerih tudi nelogičen, kajti znotraj ene občine dodatno funkcionirata še dve pravni osebi, ki skrbita za iste zadeve, čeprav nimata takšnih pristojnosti, kot jih ima občina oz. občinska uprava.

V konceptu, kot je nastal, smo skušali najti svoje vsebine, za katere KS skrbi. Nekatere izhajajo iz prejšnjih časov, nekatere se nanašajo na krajevne ceste, pokopališko dejavnost, tržnico, vrtove in seveda družbene dejavnosti, skrb za društva, športne aktivnosti in tako naprej. Seveda pa so te pristojnosti omejene, finančnih pristojnosti pa nimamo. Investicije in druge večje dejavnosti moramo usklajevati z občinsko upravo.

Velemestni pogled

Lenart se je v zadnjih letih izredno hitro razširil. To priča tudi panoramski pogled na mesto z zahodne vpadnice, saj sodobno naselje blokov zakriva cerkev in vse druge objekte v starejšem delu mesta. Nič manj velemesten ni pogled na številne nove trgovske centre ali na industrijsko cono, ki se prav tako vse bolj širi.

T. Kšela

Po številu prebivalcev in po infrastrukturi je KS Lenart največja. Kakšen je proračun in katerim dejavnostim so namenjene postavke?

»Glede na število prebivalcev ima KS Lenart največ infrastrukture, tu je največje število gospodinjstev, cest, ulic, kanalizacije, čistilnih naprav in druge infrastrukture. V KS je tudi središče Slovenskih goric, Lenart, ki ima zadnjih 20 let tudi status mesta. Tu se odvijajo poslovne in upravne dejavnosti za območje upravne enote, torej tudi za druge občine, in tudi zaradi tega ima poseben status. Glavne postavke, s katerimi smo se ukvarjali in se še, so urbanistične narave, kako zasnovati infrastrukturo in zazidavo Lenarta, da bosta zadovoljili potrebe celotne širše regije tako po cestah in parkirnih prostorih; ti so velik problem v samem centru. Veliko smo se ukvarjali s prometno infrastrukturo; do odprtja avtoceste je bil v Lenartu strahovit tranzitni promet. Zdaj si prizadevamo za razbremenilno cesto, v KS smo vzpodbudili občino, da je naročila prometno študijo, ki je v zaključni fazi. Tudi država jo je naredila. Ugotovitev je, da Lenart zaradi gostega prometa nujno potrebuje razbremenilno oz. priključno cesto. Ta cesta je bolj mestna cesta kot obvoznica, vloga obvoznice je prevzela avtocesta. Lenart potrebuje cesto, ki bo znotraj mesta modernejša in bo povezovala vse te funkcije: čim hitrejši dostop do avtobusne postaje, do zdravstvenega doma, do doma za ostarele, do šole, občine, še posebej do industrijske cone. To bi ta cesta omogočila. Družba za državne ceste in DARS sta v okviru priprav na gradnjo avtoceste projektirala cesto, ki poteka severno od pokopališča in se na križišču povezuje na cesto proti Sv. Trojici v industrijski coni. To je edina cesta, ki je projektirana, smiselna in realna.

Krajevna skupnost preko svojih organov samostojno ureja in opravlja vse zadeve lokalnega javnega pomena, določene s statutom občine, in s svojim statutom zlasti še: ureja in upravlja krajevne ceste, javne poti, rekreacijske, druge javne površine in pokopališča, sodeluje s službami socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine ter za socialno ogrožene invalide in ostarele, pospešuje društveno, turistično in kulturno dejavnost, pospešuje razvoj športa in rekreacije ter gradi in vzdržuje komunalne objekte.

Eden glavnih projektov, ki smo ga sami vzpodbudili in izvedli, pa je razširitev pokopališča, kajti Lenart se širi, število prebivalcev narašča. Uredili smo park, ki ga je Lenart začel urejati že pred 20 leti. Lani smo ga nekako dokončali, čeprav se v parku da še vedno kaj storiti. Lani smo uspešno izvedli arhitekturno delavnico, na kateri je 13 arhitektov razmišljalo, kako oblikovati mestni prostor Lenarta in primestni prostor zaselka Šetarova, da bo zadovoljil potrebe in hkrati ohranil značaj tega slovensko-germanskega mesteca.

Imamo torej občino z dvema pravnima subjektoma, projekte krajevne skupnosti, kako pa je s finančnimi sredstvi?

»KS ima nekaj lastnih prihodkov, recimo iz najemnin grobnih mest, žarnih niš, najemnin na tržnici itd., nekaj pa je prihodkov, ki so integralni del občinskega proračuna, tako smo lani imeli proračun okrog 165 tisoč evrov. Tega smo v celoti realizirali in v nekaterih postavkah celo preseglji. Letos je ta proračun nižji, okrog 69 tisoč evrov. V njem so v glavnem zajeta le vzdrževalna dela na vaških vodovodih, pokopališču, tržnici, vrtovih, čiščenje središča mesta itd. Investicije letos niso predvidene, v načrtu pa imamo še ekološko delav-

nico, ki bi raziskala vodnjake in druge vodne vire v KS Lenart, največji cilj pa nam je, da bi v sklopu občinskega proračuna realizirali dolgo načrtovani in pričakovani projekt muzeja.

Vsi razdružiteni postopki v okvirih nekdanje občine Lenart so končani, tudi nekaj mej dobiva novo obliko. Svetniki občine Lenart so tako imeli na dnevnem redu februarske seje odlok o spremembi območja naselij Zgornji Porčič in Spodnji Porčič in posledično spremembo občinske meje med lenarško in trojiško občino.

Edvard Pukšič

KS Voličina: krajevna skupnost z velikimi razvojnimi potenciali, a potrebna bo velika mera preudarnosti in skrbnega prostorskega načrtovanja, da jih bodo izkoristili

Leta 1265 se med pisnimi viri prič pojavila ime naselja Voličina. In sicer se že takrat omenjata dve Voličini (due Wolsche). Še danes govorimo o Spodnji in Zgornji Voličini, ki sta skupaj z naselji Črmljenšak, Dolge Njive, Gradenšak, Nadbišec, Rogoznica, Selce, Straže in Zavrhu sestavljata devet članov, ki se izvolijo na voličih v Voličini, Zavrhu in Selcah, in sicer se na vsakem voliču izvolijo trije člani. Člani krajevnega sveta na čelu s predsednikom so izvoljeni za mandat, ki traja štiri leta.

Pristojnosti krajevnih skupnosti, ki predstavljajo najožji del občine, so danes precej manjše, kot so bile še pred letom 2000. Samostojne naloge KS Voličina so tako omejene na urejanje pokopališča, organizacijo zimske službe, vzdrževanje javnih poti, zaselkov, avtobusnih postaj in soorganiziranje raznih zborov krajanov in javnih prireditev.

V povezavi z občino pa so prednostne naloge krajevnih skupnosti: sodelovanje pri razvojnih programih občine na področju javne infrastrukture, pri oskrbi s pitno vodo, pri izvajanju komunalnih investicij, dajanje pobud in predlogov krajanov za urejanje cest, zaselkov, pri načrtovanju prostorskih planov.

V KS Voličina je v zadnjih letih opazen trend hitrega priseljevanja, predvsem iz urbanega okolja. Še posebej to velja za vaško jedro v Voličini, kjer se je razširila stanovanjska soseska. Naraščajoče število prebivalstva pa pomeni čedalje večje obveznosti lokalne skupnosti, da prebivalstvu zagotovi osnovno komunalno opremljenost.

Prav zaradi slednjega smo za kratek pogovor poprosili Dragico Bežjak, sedanjo predsednico KS Voličina in dolgoletno predsednico TD General Rudolf Maister Vojanov z Zavrha, ki nam je predstavila delovanje krajevnih skupnosti v zadnjih letih.

Dragica Bežjak: »Nedvomno je gradnja prizidka k OŠ ena najpomembnejših investicij v Voličini v zadnjem času. Že zgrajeni in namenu predani novi vrtec ima prostora za 45

predšolskih otrok. Projekt prizidka k OŠ Voličina bo dokončan v letošnjem letu, s čimer bo nujno potrebne dodatne prostore za nemoteno izvajanje pouka pridobila osnovna šola. Med pomembnejše projekte v lanskem letu, ki pa bo dokončan v letošnjem, spada ureditev ceste Zavrhu – Črmljenšak, ki povezuje občino Lenart s sosednjo občino Trnovska vas, je poudarila predsednica krajevnega sveta, ki je to mesto prevzela po predčasnem odstopu Milka Slaniča. Med načrtovanimi projekti v letu 2010 pa je posebej izpostavila ureditev Ruperškega potoka, nadaljevanje izgradnje vodovoda, rekonstrukcijo ograje ob pokopališču, ureditev avtobusnega postajališča ob obnovljeni cesti v Črmljenškem ter ureditev vaških centrov v Selcah (izgradnja pločnika in ureditev okolice bencinske črpalke) in na Zavrhu. Prav tako pa bo na pobudo krajevnega sveta v tem letu asfaltirana cesta v Zgornji Voličini. Podobno kot vsako leto bo krajevna skupnost tudi v letošnjem letu poskrbela za uskladitev vseh prireditev ob Ruperškem tednu.

Med pomembnejšimi projekti, ki jih bo potrebno izvesti v prihodnjih letih je Bežjakova še posebej izpostavila ureditev kanalizacijskega omrežja in gradnjo več manjših čistilnih naprav, ki bi zmanjšale obremenitev naše prvovrstne pokrajine. Prav tako je opozorila, da lahko pri varovanju okolja in urejanju domače krajine veliko stori tudi vsak posameznik, zato apelira na vse krajanje, da bi s svojim pozitivnim odnosom do narave čim več prispevali k dobremu in kvalitetnemu življenju.

V zvezi z razvojnimi možnostmi, vizijo in nasploh o delovanju KS Voličina nam je svoje poglede podal dr. Miralem Hadžiselimović, sicer tudi svetnik občine Lenart in član sveta KS Voličina.

Ob samem začetku pogovora je dr. Hadžiselimović posebej poudaril problem delovanja krajevnih skupnosti, saj le-te v sedanji obliki, razen dajanja predlogov in že zgoraj omenjenih dejavnosti, nimajo pomembnejše funkcije in so pre pogosto omejene z izjemno nizkim proračunom. Tako se samostojno ne morejo lotiti resnejših projektov. Sedanji proračun krajevnih skupnosti je namreč namenjen v glavnem le vzdrževanju pokopališča in mrliške veže, manjšemu urejanju zaselkov ter zagotavljanju zimske službe. Torej bo letos proračun zaradi veliko zapadlega snega očitno zelo obre-

menjen. V nasprotju s tem je vizija dr. Hadžiselimovića zasnovati več razvojno naravnanih projektov, ki bi povečali bivalno udobje in življenjski standard krajanov. Da bi krajevna skupnost lahko izvajala tovrstne projekte, bi potrebovala finančno močnejši proračun, ki bi bil dovolj velik, da bi se lahko lotili resnejših investicij. Prav tako pa dodaja, da z zadostnim proračunom še ni zagotovljen razvoj lokalne

gotovila primerno odškodnino oziroma vračilo. Denarni zneski, ki so jih prejeli krajanji, so bili višji kot v sosednjih občinah. Hkrati obžaluje, da občina Lenart preostanka denarja iz naslova »telefonije« ni vrnila v KS Voličina kot dodatni »razvojni« denar, temveč ga je vrnila v obliki rednega financiranja proračuna krajevnne skupnosti. S tem denarjem bi namreč lahko v KS Voličina izpeljali koristne in nujno

Zimski pogled na Voličino

skupnosti, saj je za racionalno in učinkovito rabo proračuna potreben kompetenten krajevni svet, ki lahko podaja idejne zasnove in usmeritve razvoja KS Voličina. V tem mandatu je možnost izpeljave kakšnega odmevnejšega projekta KS Voličina zamudila. Občina Lenart je namreč s Slovensko odškodninsko družbo dosegla poravnavo iz naslova vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje in večino denarja povrnila krajanom. Naš sogovornik je bil predstavnik KS Voličine v komisiji za povračilo vlaganj, ki je krajanom KS Voličina za-

potrebne projekte. V naslednji številki bo predstavljen še drugi del pogovora z dr. Hadžiselimovičem, ki nam je predstavil možnosti za trajnostni razvoj in nujno potrebne investicije v KS Voličina, za njen nadaljnji razvoj in dvig življenjskega standarda krajanov. Razkrili pa bomo tudi razmišljanja obeh sogovornikov o že večnem vprašanju v Voličini, ki se glasi Voličina občina ali Voličina krajevna skupnost v občini Lenart.

Dejan Kramberger

LENART: OBČINSKI SVET PRESEKAL DILEMO

Asfaltna baza in predelava gum bosta!

Svetniki občine Lenart so na seji občinskega sveta 18. februarja med drugim obravnavali ureditveni in zazidalni načrt za območje stare industrijske cone. Komunalna Slovenske gorice načrtuje gradnjo asfaltne baze, Gradbeništvo Stanka Bernjaka pa bo na tem prostoru uredilo obrat za predelavo gradbenih odpadkov in obrabljenih avtomobilskih pnevmatik, ki v zametkih že deluje.

Občinski svet je potrdil potreben dokument. Župan mag. Janez Kramberger poudarja, da so s tem dokumentom spremenili občinski podrobni prostorski načrt in omogočili, da bosta dve podjetji investirali v tem prostoru. Gre za vsaj 20 novih delovnih mest.

Občinski svet ni bil soglasen. Skupina LDS razpravi ni prisostvovala, drugačnega mnenja sta bili tudi skupini DeSUS in SD.

Svetniška skupina LDS je v posebni izjavi poudarila, da se je treba v Lenartu vprašati, kakšen razvoj želimo, in si postaviti jasno vizijo. »Ali bomo postali prepoznavni kot center Slovenskih goric zaradi predelave različnih vrst odpadkov ali pa bomo začrtali razvoj, ki bo temeljil na turizmu in ekološko nesporni proizvodnji izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Seveda je potrebno pozdraviti investitorje, ki v težkih časih želijo investirati v razvojne projekte, posebej domače, torej tiste, ki so z razvojem svojih podjetij vezani na domače okolje.«

»Pri tem pa si, žal, v času krize ne smemo z izgovorom o ohranitvi nekaj delovnih mest dovoliti izvajanja razvojnih projektov, ki na eni strani ne prinašajo trajnostnega razvoja, na

drugi strani pa so ekološko sporni.« Svetniška skupina LDS poudarja, da umestitev tovrstne gospodarske dejavnosti ne spada v obstoječo industrijsko cono, kjer prevladuje trgovska, živilska in ostala umirjena obrtna dejavnost; da se prometna obremenitev bistveno poveča; da projekt pomeni potencialni ekološki problem. Slednjega, ob upoštevanju bližine mestnega jedra, predstavlja obrat za predelavo avtomobilskih pnevmatik pri vžigu skladiščenih gum.

Pomislike in nekatere ekološke strahove stran, ki je dokument sprejela, komentira z utemeljitvijo, da so na seji občinskega sveta odkrito in jasno spregovorili o projektu, da nič ni skritega in da so pripravljenci dokumenta vse natančno predstavili. Res pa je, da vsaka dejavnost nosi za sabo določene rizike; gre za obremenitev infrastrukture, obremenitev ceste in za strah pred morebitnim vžigom gum. Preden bo steklo delo, bodo investitorji morali dobiti vsa potrebna dovoljenja, podvrženi bodo vsem inspekcijam in nadzorom. Vsa proizvodnja bo morala teči v skladu s slovensko zakonodajo in da se ni ničesar bati.

Občinski svet je na seji potrdil tudi dokument identifikacije investicijskega projekta »Izgradnja vodovodnega sistema Lenart – Voličina 3. faza z Rogoznico«.

Lenarški občinski svetniki pa so soglašali tudi s spremembo meje med občinama Lenart in Sv. Trojica. S tem so, v januarju so o tem razpravljali že trojiški občinski svetniki, prisluhnilni željam prebivalcev, ki so po večini organizacijskih plati in z vsakdanjimi potrebami vezani na Lenart.

EP

Sv. Trojica: sprememba meje naselij in razširitev uličnega sistema

Projekt teritorialne reorganizacije naselja Sveta Trojica sega že v začetek 90. let prejšnjega stoletja oziroma kmalu po osamosvojitvi Republike Slovenije, saj je takratna KS Gradišče že leta 1992 obravnavala predlog spremembe območja naselja Sveta Trojica in projekt novega oštevilčenja hiš po uličnem sistemu znotraj povečanega naselja Sveta Trojica. Ker pobuda ni prejela zadostne podpore krajanov, so projekt opustili.

Naselje Sveta Trojica se je od takrat zelo razširilo

in razvilo, zaradi nepreglednosti hišnih označb, predvsem v naselju Zgornja Senarska, pa se je o tem projektu začelo ponovno razmišljati. Tudi na podlagi dejstva, da se je naselje že tako poselilo, da je dejansko že povezano z naseljem Sveta Trojica. Ob izdelavi OPPN za južni del naselja Sveta Trojica so razlogi za takšna razmišljanja vedno bolj utemeljeni.

Na osnovi navedenega je občina Sveta Trojica pristopila k projektu spremembe meje naselij Sveta Trojica, Zgornji Porčič in Zgornja Senarska ter razširitve uličnega sistema na tem območju. Za izvedbo projekta je bila imenovana delovna skupina, ki pripravlja predlog novega poteka meje, predlog poteka razširitve uličnega sistema ter predlog imen novih ulic.

Naselje Sveta Trojica želijo namreč razširiti tudi na del naselja Zgornja Senarska, ki se drži samega naselja Sveta Trojica, in na tem območju uvesti ulični sistem. Prav tako želijo zajeti še del naselja Zgornji Porčič in ga priključiti naselju Sveta Trojica, kar je razvidno iz grafične priloge predloga sprememb mej in novih ulic.

Pred izdelavo elaborata in vložitvijo zahteve na Geodetsko upravo RS želijo v občinski upravi pridobiti tudi mnenje občanov glede predvidene razširitve naselja Sv. Trojica kot tudi glede imen novih ulic. Zbrane pripombe bo obravnavala delovna skupina in jih po potrebi vključila v izdelavo

predloga. Pripombe je možno posredovati na sedež občine do 1. marca.

Skladno z zakonodajo se ime ulice določi po zemljepisnem imenu, imenu dogodka ali datumu, povezanem z zgodovino, ali po osebi, ki je bistveno prispevala k razvoju naselja ali je pomembna v širšem družbenem okolju ali po kulturnem izročilu.

Kot je dosedanja praksa v ostalih občinah, ki spreminjajo meje naselij oz. uvajajo ulični sistem, bo občina v primeru uvedbe predlaganih sprememb

krila stroške zamenjave osebne dokumenta občanov, ki imajo stalno prebivališče na območju, kjer se bo naslov prebivališča spremenil.

Optimalno bi bilo, da bi se morebiten postopek spremembe meje naselij in razširitve uličnega sistema izpeljal pred razpisom lokalnih volitev 2010, saj bi bilo v tem primeru zaradi enakomerne zastopanosti potrebno izpeljati še postopek spremembe statuta občine in določitev novih volilnih okrajev.

Z.Š.

Obvestilo Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah o podelitvi priznanj in dodelitvi nagrad občine v letu 2010

Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah obvešča, da je dne 22. 1. 2010 objavila:

1. Javni razpis za zbiranje pobud za dodelitev priznanj Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah za leto 2010,
2. Javni poziv za oddajo vlog za dodelitev nagrad Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah za leto 2010.

Rok za oddajo pobud oziroma vlog je 15. 3. 2010. Besedilo javnega razpisa in poziva z obrazci pobude in vlog je objavljeno na spletni strani Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah: www.sv-trojica.si, na oglasni deski občine ter dosegljivo v sprejemni pisarni občinske uprave, Mariborska cesta 1, 2235 Sveta Trojica v Slovenskih goricah v času uradnih ur.

Župan
Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah
Darko FRAS, univ. dipl. prav.

Javni razpis za dodelitev štipendij

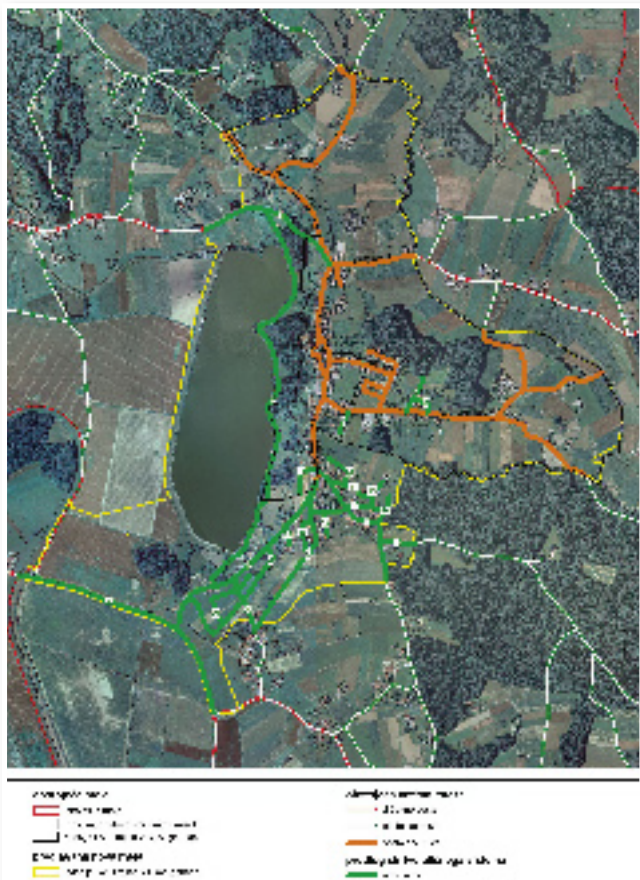
Občina Sveta Trojica je pred dnevi na spletni strani objavila Javni razpis za dodelitev štipendij Občine Sveta Trojica v Slovenskih goric v šolskem oziroma študijskem letu 2009/2010.

Predmet javnega razpisa je dodelitev občinskih štipendij za dijake ter redne in izredne študente, ki se izobražujejo na dodiplomskih in podiplomskih programih z javno veljavnostjo v šolskem/študijskem letu 2009/10, in sicer od meseca januarja 2010 do konca šolskega/študijskega leta.

V ta namen ima občina na razpolago 6.800 evrov. Razpisno dokumentacijo je možno pridobiti osebno v sprejemni pisarni ali na spletni strani Občine Sveta Trojica.

Zainteresirani lahko vloge oddajo do 10. marca do 13. ure osebno ali po pošti. Z izbranimi štipendisti bo župan po dokončnosti izdanih odločb o dodelitvi štipendij sklenil pogodbo o štipendiranju.

ZŠ

Med prvimi so se zavedli pomena ekologije in gospodarnega ravnanja z odpadki

Zgodba o Saubermacherju je zgodba o uspehu

Aprila letos bo minilo 20 let, odkar se je v Lenartu v Slovenskih goricah začela zgodba Saubermacherja Slovenije, ki je že dve desetletji eno od najhitreje rastočih in najbolj uspešnih podjetij v Sloveniji. Zgodba o razvoju podjetja Letnik - Saubermacher in kasneje Saubermacher Slovenija, ki ji nekateri pravijo kar pravljica, je zgodba o uspehu. Dokazuje, da je dandanes v poslovnem svetu z odlično zamisljivo oziroma poslovno idejo ter prizadevnim, vztrajnim in odgovornim delom mogoče uspeti. O razvojni poti in poslovnih uspehih Saubermacherja Slovenije smo se pogovarjali z eno od direktoric podjetja, magistrico ekonomije Mojco Letnik (drugi direktor je Rudolf Horvat, univ. dipl. prav.).

Zamisel o podjetju, ki bi ločeno zbiralo odpadke in skrbelo za umno gospodarjenje z njimi, se je v časih, ko ekološka zavest pri nas še zdaleč ni bila tako razvita in je veljalo ukvarjanje s smetmi za manjvredno delo, porodila znanemu lenarškemu gospodarstveniku Janezu Erjavcu na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja. Erjavec je takrat nepoklicno vodil odbor za ekologijo pri tedanji skupščini občine Lenart, na čelu katere je bila gospa Vida Šavli. Lenarčani so koncept ločenega zbiranja odpadkov najprej ponudili vodilnim v mariborski Snagi. Ko ti niso dojeli pomena koncepta, pa je Erjavec najprej navezal stike s poslovnežem Hansom Rothom iz Saubermacherja v Avstriji, nato pa je za sodelovanje z njim spodbudil domačina Antona Letnika.

Mojca Letnik in njen mož Janez Letnik pred ke-soni za ločeno zbiranje odpadkov v Saubermacherjevem centru v Spodnjem Porčiču pri Lenartu.

Partnerja sta leta 1990 ustanovila podjetje Letnik-Roth s sedežem v Lenartu, ki je začelo izvajati šestmesečni pilotni projekt, v okviru katerega so po mestu postavili posode za ločeno zbiranje odpadkov. Tako so bili Lenarčani prvi v Sloveniji in tedanji Jugoslaviji, ki so začeli odpadke zbirati ločeno. Še istega leta je podoben pilotni projekt stekel v Murski Soboti, jeseni pa je podjetje že podpisalo pogodbo o izvajanju gospodarske javne službe za odstranjevanje odpadkov z občinami Lenart, Sveta Ana, Cerkevnik in Benedikt za dobo 15 let. Istega leta je bilo v Murski Soboti ustanovljeno podjetje Saubermacher Süd, ki je bilo določeno za koordinatorko Saubermacherjevih dejavnosti v Sloveniji. Že naslednje leto pa je bilo v Lenartu ustanovljeno mešano podjetje za odvoz, odstranjevanje in sortiranje komunalnih odpadkov Letnik-Saubermacher. »Potem se je klopčič začel hitro odvijati,« pravi Mojca Letnik, ki je soproga Antonovega sina Janeza Letnika, vodje poslovne enote Saubermacherja Slovenije v Lenartu. »Spiritus agens

oziroma glavna idejna gibalna sila podjetja je vseskozi bil in ostaja Hans Roth, razvoj podjetja pa je tesno povezan tudi s celotno družino Letnik - Antonom, njegovo ženo Alojzijo in njenima sinovoma Robertom in Janezom, ki so s svojim neumornim delom in odgovornim odnosom podjetje postavili na noge.«

»Do leta 1998 je podjetje, ki je svojo dejavnost hitro širilo po vsej Sloveniji, skrbelo v glavnem za ločeno zbiranje in odvoz odpadkov, saj ni imelo lastnega centra za ravnanje z njimi. Prebivalcev na podeželju ni bilo lahko navaditi na organiziran odvoz odpadkov. Nekateri so naše delavce poskušali pregnati celo z vilami, tako da jih je morala nekajkrat ščititi celo policija, vendar so se ljudje kmalu navadili na nas, saj so spoznali koristnost našega dela za varovanje njihovega okolja,« pravi smeje Letnikova. »Leta 1999 je podjetje odkupilo zemljišče v Spodnjem Porčiču, kjer je zrasel sodobni center za ravnanje z odpadki.«

Na kratko je nemogoče predstaviti razvoj Saubermacherja v Sloveniji ter hitro širitev njegovih dejavnosti in s tem povezane investicije, saj bi o tem lahko napisali knjigo. Za razvoj podjetja je bilo pomembno leto 2003, ko so podjetje Saubermacher Süd v Murski Soboti preimenovali v Saubermacher Slovenija. Leta 2005 pa je matično podjetje v Avstriji kupilo avstrijsko podjetje Rumpold AG, ki je imelo v Sloveniji dve hčerinski podjetji: Eko les in Čisto mesto Ptuj. Dve leti kasneje je prišlo do pripojitve teh dveh podjetij in podjetja Letnik-Saubermacher k podjetju Saubermacher Slovenija s sedežem v Murski Soboti.

Brezplačno odlaganje odpadkov

V Saubermacherjevem centru za ravnanje z odpadki v Spodnjem Porčiču pri Lenartu lahko vsakdo brezplačno odloži papir, plastiko, steklo, kovine, les, tekstilne izdelke, jedilna olja in maščobe, kosovne odpadke, avtomobilske dele, izrabljene gume, biološke odpadke (zeleni rez, trava itd.), električno in elektronsko opremo, gradbene odpadke v manjših količinah in nevarne odpadke. Edini pogoj je, da so odpadki sortirani in niso pomešani med seboj ali onesnaženi s kakšnimi drugimi zadevami.

T. K.

Zgledno urejen zbirni center za ločevanje odpadkov

V sodobnem Saubermacherjevem centru za ravnanje z odpadki razgrajujejo tudi stare avtomobile.

V podjetju Saubermacher Slovenija, ki skrbi za gospodarno ravnanje z odpadki od 60.000 gospodinjstev iz vse Slovenije (podjetje ima v svoji dejavnosti okoli 12 odstotni tržni delež), je danes zaposlenih 371 delavcev, od tega 101 v Lenartu. Njegova odvisna podjetja so Čisto mesto Ptuj, Eko-Les Skopje, Eko-Les Novi Sad, CRO Vrhnika, PUP Saubermacher Vele-

Podjetje danes izvaja toliko storitev, da je v enem članku vse nemogoče naštet. Med drugimi skrbi za ločeno zbiranje odpadkov, za ravnanje z embalažo, za zbiranje in obdelavo nevarnih odpadkov, za odstranjevanje odpadkov iz obrti in industrije, za zbiranje neonskih svetilk in številnih drugih reči, za zbiranje gradbenih odpadkov, za recikliranje kuhinj-

Saubermacher je k Lenartu pripeljal Janez Erjavec

»Teh začetkov se rad spominjam predvsem zato, ker je Lenart imel takrat z odpadki veliko težav. Posebej so me prizadela odlagališča odpadkov v opuščeni strugah Pesnice, Velke in Globovnice. To sem hotel preprečiti in tako je prišlo do sodelovanja z gospodom Hansom Rothom, ki je takrat v Avstriji že uspešno vodil sistem ločenega zbiranja odpadkov, jaz pa sem takšen sistem zaznal v Švici, kjer sem bil prej zaposlen,« se spominja Janez Erjavec.

»Cilj projekta je bil v Lenartu vzpostaviti sistem ločenega zbiranja odpadkov, istočasno smo načrtovali deponijo teh odpadkov, kjer bi se ločeni odpadki zbirali in sortirali in dali naprej v predelavo. Projekt smo imenovali gospodarjenje z odpadki. Po skoraj 22-ih letih od prvega snovanja lahko rečem, da je projekt imel vzpone in padce, najbolj pa smo v širšem prostoru zastali pri reševanju deponije. Na državni ravni nismo uspeli vzpostaviti permanentnega izobraževanja od vrtcev in osnovnih šol do odraslih, ki ga zahteva tak sistem. Prihajajo vedno novi odpadki iz novih materialov, ki jih odvržemo na deponije, k pravemu ravnanju pa pristopimo prepozno!« ugotavlja pobudnik sodobnega gospodarjenja z odpadki na Lenarškem Janez Erjavec.

E.P.

nje, Saubermacher-Komunala Murska Sobotica, Saubermacher-Puconci in Ekologija Kranj. Saubermacher Slovenija ima tudi dve pridruženi podjetji: Karbon Velenje in Reciklaža Saubermacher Murska Sobotica.

skih odpadkov, za prevzemanje blata iz čistilnih naprav, za zbiranje odpadnih kovin, za zbiranje izrabljenih avtomobilskih gum in še in še bi lahko naštevali.

»Poleg tega, da je naše podjetje prijazno do strank, skrbimo tudi za zadovoljstvo delavcev,« pravi Mojca Letnik. »Zaposleni prejmejo plače nad kolektivno pogodbo, poleg tega pa dobijo tudi vse drugo, kar jim pripada po kolektivni pogodbi. Lani je podjetje zaposlenim izplačalo tudi božičnico, za zaposlene pa podjetje redno organizira tudi družabna srečanja. Služba v Saubermacherju je kar dobra za razmere v našem okolju, res pa je, da delavci delajo v izjemno zahtevnih pogojih, saj mora delo nemoteno potekati kljub mrazu, snegu, dežju ali poletni pripeki.« V podjetju imajo tudi etični kodeks. Na dober odnos podjetja do zaposlenih kaže tudi majhna fluktuacija, saj je 20 odstotkov delavcev zaposlenih v podjetju že od njegovih začetkov, blizu 50 odstotkov delavcev pa dela v podjetju že več kot pet let. Lani so število zaposlenih povečali za 7 odstotkov.

Kako pa se v Saubermacherju spopadajo s sedanjo svetovno finančno in gospodarsko krizo?

»Lastniki so se odločili, da se bomo proti krizi borili na edini zares učinkovit način, to je z »napadom« in z razvojem ter napredkom. Kljub krizi nameravamo investirati v razširitev centra za ravnanje z odpadki v Lenartu, z izgradnjo novega centra za ravnanje z nevarnimi odpadki v Kidričevem ter v razvoj centra na Vrhniki,« odločno pravi Mojca Letnik. »S temi investicijami je podjetju Saubermacher Slovenija razvoj zagotovljen!«

Besedilo in foto: Tomaž Kšela

FRAMA

Veliki potenciali na področju enologije, izobraževanja, prodaje strojev in ponudbe servisnih storitev

Leta 2009, meseca novembra, so se preselili na novo lokacijo, ki je za kupce bolj dostopna, varnejša. Prejšnja lokacija je bila neprimerna, saj so se velikokrat srečevali z logističnimi problemi, natrpanost trgovine pa je bila prevelika, tako je dozorela odločitev za selitev na novo lokacijo. Prej je bilo skladišče na treh lokacijah in je bilo to za poslovanje precej moteče in je pomenilo veliko oviro, kar se organiziranosti dela tiče. O selitvi in poslovanju podjetja smo se pogovarjali z direktorico podjetja Mojco Čuček Bezjak.

Začetki podjetja ... in primerjava z današnjimi prostori

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1992, poslovanje trgovine pa se je začelo leta 1994, to je bilo v bivših prostorih poslovnega centra Vrba. Leta 1999 smo na 350 m² na Kraigherjevi 18 odprli trgovino, ko pa smo to lokacijo prerasli, je bila zahteva po selitvi tako rekoč neizbežna.

Sedanji poslovni prostori merijo 2500 m², od tega je 900 m² trgovine, 400 m² je upravnega dela, potreba je bila tudi po pisarnah za komercialiste v izmeri 80 m², ostalo so skupni prostori v manjši izmeri, preostanek so skladišča.

Preglednost v novi trgovini je dosti večja, saj kupci lažje pogledajo blago, primerjajo in se odločajo. Sicer to ne vpliva toliko na prodajne artikle kot na storitveno področje, ki smo ga precej razširili.

Nov trgovski center Frama

Kaj obsega ponudba vašega podjetja, katere storitve so bile dodane?

Prodaji enoloških sredstev smo dodali storitev analize vina v lastnem laboratoriju, ki ga vodi priznana enologinja Lidija Veber, in to je zelo pomembna storitev poleg prodaje sredstev za kletarjenje. Ponudba enoloških sredstev je peštra, povpraševanje po teh izdelkih je zadovoljivo, tako se dogovarjamo za širitev, ki bi bila v prid našim kupcem. Kar se tiče storitve analize vina, je potrebno zaupanje ljudi, ki bodo vzorce vin prinesli v analizo. Zaposlili smo strokovnjakinjo, ki deluje v povsem sodobno opremljenem laboratoriju, tako ne bo nepotrebnih poti v Maribor, Ormož ali Ljutomer. Pri tem kupce zelo spodbujamo in letos je društvo vinogradnikov že organiziralo kratek seminar, pri čemer so se lahko posvetovali tudi z našo strokovnjakinjo s področja enologije.

Druga pomembna storitev, ki je bila dodana, je servis za »zeleni program«, to je t.i. prodaja kosilnic, ki je precej razširjen, tudi naša prodaja temelji na prodaji kmetijskih strojev, kasneje bi želeli dodati, predvsem v času zimske sezone, servis električnega ročnega orodja, pri katerem prevladujemo v prodaji. Torej lahko kupijo pri nas izdelke in jih pri nas servisirajo. Ti dve storitvi sta bili podpora prodaji, v tem vidimo potencial.

Izobraževanje podjetnikov ter ostalih kupcev naših izdelkov je tudi zelo pomemben segment prodaje. Dvakrat letno organiziramo t.i. dan odprtih vrat, kjer se zberejo podjetniki, kmetje ter ostali uporabniki naših storitev. Tako naši dobavitelji predstavljajo nova orodja, kmetijske stroje, s katerimi se kupci lahko seznanijo. Predavalnica, ki jo imamo na voljo, je mišljena tako za usposabljanje naših zaposlenih kot tudi naših kupcev.

V preteklosti so kupci veliko kupovali pri sevnih sosedih ...

Naši kupci zaenkrat ne odhajajo, smo pa veseli, da imamo mi sedaj veliko kupcev iz sosednje Avstrije, kar je za nas ugodno, seveda je tudi nova lokacija primernejša. Ponudbo oglašujemo tudi pri njih in se pozna pri prodaji.

Na čem temelji vaša prodaja?

Naša prodaja temelji na podkrepitvi prodaje naših izdelkov, ki so »težji« na trgu, torej težke kmetijske mehanizacije in predvsem strojev, ki so kvalitetnejših blagovnih znamk in je potrebno vložiti veliko znanja in truda, da se pridobi znanje za boljšo prodajo le-teh. Predvsem gre za električno orodje in težko kmetijsko mehanizacijo.

Električno orodje ter težka kmetijska mehanizacija, katere zastopniki smo: Elektro Maschinen, Makita, Bosch, Iskra, v kmetijski mehanizaciji pa podpiramo domače blagovne znamke – Tehnostroj, Sip, Tehnos, tako želimo naše znamke ohraniti na trgu. Prodajo prilagodimo kupcu glede na njegove potrebe in predhodno strojno opremo, tudi glede na dejavnost, ki jo opravlja.

Dodatne storitve za vaše kupce? Posebne akcije.

Za kupce so organizirana izobraževanja, demonstracije, posebne akcije, ki so dogovorjene skupaj z dobavitelji zaradi lojalne konkurence na trgu, te potekajo vse leto. Oglašujemo jih preko lastnega kataloga, te kataloge razpošiljamo do direktnega kupca.

Kako so kupci sprejeli selitev in način prodaje?

Zelo veseli so bili prostornega parkirnega prostora, ki ga prej pravzaprav sploh ni bilo in je bil dostop zelo nevaren, težak – tega smo se tudi zavedali.

Kar se prodaje tiče, imajo zelo radi t.i. »butični način« prodaje in potrebujejo stik s prodajalci. Tako tudi naše prodajalce usmerjamo k temu načinu prodaje, da se kupcu svetuje, pomaga, da se lažje znajde, primerja.

Način prodaje, sejmi ...

V letu 2005 smo našo prodajo podkrepili s svojo spletno stranjo, tukaj vidimo največji potencial pri prodaji, saj vidimo, da naši izdelki potujejo v različne kraje. Ljudje se veliko poslužujejo naših spletnih strani, kjer so izdelki tudi predstavljeni. Velik del prodaje opravimo tudi preko distribucije pošte in tudi tukaj je velik potencial. Sejmov se vedno udeležujemo npr. MEGRA, AGRA, MOS ...

Morebitne poslovalnice v drugih krajih?

O tem smo razmišljali in lokacije so nam znane, so pa to predvsem odročnejši kraji, za katere se večji trgovski centri ne odločajo. To nam je izziv. Te lokacije so predvsem proti madžarski meji in avstrijski meji na Koroškem. To bo potrebno organizacijsko dobro speljati, zaposlene primerno usposobiti, kar seveda ni lahek zalogaj.

Pogled v prihodnost?

Probleme vzamemo vedno za izziv, težave premagujem skupaj s sodelavci, zato je njihovo zaupanje v naše podjetje veliko. Nekateri so pri nas zaposleni že kar nekaj časa. Kupcem smo predani cel dan, a se držimo tudi etike in zaposlenim omogočimo, da preživijo čas tudi v krogu svoje družine. Občasno nas kupci, ob večjih delih na polju ali v vinogradu, tudi pokličejo in jim ustrezemo tudi izven delovnega časa. Tako se nam prihodnosti ni bati.

Suzana Rejak Breznik

Pogovor z generalnim sekretarjem Sindikata obrtnih delavcev Slovenije - Lenarčanom Martinom Muršičem

Izhod iz krize je v razvoju obrti in drobnega gospodarstva

»V sedanjih kriznih razmerah, ki pri nas še nič ne pojenjajo, morajo delodajalci in delavci v obratovalnicah čim bolj sodelovati, saj lahko krizne razmere premagajo samo skupaj ter z medsebojnim spoštovanjem in razumevanjem,« pravi generalni sekretar Sindikata obrtnih delavcev Slovenije Martin Muršič, ki že vrsto let dela v Ljubljani, doma pa je v Spodnjem Porčiču v občini Lenart, kjer preživi tako rekoč sleherni uro prostega časa ter skupaj z družino skrbno obdeluje zemljo na domačiji. »Delodajalci bremen krize ne smejo in ne morejo preložiti na ramena delavcev, delavci pa ne morejo postavljati nekih novih nerealnih zahtev, ki ne bi bile v skladu s poslovnimi rezultati obratovalnice na trgu.«

Muršič je po svoji funkciji in službeni dolžnosti soodgovoren za sodelovanje in razvijanje socialnega dialoga med delodajalskimi organizacijami na področju obrti in podjetništva ter malega gospodarstva (Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, Združenjem delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije ter Trgovinsko zbornico Slovenije v okviru Gospodarske zbornice Slovenije) ter Sindikat obrtnih delavcev Slovenije, zato budno spremlja razvoj obrti in malega gospodarstva po vsej Sloveniji, tudi v osrednjih Slovenskih goricah. »Tako kot na številnih drugih območjih v Sloveniji sta tudi v teh naših krajih obrt in malo gospodarstvo pravzaprav edini panogi, ki lahko ljudem pomagata prebroditi gospodarsko krizo. Iluzorno bi bilo pričakovati, da bodo v teh časih prišli v Slovenske gorice investitorji, ki bodo gradili tovarne z velikim številom delovnih mest. Naša perspektiva je v promoviranju obrti in drobnega gospodarstva ter v pospeševanju njunega razvoja.«

»Dandanes je,« pravi Muršič, »dragoceno vsako ohranjeno ali na novo odprto delovno mesto, zato je treba obrtnikom in podjetnikom zagotoviti čim boljše možnosti za razvoj. Še prav posebej pa velja spodbujati ljudi, ki te možnosti imajo, da se sami podajo na pot samostojnega podjetništva. V Slovenskih goricah imamo čudovito naravno okolje, rodovitno zemljo za ekološko pridelovanje hrane, razvito kulinariko, bogato in zanimivo srednjeevropsko zgodovinsko tradicijo in veliko dragocenih naravnih in kulturnih spomenikov, da o visokih delovnih navadah prebivalcev Slovenskih gorik niti ne govorimo. Vse to je odlična podlaga za razvoj podjetništva.«

Muršič opozarja, da so pri nas ljudje še premalo samoiniciativni ter da preveč čakajo, da jim bo pomagala država. To je verjetno posledica starih časov, ko je država skrbel za vse. V kapitalizmu pa ni tako, pač pa si mora vsakdo najprej pomagati sam, šele nato mu lahko pomagajo drugi. »Marsikateri obrtnik čaka na pomoč države, namesto da bi razmišljal o novih programih, tehnologijah in trgih. Tudi

Martin Muršič: V kriznih časih morajo delodajalci in delavci držati skupaj, saj lahko krizo ob medsebojnem spoštovanju in razumevanju premagajo le s skupnimi močmi.

delavci, ki jim delodajalci kršijo pravice, so preveč potrpežljivi in čakajo, da jim bo pomagal kdo drug. Dejansko pa delavci morajo terjati svoje pravice, saj na ta način pomagajo tudi delodajalcu, da ne »zaspi« v razvoju in da se mora nenehno naprezati za razvoj in za nove trge.«

Socialni dialog med socialnimi partnerji na državni ravni po Muršičevih besedah v zadnjem času ne teče najbolje, zato je še toliko bolj pomembno, da delodajalci in delavci dobro sodelujejo v podjetjih in obratovalnicah. »Pri tem pa, seveda, sindikat vztraja na spoštovanju pravic, ki jih imajo delavci po zakonu in kolektivni pogodbi. Svojim članom, ki jim delodajalec krši delavske pravice, sindikat obrtnih delavcev pomaga na različne načine, tudi z zagotovitvijo brezplačne pravne pomoči. Poleg tega sindikat svojim članom pomaga s solidarnostnimi pomočmi, z zagotavljanjem različnih oblik izobraževanja in usposabljanja za socialni dialog ter s celo vrsto drugih ugodnosti. Vsak član, med drugim, dobi tudi kartico ugodnosti ZSSS, s katero lahko ceneje kupuje in plačuje storitve v številnih trgovinah in podjetjih,« pravi Muršič.

Sicer pa je po besedah Muršiča v zadnjih letih mogoče zaznati, da občine v Slovenskih goricah posvečajo veliko pozornosti zagotavljanju pogojev za čim hitrejši razvoj obrti in podjetništva. Med drugim se to vidi tudi po obrtno-podjetniških conah, ki jih je na srečo v Slovenskih goricah vse več.

Tomaž Kšela

Modernizacija javnih poti in lokalnih cest v Cerkvjenjaku

»Odssek v naselju Andrenci je vreden 25 tisoč evrov, prav toliko odssek v Peščenem Vrhu. Letos bomo začeli tudi s preplastitvami cest, ki so v najslabšem stanju. Gre za preplastitev v naselju Peščen Vrhu in v naselju Župetinci – Smolinci. Tukaj zadeve povežemo z modernizacijo, katere del je bil začeti že v letu 2009, v glavnem pa jih bomo končali v 2010,« pravi direktor občinske uprave občine Cerkvjenjak mag. Vito Kraner. »Poudariti velja predvsem temeljito rekonstrukcijo in preplastitev v Peščenem Vrhu, kjer bomo izboljšali prometni tok skozi to naselje v naslednja naselja. Vsa modernizacija s preplastitvami je vredna vsaj pol milijona evrov.« Skupaj z direkcijo za državne ceste in DARS-om pa na osnovi dogovora iz leta 2007 v Cerkvjenjaku načrtujejo izgradnjo pločnikov ob regionalni cesti. Konec meseca se srečujejo s

predstavniki direkcije. Vito Kraner poudarja: »Cilj je dogovor o izgradnji pločnikov v smeri Cerkvjenjak – Cogetinci, od pokopališča do tako imenovane granate oziroma začetka naselja Peščen Vrhu. V to smer v dolžini približno tisoč metrov, v drugo smer, iz Cerkvjenjaka proti obrtni coni, pa prav tako skušamo ublažiti vplive gostega prometa na regionalni cesti na varnost pešcev, zlasti otrok. Računamo, da bo že letos, najkasneje pa naslednje leto, prišlo do realizacije tega projekta, odvisno je seveda od direkcije za ceste. Mi imamo sredstva v višini skoraj 300 tisoč evrov že zagotovljena, celotni projekt namreč predvideva namestitvev potrebnih komunalnih vodov, javno razsvetljavo in pločnike ter temeljito rekonstrukcijo ceste.«

E.P.

Domačini so med drugim najbolj veseli tudi sodobno urejenih javnih poti in cest

»Lepotica« v Benediktu je v ponos kraju in občini Upravičena skrb za mlade

Občina Benedikt je v minulih letih veliko investirala v dograditev ter rekonstrukcijo osnovne šole v Benediktu. Z njo so učenci in učitelji pridobili 19 novih sodobnih učilnic s kabineti, multimedijško učilnico in urejeno knjižnico (skupaj 6.000 kvadratnih metrov uporabnih šolskih površin). Šola pa ni pridobila samo na funkcionalnosti,

temveč je tudi od zunaj videti kot prava »lepotica«, zato jo bodo otroci zagotovo še raje obiskovali. Investicija v dograditev in obnovo šole je bila zelo na mestu, saj je med prebivalci občine Benedikt veliko šoloobveznih otrok, ki predstavljajo bodočnost ter perspektivo kraja in občine.

T. Kšela

Z rekonstrukcijo osnovne šole so pridobili 19 sodobnih učilnic

»Zeleni« oziroma »ekološki« Lenart

Občina Lenart je podelila koncesijo za izgradnjo daljinskega toplovodnega sistema na biomaso. V 1. fazi bo toplovod dolg 2,5 km, ko bo investicija zaključena, pa 5 km. V 1. fazi bo na sistem

priključenih 500 gospodinjstev, javnih ustanov, podjetij, kasneje pa tudi več. Projekt vodi koncesionar Ekotoplota – energetika. To je prvi tovrstni projekt v Sloveniji.

E.P.

Toplovodni sistem na biomaso v izgradnji

Izgradnja vodovoda na Vanetini

V 2009 so izgradili okrog 1000 m novih vodovodov v naselju Vanetina v Cerkvjenjaku in v okviru 1. faze se uspešno izvajajo novi priključki. 2. faza se bo nadaljevala to pomlad. Projekt je vreden okrog 220 tisoč evrov, v dveh letih pa v njegovem okviru načrtujejo ureditev oskrbe z vodo na Vanetini, kjer se nekatera gospodinjstva še oskrbujejo z njo iz vaškega vodovodnega sistema ali lastnih vodnjakov.

E.P.

Ureditev oskrbe z vodo

ŠRC - Cerkvjenjaški športno- rekreacijski center v Kadrencih

Športne površine, ki so v tem času v uporabi v Kadrencih, nimajo prave oblike in možnosti uporabe v polni meri. Zraven travnatega igrišča za veliki nogomet naj bi zrasla atletska steza, ustrezna pomožna igrišča,

tribune in parkirišča, ustrezni servisni prostori in garderobe. Za prihodnja leta tako v Cerkvjenjaku pripravljamo še eno pomembno nalozbo.

E.P.

Urejene športne površine bodo pritegnile še več športnikov

NAD SNEG Z MEHANIZACIJO

V slovenskogoriških krajih so bili pločniki in ulice lepše očiščeni kot v Mariboru

V domala vseh večjih krajih v Slovenskih goricah so bili pločniki in ulice po sneženju lepše očiščeni kot v Mariboru. Res pa je, da je letos povsod v severovzhodni Sloveniji, še zlasti pa v Mariboru, padlo več snega kot minula leta.

Naš posnetek je iz Lenarta, kjer so sneg na pločniku ob pokopališču učinkovito odstranili kar s pomočjo mehanizacije.

T. Kšela

Zgledno čiščenje pločnikov

ODLIČNO LOKALNO INFORMATIVNO SREDSTVO

Koristna oglasna deska na pročelju občine Sveta Trojica

Kljub temu da živimo v času interneta in mobilnih telefonov, smo še vedno dokaj slabo obveščeni o tem, kaj se dogaja v naši lokalni skupnosti, saj danes človek lažje izve, kaj se je zgodilo v Afganistanu ali v Ameriki, kot pa kaj se dogaja v sosednji ulici ali vasi. V občini Sveta Trojica so se tega problema lotili tako, da so na občinsko

zgradbo v središču kraja namestili oglasno desko. Gre za odlično sredstvo za informiranje o tem, kaj se je v kraju in občini že in kaj se še bo zgodilo, samo pogledati je treba nanjo.

T. Kšela

Koristne informacije na enem mestu

PREDLOG ZA IZLET

Na pot od Benedikta do Trstenika ter Ihove in nazaj

Kdor ne ve, kam bi se v prostem času podal na izlet, se lahko napoti po čudoviti osem kilometrov dolgi kolesarski poti od Benedikta do Trstenika in Ihove ter nazaj. Pozimi, ko čudovito naravno okolje ob poti prekriva sneg, je

na pot lepo kreniti tudi peš ali s tekaškimi smučmi. Pot je še posebej vabljiva, ker se lahko izletniki ob njej odžejajo pri slatinskem vrelec.

T. Kšela

Rekreativni namig

Beseda, čaj – šele nato zdravnik

Predavanje o zeliščih, ki ga je pred številnim občinstvom v KTC Sv. Ana predstavil Jože Majes s kmetije Plavica z Dolenjske, je nehotе vsakemu obiskovalcu vzbudilo različne pomisleke, vprašanja in zanimanje. V obsežnem predavanju, v katerem so bila predstavljena poglobljena in nam znana zelišča, bolezni ter nasveti o pripravi različnih čajev, se je izkazalo, da tudi novodobni zeliščarji prisegajo na stare bukve o zeliščih, v katerih so že nič kolikokrat preizkušene mešanice raznih čajev. A ob koncu predavanja smo poslušalci še vedno ostali v dvomih, ali so zeliščarji tudi zdravniki ali ne ... Kot kaže, se s tem ni ukvarjalo dosti ljudi, kar se je dalo sklepati po dolgi in vijoči se vrsti pred odrom, kjer je bilo različne čaje moč tudi kupiti.

Pa naj še kdo reče, da je pri nekaterih zeliščarstvu samo ljubiteljsko!

SreBr

V Lormanju Tuš Oil

V izgradnjo bencinskega servisa Tuš Oil ob avtocesti v Lormanju je Tuš Holdingu vložil skoraj 2,5 milijona evrov. Servis bo neprekinjeno odprt vse dni v letu. Poleg deset točil-

nih mest ponuja tudi bio diesel in avtoplin - utekočinjeni naftni plin. Njegovo ponudbo dopolnjuje mini market s samopostrežno okrepčevalnico »snack corner«.

Bisernoporočenca Korošec

Malokateremu paru je dano dočakati 60 let skupnega življenja. Jožef in Karolina Korošec iz Sv. Jurija v Slovenskih goricah imata to srečo, saj sta ravno ob dnevu zaljubljenih praznovala biserno poroko v krogu svojih najdražjih. Obred je daroval farni župnik Alojzij Antolin, slovesnosti se je udeležil tudi župan Peter Škrlec, ki jima je ob tej posebni obletnici iskreno čestital.

Zakoncema ob tem čestitljivem jubileju čestitamo in jima želimo še mnogo skupnih srečnih let.

SreBr

Butik neketiranja

FotoTone

FOTOGRAFIRANJE
SNEMANJE
UOKVIRJANJE
TRGOVINA

TEL: 02/72 90 280
INFO@FOTO-TONE.SI

VRHUNSKA POROČNA FOTOGRAFIJA

Podjetniki, vaša priložnost v 2010!

Naložbam malega gospodarstva se še nadalje obeta trdna finančna podlaga. Letos bo po oceni Obrtne zbornice Slovenije vsaj 800 milijonov evrov namenjenih za financiranje malega gospodarstva za uresničitev razvojnih načrtov od pet do deset tisoč mikro in malih podjetij z veliko možnostjo rasti. S tem je dinamika izboljšanja pri povečanju virov za tekoče in naložbeno investiranje malih podjetij že očitna, a žal še v prizadevanjih za večjo plačilno disciplino ni čutiti premika na bolje.

Znani razpoložljivi viri

Ministrstvo za gospodarstvo ima v letošnjem proračunu predvidenih 190 milijonov evrov; od tega jih bo malemu gospodarstvu 80 milijonov evrov na voljo prek Slovenskega podjetniškega sklada, preostalo prek razpisov ministrstva. Okoli 100 milijonov evrov bo na voljo v okviru Ministrstva za znanost, visoko šolstvo in tehnologijo RS oziroma preko Tehnološke agencije TIA. Okoli 30 milijonov evrov bo na voljo v okviru sredstev za razvoj podeželja, ki jih razpisuje kmetijsko ministrstvo za spodbujanje obrtno-podjetniške dejavnosti kot dopolnilne dejavnosti v kmetijstvu. Nekaj sredstev je na voljo tudi pri Ekološkem skladu, kjer sicer malega gospodarstva ne spodbujajo posebej, vendar tudi mala podjetja uspešno izvajajo okoljske naložbe. SID banka pa bo za financiranje projektov malega gospodarstva zagotovila približno 420 milijonov evrov preko poslovnih bank.

Država (klasičnih) nepovratnih sredstev več ne bo namenila za mala in srednja podjetja pač pa so oz. bodo za podjetnike na voljo nepovratna sredstva v obliki garancij in kreditov. Na ta način se dosega multiplikacijski učinek, kjer bo podpore deležno več podjetnikov, saj bo podjetnikov kredit (po vrnitvi kredita banki) skladu obnovil garancijski potencial in kot tak bo spet na voljo novim podjetnikom. Pri tem dolgoročno ohranjamo razvojni kapital, še zlasti ob ugodnem kreditu (kot sicer na banki), kar pomeni ugodnost za investiranje za opravljanje dejavnosti.

Pregled razpisov in seznam produktov za leto 2010

Aktualni odprti razpisi oz. razpisi v pripravi na odprtje:

1. v okviru Slovenskega podjetniškega sklada (Trubarjeva ulica 11, Maribor). Slovenski podjetniški sklad je nacionalna finančna institucija, ki zagotavlja ugodna finančna sredstva za investicijska vlaganja in tekoče poslovanje malih in srednje velikih podjetij:

a) Javni razpis Garancije Sklada za bančne investicijske kredite s subvencijo obrestne mere za mala in srednje velika podjetja (v nadaljevanju: MSP) – P1.

Upravičeni stroški: stroški materialnih in nematerialnih investicij ter stroški obratnih sredstev.

Odpiranja prijav: 25.2. 2010, 1.4. 2010, 5.5. 2010, 5.6. 2010, 5.7. 2010, 5.9. 2010, 5.10. 2010, 5.11. 2010.

Razpisana sredstva: 62.000.000 EUR + 8.510.000 EUR (za subvencioniranje obrestne mere).

b) Javni razpis Garancije Sklada za bančne investicijske kredite za tehnološke projekte - P1 TP. Upravičeni stroški: stroški materialnih in nematerialnih investicij ter stroški obratnih sredstev.

Odpiranja prijav: 15.2. 2010, 15.4. 2010, 15.5. 2010, 15.6. 2010, 15.9. 2010, 15.10. 2010.

Razpisana sredstva: 10.000.000 EUR.. Več informacij na tel.: 02 234 12 74 - Bojana Mikeln.

c) Sofinanciranje zagona podjetij v subjektih inovativnega okolja, – P2.

Subvencije so namenjene inovativnim podjetjem, za uspešen prenos razvojnih idej podjetnih posameznikov in skupin v tržno uspešne podjeme in ustvarjanje novih inovativno naravnanih podjetij s potencialom rasti pri razvoju in komercializaciji proizvodov, procesov in storitev.

Upravičeni stroški: stroški izdelave poslovnega načrta, stroški materialnih in nematerialnih investicij ter stroški obratnih sredstev. Odpiranja prijav: 25.3. 2010.

Razpisana sredstva: 3,5 mio EUR subvencij za zagon novih podjetij.

Več informacij je na voljo na tel.: 02 234 12 53

Simon Böhm, 02 234 12 40 Nataša Krajnc, 02 234 12 72 mag. Manfred Lepej in 02 234 12 64 mag. Boštjan Vidovič; www.podjetniskisklad.si

2. v okviru Slovenskega okoljskega sklada (Tivoljska c. 30, 1000 Ljubljana). Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad je največja finančna ustanova, namenjena spodbujanju okoljskih naložb v Republiki Sloveniji, sklad spodbuja razvoj na področju varstva okolja z dajanjem kreditov različnih naložb varstva okolja oziroma poroštev po obrestnih merah, nižjih od tržnih.

a) Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb za pravne osebe in samostojne podjetnike - 42PO

Upravičeni stroški: vsi stroški, povezani z izvedbo okoljske naložbe (objektov, opreme, gradnja objektov in namestitve opreme, stroški projektiranja, svetovanja in tehničnega nadzora, dovoljenj idr.) razen stroškov nakupa zemljišč, praviloma brez DDV.

Odpiranja prijav in višina sredstev bo znano z objavo v Uradnem listu RS v 2010.

Dodatne informacije so na voljo pri mag. Zoranu Bešlinu, tel.: 01 241 48 34, ekosklad@ekosklad.si, www.ekosklad.si

b) Javni razpis za nepovratne finančne pomoči za nabavo okolju prijaznih težkih tovornih vozil - 2SUB-CTP

Dodatne informacije: Simona Leščanec, tel.: 01 241 48 62, vsak dan od 10.00 do 12.00 ure, ekosklad@ekosklad.si, www.ekosklad.si

3. v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (odprti predvidoma marca 2010):

a) Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti - Ukrep 311: nepovratna sredstva za naložbe v izgradnjo objektov, nakup tehnološke in druge opreme. Za kmetije z dopolnilno dejavnostjo, s. p., gospodarske družbe in zadrage.

b) Podpore ustanavljanju in razvoju mikro podjetij - Ukrep 312: nepovratna sredstva za naložbe v izgradnjo objektov (samo za določene dejavnosti) in za nakup tehnološke in druge opreme. Za s.p., gospodarske družbe in zadrage.

c) Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom - Ukrep 123: 1. predelava in trženje kmetijskih proizvodov, 2. predelava in trženje živil, 3. prva stopnja predelave in trženja lesa. Za s.p., gospodarske družbe, zadrage, kmetije z dopolnilno dejavnostjo, agrarna skupnost, kmetije, ki se ukvarjajo s predelavo grozdja.

d) Izboljšanje in razvoj infrastrukture povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva; podukrep št. 2: gradnja velikih namakalnih sistemov in tehnološke posodobitve hidromelioracijskih sistemov.

Kontakt: Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja, tel.: 01 580 77 92, aktrp@gov.si, www.mkgp.gov.si

Nadaljevanje prihodnjic.

Renata Vajngerl,
Razvojna agencija Slovenske gorice

Projekt »women & youth« - »ženske in mladi«

Na Ekonomskem inštitutu Maribor smo v mesecu septembru 2009 začeli z izvajanjem novega projekta »Prekomejna iniciativa za vseživljenjsko učenje žensk in mladine – Women & Youth«. Projekt je prispevek k razvoju čezmejnih regij ter konkurenčnega in trajnostnega območja sodelovanja s priložnostmi za zaposlitev in samozaposlitev (predvsem) žensk in mladih. Pri projektu sodeluje sedem partnerjev: Društvo za trajnostni razvoj podeželja ŽITEK (vodilni partner, Slovenija), Bögöte Fejlesztésért Non-profit Kft. (Madžarska), CELODIN Zalai Alapítvány (Madžarska), Ekonomski inštitut Maribor d.o.o. (Slovenija), Zalai Falvakért Egyesület (Madžarska), Goricko društvo za lepše vütro (Slovenija), EGIDA d.o.o. (Slovenija).

V okviru projekta organiziramo:

- Čezmejne delavnice (bilateralne delavnice, info delavnice, tematske delavnice);
- Različne tečaje (tečaje IKT, jezikovne tečaje, tečaje za usposabljanje sobaric, tečaje učenja na daljavo (Moodle), tečaje za pripravo in prijavo projektov, tečaje oblikovanja in aranžiranja, itd.);
- Informacijske točke opremljene z IKT opremo in možnostjo učenja na daljavo;
- Čezmejna študijska potovanja in obiske primerov dobrih praks.

Z vključevanjem v naše projektne aktivnosti

Družabni del srečanja je vključeval tudi ogled starega mestnega jedra Maribora

boste pridobili: konkretna praktična znanja, motivacijo za podjetništvo, določene podjetniške ideje in znanja, izmenjali izkušnje z drugimi čezmejnimi partnerji, nadgradili obstoječa znanja, ipd. **Vse delavnice, tečaji in obiski dobrih praks bodo za prijavljene udeležence brezplačni.**

V projekt se lahko vključijo naslednje ciljne skupine udeležencev: lokalno prebivalstvo (Prekmurja in Podravja v Sloveniji ter Zala in Vas na Madžarskem), zaposlene in brezposelne ženske, zaposleni in brezposelni mladi, študentje oz. mladi z nedokončanimi šolami, potencialni podjetniki, gospodinjice iz ruralnega območja, civilna iniciativa ter člani neprofitnih društev.

Usklajevanje aktivnosti med projektnimi partnerji na madžarski in slovenski strani

Projekt se bo zaključil konec februarja 2012. Sofinanciran je iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in se izvaja v sklopu Operativnega programa Slovenija-Madžarska 2007-2013.

Do konca leta 2009 so bile v okviru projekta »Women & Youth« izvedene naslednje aktivnosti:

• Prvo bilateralno srečanje vseh partnerjev na Ekonomskem inštitutu v Mariboru dne 5. novembra 2009.

• Dne, 16. decembra 2009 je bila na Ekonomskem inštitutu Maribor odprta informacijska točka, ki deluje vsak dan od 8.00 do 13.00.

• Izvaja se raziskava stanja in analiza konkretnih potreb po usposabljanju za ciljni skupini žensk in mladih na Madžarskem in v Sloveniji.

Dodatne informacije o udeležbi in prijavi na tečaje, delavnice ter informacije preko info točke lahko dobite na:

Ekonomskem inštitutu Maribor
Vida Perko oz. Zlatka Zastavnikovič
Tel. št.: 02 23 52 346, 02 23 52 348, fax: 02 25 12 597, e-mail: vida.perko@eim-mb.si, e-mail: zlatka.zastavnikovic@eim-mb.si
spletna stran projekta: www.women-youth.eu

V Izobraževalnem centru Slovenske gorice

Pisana delavnica

Pri Izobraževalnem centru Slovenske gorice so že rahlo naveličani zime, zato so v mesecu februarju pričeli z delavnicami poimenovanimi Spomladansko cvetje. V delavnicah so izdelovali cvetje ter izdelke za velikonočne praznike iz krep papirja. Delavnico je vodila Jožica Fras.

Bonton

Februarja je pri nas predaval tudi Saša Županek, priznan bontonolog, ki s svojimi nasveti pomaga raznim podjetnikom ter lokalni in nacionalni televiziji. Z njim so se o bontonu, zunanem videzu ter javnem nastopanju pogovarjali v ponedeljek, 22. februarja. Tako smo se seznanili, da obлека res naredi človeka in da je urejenost v zasebnem in poslovnem

življenju zelo pomembna. Prav tako je velikega pomena primeren bonton pri rokovanju, nagovarjanju, v gledališču. Pri javnem nastopanju pa je potrebna previdnost pri uporabi mašil, oblikah nagovora, saj slednje hitro opazimo pri dobrih in manj dobrih govornikih.

Univerza za tretje življenjsko obdobje pri Izobraževalnem centru

Izobraževalni center v sklopu Univerze za tretje življenjsko obdobje izvaja dva študijska krožka, v katerih se s starejšimi odraslimi učimo računalništva in nemščine. Tako pridobljena

znanja so namenjena druženju in prispevajo k boljši kvaliteti življenja.

Alenka Špes in Natalija Arbeiter

POTOPIS: Nova Zelandija

“Kia ora!” Pozdravljeni!

Prvi prebivalci Nove Zelandije so bili Maori, ki so okrog leta 800 prišli iz Polinezije. Leta 1840 je bil med maorskimi poglavarji in Veliko Britanijo podpisan pomemben dokument – waitanski sporazum. Istega leta so Britanci uredili prve kolonialne naselbine, leta 1907 pa je Nova Zelandija postala samostojna država.

Maorke in Maori - staroselci Nove Zelandije

Od Aucklanda do Rotorue

Po zelo dolgem letu, na katerem sem se z občasnim dremanjem nagledala kar nekaj novih filmov, smo se dotaknili najmlajše dežele. Po kontroli potnih listov (Slovenski državljani za vstop ne potrebujejo vizuma), ki je bila izjemno hitra, sledi temeljit pregled s strani Bio security. Na Novo Zelandijo je prepovedan vnos cele vrste izdelkov naravnega izvora. Uslužbeni Bio securityja so tako natančni, da pregledajo vsak pohodni čevlji, ki bi lahko s seboj prinesel bakterije, viruse ali kaj podobnega.

Auckland je, kot večina Nove Zelandije, na vulkanskem območju in za prvi vtis o mestu je najbolje, da se povzpne na neaktiven vulkan nad mestom, s katerega se vidi vse mesto z okolico; zaradi svojega razgleda je postal prava izletniška točka.

Ob vseh podobnostih (razen vožnje po levi strani ceste) pa je ena razlika. Prehod za pešce na glavnem križišču deluje tako, da se hkrati zaprejo vse štiri ceste, ki vodijo v križišče, pešci pa lahko ves prostor uporabijo za prečkanje, kar zgleda nekoliko nenavadno.

Izmed vseh atrakcij, ki jih Auckland ponuja, pa priporočam Kelly Tarlton's Antarctic Encounter & Underwater World. Tukaj boste namreč doživeli antarktično vzdušje, se spoznali z morskimi svetom Nove Zelandije in seveda s pingvini, ki kraljujejo na Antarktiki, ter preizkusili, ali zdržite 30 sekund v vodi, ki je ohlajena na temperaturo, kot je na Antarktiki.

Rotorua: turistična prestolnica Nove Zelandije

Rotorua je majhno simpatično mesto in dobro izhodišče za obisk mnogih turističnih atrakcij. V neposredni okolici Rotorue se lahko seznanite z maorsko kulturo, geotermalnimi aktivnostmi, živalskim in rastlinskim svetom, če pa ostajate v Rotorui več časa, pa si morate privoščiti tudi katerega izmed wellness centrov s termalno vodo.

Kulturna dediščina

Kar se tiče kulturne dediščine, na vsak način priporočam obisk maorske vasice MITAI, kjer boste doživeli maorsko kulturo. Cel dogodek traja nekaj ur, začne se s kratko razlago o zgodovini Maorov, nadaljuje pa z ogledom vasi, prikazom tradicionalnih čolnov in kulturnim programom v vasi. Zaključijo se z okusno večerjo, pripravljeno po njihovih receptih.

Geotermalne aktivnosti

Ravno geotermalne dejavnosti v Rotorui sami in okolici so tiste, ki so temu kraju dale ime turistična prestolnica Nove Zelandije. Zemeljska skorja

je tukaj očitno najtanjša in tako lahko uživamo v barvah narave, ki jih nismo vajeni; od fluorescentno zelene pa do kovinske vijoličaste barve, hodimo lahko po tleh, ogretili na preko 50 stopinj, in čofotamo po vodi, ki je blizu vrelišča. Vse to ob vonjavah žvepla. Občutek je, kot bi se predstavili v prazgodovino, k čemur pripomore tudi rastlinstvo, ki se ga spomnimo morda le iz filmov o prazgodovini.

Živalski svet v bližini Rotorue

Nova Zelandija je dežela, kjer srečamo kar nekaj endemitov. Med njimi je najbolj popularen kivi.

Ob besedi kivi se vsak spomni na sadež, a je sadež dobil ime po tej precej ne navadni živali. Kivi je namreč ptič, ki nima kril, nima repa, ima pa zelo dolg kljun in se seveda izleže iz jajca. Odrasla žival doseže težo nekaj kilogramov. Kivi je nočna ptica v pravem pomenu besede, saj po

dnevi spi, ponoči pa s svojim dolgim kljunom išče hrano v zemlji.

Od Rotorue do Wellingtona, prestolnice Nove Zelandije

Do Wellingtona lahko prideš po lepši ali po krajši poti. Seveda se vsak, ki ni v popolni časovni stiski, odloči za lepšo pot, ki vodi preko nacionalnega parka in preko simpatičnih mest do novozelandske prestolnice. Na tej poti lahko uživaš v neokrnjeni naravi.

Wellington

Wellington je prestolnica Nove Zelandije. Čeprav je po velikosti krepko za Aucklandom ali Christchurchem in šteje le 180.000 prebivalcev, ima srce mesta, ki bije tako zvečer kot tudi podnevi. Auckland se ponaša z velikim botaničnim vrtom, do katerega se lahko vzpneš z vzpenjačo in se od vrha spustiš do parlamenta, glavna žila pa poteka med parlamentom in nacionalnim muzejem Te Papa, ki je od parlamenta oddaljen pol ure lahkotnega sprehoda ob obali ali pa skozi center mesta. Posebej pomembno je, da v Wellingtonu skoraj ni muzeja ali parka, kjer bi bilo potrebno plačati vstopnino in enako velja tudi za TE PAPA, najbolj urejen muzej, kar sem jih kdajkoli videla.

Picton – pristanišče na Južnem otoku. Za razliko od severnega je južni otok nekoliko večji in precej manj poseljen. Zato pa najdejo na južnem otoku svoj mir drugi prebivalci, kot so tjulnji, pingvini, morski levi, mroži, delfini in kiti; vse razen slednjih (najverjetneje zaradi tega, ker se je takrat ravno potikal po Piranskem zalivu) pa sem tudi srečala.

Pokrajina južnega otoka Nove Zelandije

Samo prestolnico južnega otoka **Christchurch** sem pustila za konec poti, saj sem od tam tudi letela proti domu, zato je prva postojanka na tej poti mesto **Queenstown**. Še bolj kot na severnem otoku pa je na južnem pomembna pot do cilja, ki je včasih lepša od cilja samega.

To lahko na vsak način trdim za pot od Pictona do Queenstowna, kjer nas na poti spremlja najprej vzhodna tihomorska obala, kasneje, v notranjosti, pa jezera, kot sta Tekapo in Pukaki, nad

katerim se dviga Mt. Cook, s 3754 metri najvišji vrh Nove Zelandije.

Sam Queenstown leži na obali jezera Wakatipu in je izhodišče za izlete proti skrajnemu jugu, kjer sta mesteci Invercargill in Bluff, ki velja za izhodiščno točko za Stewart Island – najjužnejši del Nove Zelandije, ki je od Antarktike oddaljen le dobrih 1000 kilometrov.

Ampak začnimo na začetku – v mestecu Invercargill, kjer je muzej Southland Museum and Art Gallery, ki je zgrajen v obliki piramide in je tako največja piramida na južni zemeljski polobli. V muzeju lahko poleg bogate razstave kulturne in tehnične dediščine najdete tudi več kot 50 živečih tuatar – plazilcev, ki živijo na Novi Zelandiji in dočkajo starost preko 100 let.

Po kratkem ogledu mesteca Invercargill me je pot vodila do Bluffa, mesta, ki me ni prav posebej prevzelo (razen simpatičnega srečanja z lokalno favno in prodornega vetra z Antarktike). Od tukaj dalje pa je sledilo načrtno iskanje krajev, kjer bi lahko bivali tjulnji, morski levi, pingvini in ostali živalski prebivalci.

Kdo je na tej plaži glavni? Neboječ morski lev

Sreča je na strani pogumnih in tako sem na obali na skrajnem jugovzhodu Nove Zelandije skoraj stopila na morskega leva, težkega nekaj sto kilogramov. Kljub njegovi velikosti se dobro skriva v pesku, ki je iste barve, in med naplavine morske trave. Za mene se seveda ni niti zmešal, pa čeprav sem se mu približala na doseg plavuti. Verjetno se ne bi pritoževal niti, če bi ga pobožala, a vseeno se je treba zavedati, da smo v njihovem življenjskem okolju in da to morda ne bi bilo primerno.

Drugi kratek izlet iz Queenstowna je do zgodovinskega mesteca Arrowtoen, ki leži ob reki, v kateri se nahaja samorodno zlato, ki je tudi razlog, da se je prav tukaj razvilo mesto. Mestece je še danes takšno, kot je bilo pred dobrimi sto leti, celo posodo za izpiranje zlata si lahko izposodiš in poizkusiš srečo ob reki.

Nedaleč stran od Queenstowna se nahaja mesto TE ANAU, ki je izhodišče za dva fjorda, in sicer Doubtful Sound in Milford Sound. Oba fjorda nudita zatočišče tjulnjem in delfinom, ker pa je sama pot do Milford Sounda dosti slikovitejša, pa tudi sam fjord je nekoliko mogočnejši, sem se odločila le za slednjega.

Do tja vodi pot, dolga preko 100 kilometrov, brez črpal, trgovin, gostiln in drugih stvari, ki b motile neokrnjeno naravo. Čeprav traja vožnja po fjordu le dobri dve uri, je Milford Sound z vsemi biseri na poti popoln enodnevni izlet. Sam cilj poti je ravno tako pravljica.

Pot proti Christchurchu, ki sem jo izbrala za povratek, je vodila po zahodni obali – ob Tasman-skem morju, s postankom v vasi Franc Josef, znani po istoimenskem ledeniku. Ledenik Franc Josef je eden tistih, ki jih zelo lahko dosežemo, saj leži le nekaj kilometrov od glavne ceste. Posledice globalnega segrevanja so vidne tudi na

ledeniku, čeprav so bile temperature za poletje izredno nizke.

Nadalje je ob južni obali kar nekaj zanimivih mest in vasic, ki so zrasle predvsem zaradi rudnih bogastev. Tako je mesto Hokitika nastalo ob nahajališčih žada, Shantytown pa ob reki, bogati z zlatom.

Pokrajina Nove Zelandije

Pot me je vodila tudi vse do Westporta, mesta, ki morda res ni vredno ogleda, toliko bolj pa je vredna ogleda kolonija tjulnjev, ki je v neposredni bližini veliko. Od tam me je do Christchurcha ločil le postanek na Arthur's passu, prelazu, ki je ena izmed nekaj povezav med zahodno in vzhodno obalo. Od tam pa do prestolnice južnega otoka – Christchurcha.

Christchurch je mesto, ki je dobilo ime po predlogu Johna Roberta Godleya, pripadnika oxfordske cerkve Jezusa Kristusa, 27. 3. 1848.

A poleg samega mesta je zanimiva tudi neposredna okolica. Tako je možno oditi na čaroben izlet iz Christchurcha preko Littletona (pristaniškega mesteca) do Akaroe in nazaj čez Little River. Navkljub nekoliko meglenemu vremenu je bil to nezopazen enodnevni izlet. Zadnja turistična znamenitost na mojem potovanju – center Antarktike. Tukaj je možno videti razmere na Antarktiki in jih tudi doživeti, saj te zaprejo v prav poseben ogromni hladilnik, kjer v 15 minutah uprizorijo vse, od polarne noči pa do snežnega viharja pri temperaturah, ki so daleč pod lediščem.

A najbolj zanimivo je seveda srečanje s pingvini. Novozelandski pingvini so med najmanjšimi in merijo le nekaj deset centimetrov. Glede na to,

Med najmanjšimi pingvini na svetu

da jih do danes ni nihče prav posebej ogrožal, ta majhna bitja ne poznajo strahu in se tako približajo, da jih lahko pobožáš in se z njimi tudi igraš. A kar se igre tiče, čaka pred vzhodom še zadnja igračka – vozilo za antarktične razmere – švedski hagglund, ki je narejen tako, da lahko premaga tudi več kot meter veliko razpoko, plava po vodi in obvladuje vse vrste ovir. S tem gosničarjem te tudi zapeljejo po posebnem poligonu, kjer lahko uživaš v voznih lastnostih tega vozila.

Še nekaj napotkov:

Najnižja cena letalske vozovnice se giblje od 1.300 do 1.500 EUR, odvisno od postankov in letalske družbe. Najemi vozil znašajo med 10 in 15 EUR na dan, cena hrane in pijače je primerljiva, v glavnem pa nižja kot v Evropi. Bencin je kakšnih 20 odstotkov cenejši kot v Evropi. Notranji prevoz med obema otokoma stane dobrih 20 EUR. Večina muzejev, ki so v lasti mesta ali države, nima vstopnine, sicer pa stanejo do največ nekaj deset evrov.

Tako. Pa je minila pot po Novi Zelandiji. A le tokrat. Pot sva opravila Igor Jurišič (predsednik organizacije Youth Hostel Slovenija) in Janja Viher.

Janja Viher

Zlato dekanovo priznanje za Janjo

Po nagradi in priznanju, ki ju je Janja Damiš dobila v drugi polovici januarja od občine Lenart za eno izmed najuspešnejših študentk občine Lenart, je v tem mesecu prejela že novo priznanje, in sicer Zlato dekanovo priznanje in nagrado za najbolje ocenjeno diplomsko nalogo v študijskem letu 2008/2009 na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo univerze v Mariboru.

Janja Damiš pred šolo, kjer je prvič prestopila šolski prag

Janja, oziroma od leta 2009 univ. dipl. inž. kem. tehn, se je nad kemijo navduševala že v osnovni šoli v Voličini, od koder jo je pot zanesla na II. gimnazijo v Mariboru, kjer ji je bila kemija še vedno najbolj pri srcu. Ob koncu

srednje šole se je sicer najbolj nagibala k študiju farmacije, vendar ji sedaj ni prav nič žal, da je pristala na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerze v Mariboru.

Nagrajena Janjina diplomska naloga, pod mentorstvom doc. dr. Irene Ban, z naslovom »Sinteza in lastnosti magnetnih tekočin na osnovni magnetiti Fe₃O₄«, je velik doprinos biomedicini, predvsem zdravljenju rakastih celic z magnetno hipertermijo. Kot pravi sama, pa se njeno raziskovanje in posvečanje biomedicini šele pričinja, saj kot mlada raziskovalka na podiplomskem doktorskem študiju le-tega že pridno nadaljuje.

»Kljub vsemu, da študijske in delovne aktivnosti zahtevajo veliko časa, se še vedno najde prosti čas za sprostitev in zabavo s prijatelji, potrebna je edino velika mera dobre organizacije, vztrajnosti in samodiscipline« je odvrnila Janja z nasmehom na obrazu na zastavljeno vprašanje: ali gresta uspešen študij in zabava skupaj? Torej sporočilo za vse študente je: »Trdno vztrajati pri študiju in se skušati poglobiti vanj, saj se vam s pridobljeno izobrazbo ves vložen trud slej kot prej povrne.«

Dejan Kramberger

V deželo igrač s skupino Memento Mori

V začetku februarja je izšel težko pričakovani prvenec »In the land of toys« (V deželi igrač), ki so ga Memento Mori posneli s pomočjo producenta Tonija Jurija v studiu To-Ni-Ton v Ljubljani. Na zgoščenki je 12 avtorskih skladb. Sponzorji projekta so bili občina Lenart, JSKD in KD Sinkopa.

Skupina Memento Mori je nastala leta 2004. Po nekaj zamenjavah članov se je oblikovala današnja zasedba, ki jo sestavljajo Peter Šenekar - vokal, Lenart; Denis Čuček - kitara, Lenart; Rok Poštrak - bobni, Jurovski Dol; Primož Kramberger, klavir, Duplek in Žiga Kreševič - bas kitara, Maribor.

Skupina je v času od nastanka zbrala preko 100 nastopov po Sloveniji in Avstriji, kot predskupina je sodelovala tudi z večino pomembnejših rock skupin pri nas (Big Foot Mama, Mi2, Šank Rock, Leeloojamais, Alya, itd.).

V njihovi glasbi se rock prepleta s prvini popa, metala in funka. Besedila pesmi obravnavajo različne tematike družbenega in osebnega življenja. V jeseni 2010 lahko pričakujemo tudi njihov prvi videospot.

Prvi predstavitveni koncert je potekal 12. februarja v dvorani Kulturnega doma Lenart, temu pa sledi serija koncertov po Sloveniji.

SreBr

Foto: Bojan Mihalčič

Mladi želijo biti sprejeti in razumljeni

O mladih v dekaniji Lenart sem se pogovarjala s kaplanom Jožetom Motalom.

Dogajanja v dekaniji v mesecu februarju za mlade?

V času zimskih počitnic, od 18. do 20. februarja, je bilo zimovanje slovenskogoriških skavtov, in sicer obeh vej, tako izvidnikov kot popotnikov. To je tudi priprava na praznovanje desete obletnice skavtstva v Slovenskih goricah. V mesecu februarju, kot tudi skozi vse leto, so po župnijah redna srečanja mladih v raznih skupinah.

Kako je mladina organizirana (skavti in ostali mladinci - kdo skrbi zanje)?

Skavti delujejo v okviru Združenja slovenskih katoliških skavtov in skavtinj (ZSKSS) po župnijah po celi Sloveniji. Ostalo delovanje mladine kot so; mladinski zbori, glasbeni bendi, mladinske skupine, skupine animatorjev, oratorij ... pa je v okviru posameznih župnij. Občasno pa so srečanja na nivoju dekanije.

Mladi so med seboj prijatelji

Se mladi vključujejo tudi v dobrodelne projekte, pomoč?

Po vseh župnijah vsaj nekaj mladih velikodušno sodeluje in pomaga ob različnih dogajanjih (žegnanje, praznikih, oratorij, ...) in tako vršijo dobrodelnost. Po župnijah je tudi Karitas, kjer tudi sodelujejo. Med drugim v okviru lenarške Karitas nekateri študentje mlajšim nudijo potrebne inštrukcije.

Druženje mladih s pesmijo

Radi sodelujejo v dekaniji (zbori, razne skupine), kaj jih zanima?

Mladi želijo najprej pripadati določeni skupini, da so tam sprejeti in tako ustvarjalno preživeti skupni čas ter tako širši skupnosti prispevati svoj delež. Vesel sem, ko vidim mlade, ki so zagnani, ki želijo nekaj več, in to tudi naredijo. Doživljam, da mladih na srečanjih ne zanima toliko novo znanje, saj je mnogo znanja in informacij dosegljivih na internetu, ampak druženje, da so enostavno skupaj.

Vaši načrti v zvezi z delom mladih; mislite, da kaj pogrešajo v zvezi s pastoralnim delom v dekaniji?

Enkrat sem mlade vprašal, kaj oni pričakujejo od župnije oz. od duhovnika? Pa so mi rekli, da nič kaj več kot to, kar je - da so razumljeni in sprejeti. Morda pogrešajo večjo udeležbo na dekanijskih srečanjih. Menim, da bi lahko bilo pastoralno delo v dekaniji še bolj aktivno; je pa to odvisno, kako je živa skupnost mladih najprej v določeni župniji. Seveda to ni samo odvisno od duhovnikov, ampak predvsem od mladih samih. Pogrešam več pobud s strani mladih, da bi skupaj oblikovali vsebino srečanj. Danes, ko je čas precejšnjega individualizma, je vsako srečanje ali dejavnost mladih dobrodošlo in koristno za njih same in je tudi pričevanje za druge. Mladi se še oblikujejo in iščejo odgovore na mnoga vprašanja, zato jim želimo biti po svojih močeh vedno ob strani.

Suzana Rejak Breznik

DAN ŠOLE V BENEDIKTU

Včeraj, danes, jutri – iz zgodovine najboljše

Šola je naš drugi dom – skupaj zmoremo več, je moto delavcev in otrok OŠ in vrtca Benedikt. Že nekaj časa se trudimo ustvariti dobre projekte, prireditve in mislim, da nam to tudi uspeva.

V petek, 22. 1. 2010, ob 19. uri smo v športni dvorani Benedikt izvedli prireditev ob dnevu šole. Zbrani denar za vstopnice smo namenili Šolskemu skladu, katerega namen je kritje stroškov za nadstandardne programe osnovne šole in pomoč učencem iz socialno šibkih družin.

Okvirni koncept prireditve je oblikoval ožji team, ki se mu je s svojimi predlogi pridružila večina delavcev šole, vrtca in otroci.

Kot osrednjo nit programa smo si zadali zgodovinski prerez življenja v šoli. Prikazali smo, kako se današnja šola razlikuje od šole v času Marije Terezije in šole v Jugoslaviji.

Dodali smo še vizijo našega kraja, ki ni samo vizija in, upam, tudi resničnost, ki se bo uresničila v bližnji prihodnosti – to pa so benediške terme.

V sklopu programa smo se predstavili delavci in otroci šole in vrtca z ljudskima plesoma Ša-

marjanka in Rašplja. Zapeli smo pesmi, ki so se vsebinsko navezovale na določeno obdobje; z instrumenti pa so nas spremljali učitelji in ravnatelj. Himno, ki je nastala v mednarodnem projektu Comenius, pa je predstavil šolski bend učencev, pod vodstvom učitelja matematike.

S programom smo dokazali, da smo kolektiv, ki ima rad glasbo, ples in uživa v petju in igranju. Drži pogovor, ki pravi, kdor rad poje, zlo ne misli.

Našo prireditev so popestrili Klapovühi, ki so znani širom po Sloveniji.

V posebno glasbeno zvrst pa so nas s čudovitimi glasovi popeljali naši gosti - skupina EROIKA, ki imajo razprodane koncerte v Sloveniji in tujini. Član skupine je sin naše učiteljice, ki je bila ponosna ob petju svojega sina, mi pa veseli, da je Benedičan.

Proti koncu sta se s skečem predstavila župan in ravnatelj, ki sta nasmejala obiskovalce, obenem pa dokazala, da je njuno sodelovanje uspešno, kar pozitivno vpliva tudi na šolsko klimo.

Po skoraj dvournem programu so obiskovalci polne športne dvorane organizacijo in delo nagradili z bučnim aplavzom. Z nasmehom na obrazu so odhajali iz dvorane, mi smo si zadovoljno oddahnili in si rekli: Spet smo se potrudili in ljudem polepšali večer. Prav zaradi tega nam ni žal za ves trud in prosti čas, ki smo ga namenili pripravi te prireditve.

Zaključim lahko z besedami: **Skupaj zmoremo več!**

Antonija Zorko, učiteljica

Aktivno sodelovanje učencev

Profesor, zgodovinar, etnolog in vladni svetnik

Emilijan Lilek

(1851-1940) 70-LETNICA SMRTI

2. del

Zadar in Celje

Iz Sarajeva je bil Emilijan Lilek premeščen na višjo državno gimnazijo s hrvaškimi učnim jezikom v Zadar. Ker je leta 1908 s članki in predavanji nastopil proti Zrinsko Frankopanskemu kultu, se je najprej moral odpovedati po enem letu vodenju gimnazije.

Naslednje leto (1909) pa se je preselil v Celje, kjer je postal »pedagoško-didaktični« vodja slovensko-nemških samostojnih razredov na nižji gimnaziji. Po prevratu novembra leta 1918 mu je Narodna vlada SHS v Ljubljani za leto dni predala vodstvo novoustanovljene višje slovenske gimnazije v Celju, nato pa je v tem zavodu delal kot gimnazijski profesor vse do upokojitve (1924). Bil je ujaljen, ker ni postal po enem letu uspešnega vodenja gimnazije njen ravnatelj in je zato želel oditi v Skopje na novo gimnazijo. Mesta profesorja pa zaradi starosti ni dobil. Nova šolska uprava se je zavedala storjene krivice in na njen predlog, mu je prestolonaslednik Aleksander 11. februarja 1921 podelil naslov »vladnega svetnika«. Prejel je še red sv. Save IV. razreda (1924) in red sv. Save III. razreda (1932).

Med poučevanjem v BiH in Dalmaciji ter še kasneje je Lilek napisal več srednješolskih učbenikov zgodovine v srbohrvaškem jeziku. V več delih pa je obravnaval tudi vprašanje zrinsko-frankopanske zarote, ki mu je s poskusom demitizacije tudi onemogočila vodenje gimnazije v Zadru. Proučeval je tudi vprašanja, povezana s širjenjem habsburške oblasti v vzhodnih Alpah in slovenskem ozemlju, med obema vojnama pa je napisal več zgodovinsko-političnih študij, v katerih je dokazoval upravičenost slovenskih zahtev po Koroški in opozarjal na nevarnost nacizma. Pogosto je objavljval v celjskem časopisu Nova doba, kjer sta izredno zanimiva dva njegova podlistka: Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini 1879-1918 (1932) in Jugoslovanska politika celjskih grofov (1920). Po upokojitvi je bil vsa leta tudi dejaven v ljudskem vseučilišču, ki je v Celju razvilo živahno dejavnost.

Emilijan Lilek je umrl 14. 2. 1940. Celjani se ga danes spominjajo z Lilekovo ulico v središču mesta.

Dijakovi spomini na pedagoga Lileka

Njegov bivši dijak, Ciril Špindler (*21. 8. 1902 v Moravcih pri Mali Nedelji +7. 2. 1975 v Mariboru) - pravnik, društveni delavec, politik in publicist, je zapisal: »Blago pokojnega Emila Lileka, svojega nekdanjega profesorja in gimnazijskega direktorja v Celju, se vedno spominjam z največjo pieteto in globokim spoštovanjem. Njegov duhovni lik predstavlja moža široke osebnosti, visoko izobraženega šolnika, izrednega pedagoga, poštenjaka v mislih in dejanjih. Kot strokovnjak je bil predvsem doma v zgodovini in zemljepisu. Njegova predavanja - saj smem uporabiti to besedo, ker je njegov način podajanja bil zares akademski - so izžaravala temeljito znanstveno erudicijo, odlikovala so se pa tudi s svojevrstnim načinom obravnavanja snovi, ki je v poslušalcih budil zanimanje in ljubezen do predmeta. Zgodovine ni obravnaval po nekem uradnem programu z mnogimi letnicami in cesarskimi rodovniki, marveč je združeval v celoto razna zgodovinska obdobja z njihovimi značilnimi kulturnimi, gospodarskimi in socialnimi gibanji. Seznanil nas je z najizrazitejšimi tvorcami evropske kulture in miselnosti in z njihovimi trajnimi deli. Sloveča znanstvena in leposlovna dela je navajal z izvirnimi naslovi, prav tako je v izvirniku citiral značilne izreke posameznih mož, ki se jih večinoma spominjam še danes, čeprav dotičnega jezika ne obvladam. Razlago za to imam v njegovem sintetičnem načinu pouka, ki je pravzaprav značilno dopolnjevanje že pridobljenega znanja: prikazal nam je latinski oziroma grški koren besede, ki smo jo že poznali, in nanj je navezal italijansko, francosko ali angleško končnico. Istočasno nas je opozarjal na pisavo in izgovorjavo dotičnega jezika ter nas je tako

izpodbujal, da smo se z lastno pridnostjo učili tujih jezikov, ki jih avstrijski učni načrt ni poznal. Razume se, da je sam temeljito obvladoval glavne evropske jezike, seveda tudi materinščino, ki jo je često zavil po prleško, kar mi je — kot njegovemu ožjemu rojaku — prav draga reminiscenca. Tako nam je dosledno ukazoval: »Zaprte dveri!«

Grad Hrastovec - v njem se je rodil Emilijan Lilek

Bil je stoiško miren in uravnotežen značaj. Nikoli ni grmel v razredu, ostrih besed sploh ni poznal, nikogar ni kaznoval z disciplinskimi ukrepi. Njegov prodoren pogled je zadoščal, da te je posvaril in izpodbudil. Spominjam se samo enega dogodka, ki se tako rekoč ne ujema z »okvirom«. V četrti šoli je bila zgodovinska ura. Ravnatelj Lilek se je nekoliko zakasnil, v razredu smo pa medtem dvignili trušč, ki se je stalno stopnjeval. Eden izmed tovarišev je stopil za kateder in začel posnemati profesorje. Tako smo se bili razvneli, da niti opazili nismo, kdaj je ravnatelj vstopil. S svojim značilnim polcilindrom je treščil po onem tovarišu in v sveti jezi zavpil po francosko: »bagage«. Nastala je grobna tišina, ravnatelj pa je - prvič in zadnjič - odprl razrednico ter nas vanjo po vrsti zapisoval. Baš je prišla vrsta name. V tem trenutku pa je prebledel in se čudno zagugal sem in tja. Kmalu se je z nami zamajala cela gimnazija in šipe so zažvenketale od potresa. To je bil tisti usodni potres, ki bi bil kmalu razrušil Brežice. Prvi se je zavedel ravnatelj in nam kriknil, naj se rešimo. Urno smo stekli na ulico, ravnatelj ni zapustil razreda, dokler ni bil na varnem poslednji izmed nas. Znamenita rimska stena v našem razredu je dobila nekaj razpok, hujše nesreče ni bilo. Naša disciplinska zadeva je bila »amnestirana«, nihče je ni več omenjal.

Napram svojim učencem je bil Lilek strogo stvaren in pravičen. Nikogar ni preziral, samo da je videl trud in dobro voljo. Mnogo je pa zahteval od tistega, od kogar je mnogo pričakoval. Očividno je stremel za tem, da za svoj predmet vzbudi individualna nagnenja posameznikov. Običajnega ocenjevalnega izpraševanja ni poznal. Dijaki pravzaprav niti vedeli nismo, kdaj nas je ocenil, vse to je opravil z uporabo nevezanega razgovora in redov sploh ni zapisoval. Učnih knjig pri njem nismo imeli. Slabo bi bil naletel, kdor bi se bil držal samo te ali one knjige. Njemu ni bilo za to, da nam na polni glavo s točno omejeno učno snovjo, marveč je imel za cilj, da nas navadi na samostojno mišljenje in vzbudi v nas težnjo po samoizobrazbi. S svojo metodo je dosegel, da smo učenci med seboj tekmovali, da smo si z lastnim trudom poglobljali znanje in razširjali obzorje, vseleč se mnogo bolj njegove pohvale nego šolske ocene. Nikoli ne bom pozabil, kako me je nekoč v četrti šoli premeril s pogledom, ko mu moj odgovor ni bil všeč. Najrajši bi se bil pogreznil v zemljo. Ali ta nema kritika me je izpodbudila, da sem se z vso vsemno vrgel na študij zgodovine. Ko smo v osmem razredu zopet dobili Lileka za zgodovino, mi je bilo posebno prijetno zadoščenje, da je svojo sodbo o meni korenito izpremenil.

Nadaljevanje sledi v naslednji številki.

Mihela Ferlinc

OVTARJEVA POHVALA ROMANU KRANVOGLU Čut, skrbnost, predanost in ljubezen do zapuščine naših prednikov

V hitrem tempu življenja, v katerem drvimo iz dneva v dan, žal prepogosto pozabljamo na vrednote, ki so nam jih vcepljali naši starši, le-tem že njihovi starši, slednjim spet njihovi in tako naprej. Na ta način tudi kaj hitro pozabimo svoje korenine in na pristno slovenskogoriško kulturo. Na srečo imamo v svoji sredi tudi takšne, ki se zavedajo svojih korenin, svoje kulture in se z velikim spoštovanjem in predanostjo posvečajo zapuščini prednikov. **Eden takšnih ljudi, neprecenljivega pomena za našo etnografsko ohranjanje Slovenskih goric, je zagotovo Roman Kranvogel iz Svete Trojice**, ki z veliko mero skrbnosti ureja okolico domače hiše v Sv. Trojici in hiške na Zavrhu, ki je preurejena v pravi muzej. Ob vstopu v hiško dobi obiskovalec občutek, da je prečkal vrata časovnega stroja, saj se v skrbno urejeni notranjosti zlahka vrnete v čas naših dedov in pradedov.

Gramofon, šivalni stroj, pisalni stroj, harmonika iz obdobja med obema vojnama

Čut za etnološko dediščino

Po zaslugi predanosti Kranvoglove družine do kulturne dediščine, je nekdanja viničarska hiška, ki je bila zgrajena leta 1926, nad kletjo nekdanje cimprače iz leta 1850, dobila lično zunanjo podobo, ki jo krasijo restavrirana lesena kolesa vozov in številni kmečki pripomočki iz prejšnjega stoletja. Tako obiskovalec že ob zunanjem pogledu na nekdanjo viničarijo dobi občutek, da je hiša v lasti skrbnega človeka z izjemnim spoštovanjem do preteklosti. »Nad starinami sem se navduševal že v rani mladosti, medtem ko sem se restavriranje raznoraznih kmečkih pripomočkov, strojev in starodobnih vozil resneje lotil po vrnitvi z obveznega služenja vojaškega roka,« je pojasnjeval Kranvogel in nadaljeval: »skupaj z ženo sva že nekaj časa razmišljala o nakupu manjše starejše hiše, v kateri bi lahko shranila restavrirane predmete. Želja se nama je izpolnila leta 1996, ko sva odkupila tole hiško na Zavrhu, ki pa je bila že v preteklosti last mojega deda. V preteklosti sta v tej hiški, na borih 25 m², živeli dve družini, skupno kar 15 ljudi,« je še razložil Kranvogel. Ob tem pa se nam najverjetneje v mislih kaj hitro porodi primerjava z današnjimi bivanjskimi razmerami.

Bogata bera preteklosti

V skladu z njeno prvotno namembnostjo in pridihom starodavnosti sta skupaj z ženo Miro in otrokoma Romanom in Janjo primerno uredila tudi notranjost, ki nas zlahka popelje v preteklost. V hiši tako naletimo na omaro iz leta 1888, številne petrolejke, stenske ure, »tbl«, ki je podnevi služil kot miza, ponoči kot postelja, ročni šivalni stroj, harmonij na

svinjske mehe (glasbilo, podobno pianinu), gramofon in radio iz obdobja med obema vojnama, pa še bi lahko naštevali. Kot pravi Kranvogel, je še posebej ponosen na to, da je vse te že zapuščene in na pol odvržene starodavne predmete restavriral kar sam in jih na ta način obudil k življenju. Podobno je svojo namembnost dobila ključavnica, ki krasí in odklepa vrata 160 let stare kleti pod hišo. Ta ključavnica, ki datira v leto 1826, je hkrati najstarejši restavrirani predmet, je svojo prvotno funkcijo opravljala na vratih cerkve Sv. Bolfenka v Trnovski vasi, kjer pa je postala neuporabna, ko se jim je zlomil ključ, ki jo je odklepal. Po darjenju ključavnice je Kranvogel, sicer tehnik kmetijske mehanizacije, kaj hitro usposobil tako, da danes odklepa in zaklepa vrata kleti, kjer dozoreva vino vzorno urejene gorice ob hiši s 1250 trsi.

V začetku 20. stoletja in predvsem po koncu 1. svetovne vojne so se tudi v Slovenskih goricah začeli čedalje bolj pojavljati prvi kmečki stroji, ki so ljudem kar precej olajšali sicer trdo kmečko delo. Nekaj primerkov le-teh si je moč ogledati tudi pri Kranvoglovih, ki hranijo nekdanji kovaški meh, starodavno mizarsko žago, t.i. »drež mašin« (predhodnik kombajnov, ki je namesto ljudi »mlatil« žito), »stabilni stroj«, enega na dieselski in enega na bencinski pogon, ki sta bila v pomoč pri žaganju drv. Nekoliko novejše izdelave pa je traktor iz leta 1952 z vsega 10 KW.

Starodobniki

Poleg starodavnih kmečkih strojev se Roman Kranvogel navdušuje tudi nad starodobnimi avtomobili, ki jih sicer hrani kar doma v Sv. Trojici, in motornimi kolesi, starimi okoli 50 let. Prav zaradi tega je tudi ponosen član Kluba starodobnikov Slovenskih goric. Še posebej pa je hvaležen svoji družini, ki ga pri vsem tem izredno podpira in mu pri zbiranju in restavriranju starodavnih predmetov in strojev tudi pomaga, je ob zaključku zelo zanimivega pogovora in potovanja v preteklost povedal Kranvogel.

Zbirka, vredna ogleda

Hvaležni pa smo mu lahko mi vsi, saj po zaslugi ljudi, kot je Roman, nikoli ne bomo pozabili na svojo preteklost in svojo kulturo. Saj veste: »narod, ki nima svoje kulture, ni narod«. Prav zaradi tega je prav, da je tokratno javno Ovtarjevo pohvalo prejel Roman Kranvogel, ki naj bo vzor, kako skrbeti za kulturno in naravno dediščino Slovenskih goric.

V osrčju Slovenskih goric, na Završkem slemenu nad Voličino se lahko za trenutek ustavimo v času, postojimo in se vrnemo nazaj v preteklost. Pri Kranvoglovih vas bodo rade volje sprejeli, zato ga lahko tisti, ki bi si želeli ogledati etnološko zbirko Slovenskih goric, pokličete na telefonsko številko 041/291-369 ali mu pišete na elektronski naslov: kranvogel.roman@gmail.com.

Skrbno urejen kmečki muzej na Zavrhu tako izvrstno dopolnjuje že tako zanimivo turistično ponudbo Zavrha s spominsko sobo generala Maistra in Maistrovim razglednim stolpom; tako lahko obisk osrčja Slovenskih goric še dodatno zapolnimo.

Dejan Kramberger

Slovenski kulturni praznik

V soboto, 6. februarja, je bila v **Domu kulture Lenart** proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, na kateri so nastopili: Pevski zbor Valentin Polanšek iz Železne Kaple, harfistka Anja Kožuh, trio trobent (Matija Kramberger, Blaž Trobas in Niko Peserl) iz Glasbene šole Lenart, njihov mentor je Simon Štelcer, in trio Glissando, ki ga sestavljajo domačini Denis Čuček, Vanja Fekonja in Ana Vurcer.

Domači Trio Glissando

Nastopajoči so izvajali predvsem dela slovenskih avtorjev in so navdušili občinstvo. Osrednja govornica na prireditvi je bila pisateljica **Janja Vidmar**, ki je med drugim brez-kompromisno razgalila odnos aktualne politike do kulture:

»Če odmislimo skorajda vsakoletni jubilej, s katerim počastimo – kako morbidno – smrt in ne življenja največjega slovenskega pesnika, se lahko resnično zamislimo ob dejstvu, da postaja kultura v naši deželi le zaprašena in zdelana montažna leste, na katero spleza politika ob počastitvi raznoraznih obeležij, kamor se pač spodobi prisloniti kulturo in potlej dobimo takozvano kulturno politiko, besedno zvezo, po kateri se mi naravnost nekulturno spahuje. Politika, ki ima polna usta kulture, kadar poziva h kulturi dialoga, je v resnici brezbrizna do kulture in do jezika, saj se oblast vzemiri le, kadar kak napihnjeno, oblastizeljni politik slovenske pomladi prav nič kulturno, temveč zgolj rumeno poziva javnost na ulico.«

Organizator prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku je bila občina Lenart.

Darja Ornik

»Veliki smo toliko, kolikor se cenimo,«

so bile besede župana Silva Slačka ob slovenskem nagovoru ob slovenskem kulturnem prazniku

v **KTC Sveta Ana**. Slovesen kulturni program so popestrili učenci tamkajšnje osnovne šole, ki so nastopili z različnimi glasbenimi točkami, ter Cerkevno-prosvetni mešani pevski zbor Sveta Ana pod vodstvom Natalije Šijanec.

SreBr

Cerkvenjak je kulturni praznik obeležil s prireditvijo šole dan po prazniku, pa tudi z odprtjem razstave umetniškega fotografa in slikarja Iva Lorenčiča ob umetnikovi 60-letnici v predverju cerkvenjaškega kulturnega doma v petek, 5. 2.

Pri **Benediktu** so v nedeljo, dan pred praznikom, ob slovenskem kulturnem prazniku proslavili še 55 let društvenega kulturnega dela.

Pri **Sv. Juriju** so v organizaciji občine in kulturnega društva počastili kulturni praznik na predpraznično nedeljo. Slavnostni govornik je bil domačin, sicer častni občan Lenarta, nagrajen za življenjski prispevek kulturi, Lojze Peserl.

V ponedeljek, 8. februarja, je v **Kulturnem domu pri Sveti Trojici** potekala proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. V kulturnem programu so nastopili: mešani pevski zbor KUD Sveti Frančišek, otroški pevski zbor KUD Sveti Frančišek, vokalna skupina Pomladni

Nagovor dr. Darje Koter

zvoki iz Lenarta, gasilsko ljudske pevke PGD Osek, ljudske pevke Kulturnega društva Trojica, pevski zbor upokojencev in folklorna skupina. Program so popestrili učenci OŠ Sveta Trojica in Danijela Premzl z recitacijami. Zbrane je pozdravil župan Občine Sveta Trojica Darko Fras, slavnostna govornica pa je bila dr. Darja Koter, rojakinja, zaposlena na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer poučuje zgodovino svetovne in slovenske glasbe.

ZŠ

Razstava ob 60-letnici slikarja in umetniškega fotografa Iva Lorenčiča

Nekdanji ravnatelj cerkvenjaške osnovne šole **Milan Nekrep** (prvi z leve), župan **Jože Kraner**, sedanji ravnatelj osnovne šole **Mirko Žmavc** in **Ivo Lorenčič** na otvoritvi razstave.

Župan občine Cerkevnek Jože Kraner je na začetku februarja odprl razstavo fotografskih in likovnih del umetniškega fotografa in slikarja

Iva Lorenčiča iz Cerkevneja, ki so jo pripravili v avli tamkajšnjega kulturnega doma v počastitev slikarjeve 60-letnice in slovenskega kulturnega praznika. Na otvoritvi razstave uveljavljenega domačina so se zbrali najvidnejši udeleženci javnega, gospodarskega in kulturnega življenja v občini ter številni umetnikovi prijatelji od blizu in daleč.

Ob slikarjevem jubileju je o njegovem umetniškem delu spregovoril likovni pedagog profesor Mirko Žmavc, ki je tudi ravnatelj osnovne šole v kraju.

Ivo Lorenčič, ki ga je Žmavc označil za slovenskogoriškega trubadurja, je v štirih desetletjih svojega umetniškega ustvarjanja svoja dela predstavil na več kot 80 razstavah doma ter v Avstriji, Nemčiji, Švici, Liechtensteinu, Rusiji, Hrvaški, Španiji in še nekaterih državah. Njegov bogat umetniški opus obsega preko 2500 slik, več kot 300 stenskih poslikav in nekaj tisoč umetniških fotografij.

Tomaž Kšela

Pot skozi spomine

V čast slovenskemu kulturnemu prazniku so v Domu sv. Lenarta odprli prvo fotografsko razstavo, ki so jo pripravili v sodelovanju z Matejo Uranjek, študentko likovne pedagogike iz Maribora. Razstava fotografij, ki so obogatene z verzmi Prešernove poezije nosi naslov **Pot skozi spomine**.

Mateja Uranjek se najraje izraža v slikarstvu, zelo jo zanima tudi fotografija. Udeležuje se številnih slikarskih razstav, mednarodnih likovnih tekmovanj, grafičnih natečajev in sodeluje pri oblikovanju katalogov. Trenutno sodeluje na skupinski likovni razstavi, ki pod naslovom **Umetnost jutrišnjega dne** poteka v gradu Retzhof v sosednji Avstriji. Fotografija Matejo povezuje predvsem s prijetnimi občutki in lepimi spomini v njenem življenju. Vsaka razstavljena fotografija je prijeten trenutek, izbran in ujet na različnih popotovanjih. Mateja jih dojema kot spomin na poletje, na pohajkovanja, odkrivanje čudovitih krajev in poznih sprehodov. »Vse to je ujeto v kosu papirja, ki s sten odseva v vaše oči,« je o svoji postavitvi, ki bo v domski avli na ogled do 6. aprila, povedala Mateja Uranjek.

V spremljajočem kulturnem programu so nastopile Ljudske pevke iz Lenarta in trio trobil iz Glasbene šole Lenart.

Polona Šporin

Jubilejno leto Cerkevno-prosvetnega mešanega pevskega zbora Sv. Ana

Cerkveno-prosvetni mešani zbor se je razvil iz cerkvenega zbora župnije Sv. Ana. Učiteljica glasbe, Natalija Šijanec, ki je vodila prejšnjega, vodi tudi sedanji zbor. V zboru se prepeva zahtevnejša cerkvena glasba klasičnih skladateljev, ohranja se slovensko cerkveno glasbeno izročilo znanih skladateljev, pozornost pa posvečajo tudi repertoarju posvetnih pesmi slovenskih in tujih avtorjev.

Uvrščal na medobmočna srečanja. Se vedno sodeluje na prireditvah v kraju in izven njega, pri nedeljskih bogoslužjih in porokah. V letu 2004 so posneli svojo prvo zgoščenko in bili na gostovanju v romarskem središču Einsiedeln v Švici. Nekaj let zapovrstjo so tudi organizirali srečanje zborov Svetih An iz Slovenije in tujine; srečanje so poimenovali Dan prijateljstva.

Veliko pevcev v zboru prepeva že vrsto let in

Zbor na gostovanju v Kamniku

Število pevcev v zboru se v zadnjih letih vrtil nad številom trideset; skoraj vsako leto se pridruži nekaj mladih pevcev, ki prinesejo dodatno svežino.

Pod okriljem Kulturnega društva Sveta Ana se pevci Cerkevno - prosvetnega pevskega zbora Sveta Ana pod vodstvom gospe Natalije Šijanec sestajajo že deset let. Neutrudna pevovodkinja, ki poleg svojih petih otrok zmore še vsaj enkrat tedensko vaje za pevski zbor, je le-tega uglasila na zavidljivo raven.

V času svojega delovanja je zbor dosegel veliko lepih uspehov na medobčinskih revijah in se

zato jim za okrogle obletnice prepevanja (10, 20, 30, 40 ali celo 50 let) podelijo posebna priznanja, ki jih dobijo ob godu svete Cecilije.

Letošnje leto bo posebej svečano, saj želijo svojo 10. obletnico delovanja proslaviti s slavnostnim koncertom.

Za uspešno pot zbora gre zahvala zborovodkinji in vsakemu pevcu posebej, tako starejšim za vztrajnost kot mlajšim, da so zbrali pogum za zborovsko petje. Posebna zahvala velja tudi predsednici zbora Marinki Nikl Trojner, ki zbor vsakokrat uspešno predstavi.

Danica Zemljč

Pripravili so nam:

V nedeljo, 14. februarja, se je v Domu kulture Lenart z **monokomedijo ČISTILKA IN PREDSEDNIK UPRAVE** predstavila Mojca Partljič. Avtor: Tone Partljič, režija: Vito Taufer.

V sredo, 17. februarja, ob 19. uri, so v Avli Jožeta Hudalesa, v prostorih Občine Lenart, odprli **razstavo likovnih del članov društva Babičina skrinja** iz Lenarta.

V petek, 19. februarja, ob 19. uri, je v Dom kulture Lenart s komedijo **VDOVA ROŠLINKA**, nastopila dramska skupina Kulturnega društva Vitomarci.

JSKD Lenart in KD Cerkevnek sta v sodelovanju z OŠ Cerkevnek – Vitomarci in občino Cerkevnek pripravila Območno revijo otroških folklornih skupin **DIČI DIČI DIČA 2010**. Potekala je v četrtek, 25. februarja, dopoldne v kulturnem domu v Cerkevneju. Sodelujoče sta nagovorila Jože Kraner, župan občine Cerkevnek, in Breda Rakuša Slavinec, vodja JSKD Lenart. Sodelovale so **Mladinska folklorna skupina OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol, Vrtulčki - folklorna skupina OŠ Lenart, Folklorna skupina OŠ Sveta Ana in Folklorna skupina OŠ Cerkevnek – Vitomarci**. Revijo je strokovno spremljala Saša Meglič, nastopajočim pa se je zahvalil Franc Schönwetter, predsednik Sveta JSKD Lenart.

Predtekmovanje za X. odprto DP Mažoretne in twirling zveze Slovenije

Mažoretna in twirling zveza Slovenije in Twirling plesni in mažoretni klub Lenart sta zadnjo soboto v januarju v športni dvorani v Lenartu organizirala »Predtekmovanje za 10. odprto državno prvenstvo MTZS v twirling športu«, ki bo v soboto in nedeljo, 17. in 18. aprila 2010 v Lenartu in Benediktu. Sodile in ocenjevale so tri sodnice iz Slovenije Barbara ČUK, Anita OMERZU in Mojca GARBAS ter sodnica iz Škotske Lesley CRAIG. Tekom dneva je prireditev obiskalo nekaj sto gledalcev, ki so pridno navijali za svoje tekmovalke.

Mažoretna in twirling zveza Slovenije ima pod svojim okriljem 21 društev, v katera je vključeno že preko 800 tekmovalcev, zato je potrebno pred državnim prvenstvom izvesti predtekmovanje, četrtfinale in polfinale. V finalno tekmovanje se v vsaki kategoriji uvrsti 8 najboljših tekmovalcev. Na predtekmovanju v Lenartu je nastopilo preko 100 deklet iz 21 društev, ki so tekom celega dneva prikazala

»obvezne elemente« in elemente s palico, ki so osnova za »twirling sport«. Dosežena mesta in ocene bodo pomembno vplivale pri tekmovanju v četrtfinalu in polfinalu, kjer se bo odločalo, kdo bo med osmimi finalisti in bo smel nastopiti na državnem prvenstvu.

Kljub napornemu urniku, vsaka tekmovalka je namreč morala nastopiti dvakrat, najprej v obveznih elementih, nato pa v elementih s palico, in zapletom s sodnico iz Škotske, ki je v Lenartu pripotovala zadnji trenutek, je bilo tekmovanje izpeljano po predvidenem urniku.

Tekmovalke Twirling plesnega in mažoretnega kluba Lenart so dosegle naslednje rezultate:

v kategoriji solo začetni nivo 1 – junior je Živa Lorenčič dosegla 2. mesto, v kategoriji solo začetni nivo 2 – junior, je Tjaša Fišer Emerih dosegla 3. mesto.

V kategoriji solo začetni nivo 3 – junior senior je Lana Žabčič prav tako dosegla 3. mesto.

V kategoriji freestyle srednji nivo je Petra Rokavec, ki je hkrati trenerka, osvojila 1. mesto, Maxime Emeršič je v isti kategoriji osvojila 2. mesto.

Ostale tekmovalke so dosegle več uvrstitev med tretjim in osmim mestom, ki tekom četrtfinala in polfinala vodi v finale. Možnosti za uvrstitev v finale imajo tudi tekmovalke, ki so se uvrstile nad osmim mestom, za njih bo popravi izpit na četrtfinalu in polfinalu v Kanalu pri Novi Gorici.

Srečko Dajčman

Razvojnna agencija Slovenske gorice

Tudi tokratna bera dogodkov je bila zelo bogata in raznolika. Tudi v prihodnjih številkah Ovtarjevih novic bomo zelo radi objavljali vaša povabila in informacije o dogodkih.

Podatke nam sporočite na naš e-naslov:
ovtarjeve.novice@rasg.si

Vabimo vas

Prireditve do konca februarja in v marcu 2010

KRAJ	KDO?	KAJ?	KDAJ?	KJE?
SVETA ANA	JSKD Lenart in Koper ter občina Sveta Ana	Razstava izbranih del ex-tempora <i>Sladka Istra</i>	od 10. 1. do 2. 3.	Občinska avla Sveta Ana
CERKVENJAK	Športno društvo	Odprti turnir v namiznem tenisu	27. 2. ob 14. uri	Telovadnica OŠ
BENEDIKT	KD Skorba	Komedija Vinka Möderndorferja: <i>Podnajemnik</i>	6. 3. ob 19. uri	Dom kulture Benedikt
LENART	Občina Lenart, KUD Studio gledališče Maribor	Gledališka predstava <i>Hiša Marije Pomočnice</i>	6. 3. ob 19. uri	Dom kulture Lenart
CERKVENJAK	Društ. vinogradnikov in ljubiteljev vina ter občina Cerkevjak	Rez Johanezove trte	7. 3. ob 11. uri	Pred Johanezovo trto
SVETA TROJICA	Občina Sveta Trojica, društvo upokojencev	Proslava ob materinskem dnevu, razstava gobelinov društva upokojencev	7. 3. ob 11. uri	Kulturni dom Sveta Trojica
SVETI JURIJ	JVIZ, VVZ OŠ Jožeta Hudalesa	Proslava ob dnevu žena	8. 3.	Osnovna šola
BENEDIKT	JSKD Lenart, KD Benedikt in OŠ Benedikt	Lutkarije	11. 3.	Dom kulture Benedikt
LENART	ŠOM Maribor (prijave v Župniji Lenart)	Duhovne vaje za dijake in študente	12.-13. 3.	Pohorje - Dominikov dom
BENEDIKT	Društvo vinogradnikov Benedikt in občina Benedikt	5. rez Čolnikove trte	14. 3. ob 11. uri	V bližini rojstne hiše D. Čolnika
SVETA ANA	KD Sveta Ana, Anica Sivec	Monokomedija <i>Teater in kloster</i> v izvedbi Anice Sivec	14. 3. ob 15. uri	Kulturno turistični center
SVETA TROJICA	Skavti Slovenskih goric	10. obletnica skavtov	14. 3. ob 15. uri	Lovski dom Sv. Trojica
SVETA TROJICA	DOM Lenart	Postno srečanje mladih	20. 3. ob 16. uri	Župnija Sveta Trojica
BENEDIKT	KD Benedikt	Proslava ob materinskem dnevu	21. 3. ob 15. uri	Športna dvorana Benedikt
SVETI JURIJ	Župnija Sveti Jurij	Proslava ob materinskem dnevu	24. 3.	Kulturni dom
CERKVENJAK	OŠ Cerkevjak - Vitomarci	Proslava ob materinskem dnevu	25. 3. ob 17. uri	Kulturni dom Cerkevjak
SVETA ANA	JSKD Lenart, OŠ Sveta Ana	Otroški oder 2010	25. 3.	Kulturno turistični center
CERKVENJAK	Društvo kmečkih žena in deklet	Razstava pisanic in velikonočnih jedi	27. in 28. 3.	Avla Kulturn. doma Cerkevjak

JSKD, OBMOČNA IZPOSTAVA LENART

Program območnih in regijskih revij 2010

Otroški pevski zbori: ČRIČKOV IN SLAVČKOV GAJ 2010 8. april Benedikt	Otroške gledališke skupine OTROŠKI ODER 2010 25. marec Sveta Ana
Mladinski pevski zbori ČRIČKOV IN SLAVČKOV GAJ 2010 8. april Benedikt	Odrasle gledališke skupine LINHARTOVI DNEVI 2010 7., 8. maj Benedikt, Lenart, Sv. Ana Selce, Sveta Trojica.
Odrasli pevski zbori ORFEJEVA PESEM 2010 21. maj Jurovski Dol	Lutkovne skupine LUTKARIJE 11. marec Benedikt
Male pevске skupine ORFEJEVA PESEM 2010 21. maj Jurovski Dol	REGIJSKE REVIJE
Folklorne skupine SI ZA PLES? SEM ZA PLES! 2010 9. april Sv. Trojica	Folklorne skupine Regijska revija odraslih folklornih skupin 28. maj Lenart (zaradi obnove dvorane se lokacija lahko spremeni)
Plesne skupine PLESNE MEGLICE 2010 28. januar Lenart	Otroške gledališke skupine Regijska revija otroških gledaliških skupin 22. april Sveta Ana

Tradicionalni koncert MOL Lenart

Začetki godbe v Lenartu segajo v leto 1958, vendar je hitro prenehala z delovanjem. Na pobudo Bojana Bezjaka, ki je bil prvi dirigent, se je sestel v septembru 1992 prvi upravni odbor društva MOL. Po treh mesecih je sledil prvi nastop pri Sv. Trojici, kasneje je orkester hitro zorel in se loteval vse zahtevnejšega pro-

grama. Koncert orkestra MOL (Mestni orkester Lenart), ki se je oblikoval v samostojno kulturno društvo MOL, je postal tradicionalen; vsako leto se godbeniki predstavijo z različnimi zvrstmi glasbe. 15. obletnico delovanja orkestra in 50. obletnico godbeništvu v Lenartu so obeležili leta 2008 v Športni dvorani Lenart.

V nedeljo, 21. februarja 2010, ob 17. uri je bil v Športni dvorani Lenart koncert Pihalnega orkestra MOL Lenart. Godbeniki so v prvem delu koncerta igrali koncertne skladbe in koračnice, v drugem pa filmsko glasbo. Kot gost je nastopil violinist Urban Jerman iz Glasbene šole Risto Savin Žalec. V odmoru je občinstvo zabaval humorist Blaž.

Futsal - konec sezone 2009-2010

Benedikt z zmago v zadnjem kolu obdržal primat najboljših futsal ekipe iz Slovenskih goric

Z odigranim 14. krogom v 2. SFL – vzhod se je končal redni del tega tekmovanja v sezoni 2009/2010. Čeprav naši klubi v letošnji sezoni niso krojili vrha lestvice, sta kluba iz Voličine in Benedikta z zmagama v zadnjih dveh krogih nad favoriziranim FSK Kebelej tega skorajda izločila iz nadaljnega boja za uvrstitev v 1. SFL, kamor so je zaradi boljšega medsebojnega izkupička z Mariborom vendarle uvrstili. Benediktu je tako po nekaj zaporednih porazih, končno uspelo zabeležiti zmago nad sicer oslabljenim, a favoriziranim Kebelej. Z zmago 1:6 je tako uspešno zaključil sezono, kar bo za mlado ekipo zagotovo dobra popotnica za delo v prihodnosti.

Na slovenskogoriškem derbiju dna lestvice med ekipama Slovenskih goric iz Voličine in Gostišča pri Antonu iz Cerkevjenjaka, ki domače tekme igra v Benediktu, je šlo tokrat za več kot le za prestop, saj je tekma odločala tudi o tem, katera od ekip bo končala sezono na nevhvaležnem zadnjem mestu. Oslabljeni gostje iz Voličine so se upirali le prvem polčasu, ko so zgrešili kar nekaj t.i. zicerjev, medtem ko je bil drugi polčas popolnoma v nogah Gostišča pri Antonu, končni rezultat 8:2 za Cerkevjenjak. Podoben razplet je bil tudi na tekmi med vodilnim Nazarjem in Zavrhom. Slednji so se v gosteh uspešno upirali le v prvem polčasu, v katerem so edini zadetek prejeli prav v zadnji minuti, ko je mrežo Zavrha zatresel najboljši strelec in najverjetneje najboljši igralec 2. SFL vzhod Blaž Metulj. Gol ob koncu polčasa je očitno popolnoma presekal KMN Zavrhr, saj je bilo na koncu kar 10:2 za Nazarje.

Za kratke komentarje o pravkar končani sezoni smo poprosili predstavnike ekip.

Andrej Šijanec, predsednik KMN Benedikt: »Za nami je kratka sezona, s katero smo le deloma zadovoljni. Rezultatsko smo morda pričakovali nekaj več točk, toda na sredi sezone so nosilce igre ustavile poškodbe in kartoni, poleg tega je članska moštvo po nekaj tekmah zapustil trener Pavič, za katerega še danes ne vemo, kje se nahaja.

Pobrati smo se uspeli šele na zadnji tekmi in tako smo osvojili končno 5. mesto.

Smo pa zadovoljni z dejstvom, da se je v tej sezoni uveljavilo kar nekaj mlajših igralcev, prav tako je klub organizacijsko precej izboljšal in predvsem nadgradil delo z mlajšimi selekcijami. Dokaz temu je tudi minuli turnir za bodoče malonogometne zvezdnike, ki smo ga pripravili v domači dvorani.«

Boštjan Štefanec, predsednik KMN Zavrhr Masind:

»Kot povratniki med drugoligaške klube smo z minulo sezono sicer zadovoljni, vendar pa bi ekipa s kančkom sreče lahko dosegla še kakšno točko, s čimer bi se borila za višja mesta. Med glavnimi cilji za prihodnjo sezono je izboljšanje letošnje uvrstitve. V tem času pa bomo skušali v našo sredino privabiti še kakšnega domačega mladega igralca.«

Božo Kostanjevec, KMN Gostišče pri Antonu:

»Rezultatsko gledano smo s končano sezono nezadovoljni, saj smo si pred začetkom obetali precej višje uvrstitve. Pred pričetkom sezone je namreč naše vrste okreplil Mitja Jontez, priznani in izkušeni futsal trener slovenskega prostora. Začetna motivacija in zagnanost pa nista prinesla zelenih uspehov, k čemur je pripomoglo tudi pomanjkanje treningov v tekmovalni dvorani v Benediktu. Veseli pa nas dejstvo, da so igralci precej izboljšali disciplino na igrišču, tako da smo v primerjavi z lansko sezoni naredili velik korak naprej na fair play lestvici. Cilj za naslednjo sezono je predvsem izboljšanje letošnje uvrstitve, vendar bo najprej potrebno rešiti trenersko vprašanje.«

Bojan Stergar, predsednik KMN Slovenske Gorice:

»V klubu KMN Slovenske gorice seveda ne moremo biti zadovoljni s končnim mestom na prvenstveni razpredelnici, vendar pa tudi osmo mesto ne predstavlja tragedije. Že pred pričet-

kom sezone smo se zavedali, da nas čaka izjemno težka sezona, saj naša ekipa velja za eno najmlajših v ligi in da bomo le s težavo konkurenčni najboljšim klubom, čeprav se je kasneje izkazalo, da smo prav proti le-tem prikazali najboljše predstave. Poleg tega smo to sezono dali prednost preostalim aktivnostim, s čimer smo organiziranost kluba prenesli na višji nivo. Tukaj imam v mislih predvsem vzpostavitev malonogometne šole za otroke od 5. leta starosti naprej. Poleg tega smo eden redkih slovenskih futsal klubov, ki sodeluje v vseh razpisanih mladinskih futsal tekmovanjih (od U-13 do U-21). Prav tako pa smo ponosni na lokalno športno glasilo, ki ga izdaja klub v sodelovanju s ŠD Voličina. Prav zaradi omenjenih stvari nas tudi ne skrbi slabši rezultat članske ekipe, saj se zavedamo, da naš čas šele prihaja in da bodo naslednje sezone tiste, v katerih se bodo pozitivne iskre iz zadnje sezone pretvorile v dobre rezultate in uspehe vseh klubskih selekcij.

Kaj reči ob koncu letošnjega tekmovanja v 2. SFL – vzhod? Sezono 2009/2010 je zaznamovalo rekordno nizko število klubov, ki so tekmovali v tem tekmovanju. Kljub temu, da moštva iz Slovenskih goric niso krojila vrha lestvice, si 2. SFL – vzhod brez klubov iz Slovenskih goric ne moremo predstavljati. Brez njih bi liga izgledala enako žalostno kot tista na zahodu, kjer med seboj že nekaj sezon tekmuje borih 5 klubov. Žal pa na sedežu naše krovne malonogometne organizacije očitno sedijo ljudje, ki ne opazijo, da je iz leta v leto zainteresiranih manj klubov za sodelovanje v tem tekmovanju. Sicer se grede čedalje večjo profesionalizacijo, ki pa razen večjih stroškov klubom (ki le-te odbijajo od tega tekmovanja) ne prinašajo prav velikega doprinosa k popularizaciji futsala v Sloveniji in k privabljanju novih klubov v to tekmovanje.

Predstavniki vseh slovenskogoriških klubov so si skupni glede stališča o sodnikih, saj se ne morejo znebiti občutka, da se nekateri sodniki obnašajo do manjših klubov z veliko mero arogance, kar pogosto privede do konfliktnih situacij med samo tekmo, zaradi katerih pa so nato kaznovani le klubi.

V kolikor ne bodo vodilni možje lige v sodelovanju s sodniško organizacijo sprejeli ukrepov, s katerimi bi znižali stroške tekmovanja in na ta način privabili še kak klub, je prihodnost tega tekmovanja lahko precej črna. Nenazadnje imamo v naši sredini dovolj kakovostnih klubov in ljudi, ki bi bili sposobni organizirati neke vrste vzporedno tekmovanje z nižjimi stroški in atraktivnejšo ponudbo za oglaševalce, od česar bi imeli še največjo korist prav klubi.

Končna lestvica 2. SFL-vzhod, 2009/2010:

Poz	Ekipa	točke
1	KMN Nazarje Glin	35
2	KMN Tomaž	25
3	FSK Kebelej	22
4	FC Maribor Branik	22
5	KMN Benedikt	18
6	KMN Zavrhr Masind	15
7	Cerkvenjak Gostišče Anton	13
8	KMN Slovenske Gorice	9

Dejan Kramberger

Šport in duhovniki

Šport, ta tako lepa in koristna dejavnost, združuje tudi slovenske duhovnike. V januarju je bil smučarski dan slovenskih duhovnikov in katehistinj v Krajski Gori. Med njimi je bil tudi naš, lenarški kaplan **Jože Motaln**, ki je dobil odlikovanje za drugo mesto. Nastopajoči so bili razvrščeni v več starostnih kategorij in med starejšimi je bil odlikovan tudi naš rojak **Franc Kraner** iz Zamarkove, ki je župnik in prodekan v Črnečah pri Dravogradu. Navdih naših vrhunskih športnikov grede torej v vse smeri.

Martin Bezgovšek

ZA PRIHODNOST NOGOMETA V SLOVENSKIH GORICAH SE NI BATI!

Turnir Benedikt 2010

Da se za prihodnost nogometa v Slovenskih goricah resnično ne gre bati, je potrdil turnir mladih nogometašev v Benediktu. 6. in 7. februar sta bila v Benediktu popolnoma posvečena mladim nadebudnim nogometašem, ki se bodo čez nekaj let dokazovali v članskih ekipah. KMN Benedikt je letos že 5. organiziral turnirje za selekcije U-8, U-10, U-12 in U-16. Najprej so na parket stopili tisti najmlajši. Med ekipami iz Lenarta, Malečnika, Pesnice, Voličine in domačega Benedikta so največji pokal v zrak dvignili kar domačini. V konkurenci ekip do 10 let, kjer so poleg domačega Benedikta in KMN Slovenske gorice ostali klubi izhajali iz vrst velikega nogometa, in sicer so bili to NK Pesnica, NK Paloma, NK Lenart, NK Radgona in NK Nafta, končne zmage so se veselili prav slednji.

Navdušujočo igro so v nedeljskem delu turnirja do 12 let prikazali gostje iz središča Prlekije. Ljutomerčani so tako pometli z malonogometnima ekipama iz Selca in Benedikta ter predstavniki šol velikega nogometa iz Sladkega Vrha, Pesnice, Lenarta, Jakobskega Dola in Kungote.

Že pravi nogometni virtuozji so se pomerili v tekmovanju do 16 let, kjer so največ nogometne dovršenosti prikazali nogometaši KMN Slovenskih goric, ki so bili boljši od Selca, Benedikta, Lendavske Nafta in Lenarta.

Alfa in omega turnirja, Tomislav Novak, je ob koncu dvodnevnega tekmovanja z nasmeškom na obrazu ugotavljal, da je bilo tekmovanje za mlade izvedeno zelo uspešno, še posebej pa ga je veselilo dejstvo, da so se ga udeležile številne kakovostne ekipe, kar je dokaz, da se delu z mladimi posveča čedalje več klubov. Tomica, kot ga kličejo prijatelji, pa je z mislimi že pri organizaciji novih turnirjev, na katerih si obeta še večje udeležbe, poleg domačih klubov tudi klubov iz tujine.

Rezultati turnirja (prve 3 ekipe):

	U-8	U-10	U-12	U-16
1. Benedikt	Nafta	Ljutomer	Sl.g. Voličina	
2. Lenart	Paloma	Selce	Selce	
3. Pesnica	Benedikt	Paloma	Benedikt	

Zmaga v gosteh nad Kočevjem

2. DOL - ŽENSKE

Po šestih zaporednih porazih so se odbojkarice Benedikta v 16. krogu 2. državne odbojcarske lige znesle v gosteh nad Kočevjem in ga prepričljivo premagale s 3:0. Drugačna slika je bila v 17. krogu, ko so gostovale pri favorizirani ekipi Formis Bell iz Miklavža, ki zaseda trenutno 2. mesto na lestvici. Po treh dokaj tesno izgubljenih setih so odbojkarice Benedikta izgubile z rezultatom 3:0.

Že v naslednjem, 18. krogu, se obeta v športni dvorani v Benediktu zanimiv odbojcarski obračun med domačimi odbojkaricami in drugo ekipo Nove KBM Branik. Na prvi tekmi obeh ekip so zapustile parket nasmejanih obrazov odbojkarice Benedikta, tako da se Mariborčanke zagotovo želijo oddolžiti za poraz pred domačim občinstvom. Na drugi strani pa domače odbojkarice, ob podpori domačega občinstva, upajo na vnovičen uspeh proti ekipi, ki še vedno računa na uvrstitev med najboljše tri v ligi. Omenjena tekma bo na sporedu v ŠD v Benediktu to soboto, 27. februarja, ob 18uri.

Vrstni red po 17. odigranem krogu: 2. DOL za ženske: Prevalje 44 točk, Formis Bell 35, Kema Puconci 34, Nova KBM Branik II 33, MZG Grosuplje 30, ŽOK Partizan ŠK. Loka 29, Kostak-Elmont 25, Lakolit Ankarana 24, Comet Zreče 21, Benedikt 14, ŽOK Kočevje 9, Kajuh Šostanj 8.

KK Nona Lenart v letu 2010 še naprej brez poraza

KOŠARKA 3. SKL - VZHOD, MOŠKI

Lenarški košarkarji ostajajo v letu 2010 še naprej neporaženi in kot za stavo meljejo vse nasprotnike. Z zmago v 14. krogu v gosteh pri zadnjem vrščenju Koroški, ki so jo popolnoma nadigrali (63:96), so tako zabeležili že peto zaporedno zmago. Še posebej pomembna je bila domača tekma 13. kroga proti Rušam, ki so jo slovenskogoriški košarkarji v precej naelektrenem vzdušju dobili z rezultatom 77:65 in se ponovno nekako vmešali v boj za želeno 1. mesto na lestvici, ki vodi v 2. SKL. Seveda pa bo potrebno za dosego cilja zmagati vsa tri preostala srečanja. Veliko bo povedala zadnja domača tekma v tej sezoni, ki bo v soboto, 6. marca, ob 18.30 proti Nazarju, ki je hkrati najresnejši kandidat za vrh lestvice. Domači košarkarji se nadejajo polne športne dvorane v Lenartu, ki bi jim pomagala do še kako pomembne zmage.

Že teden dni kasneje pa čaka Lenarčane prav tako pomembno in izredno težko gostovanje v zadnjem 18. krogu v Preboldu pri Savinji, katerim se želijo maščevati za velik poraz v domači dvorani.

Vrstni red po 15. krogu: Ruše 25, Nazarje 24 točk, Savinja 22, Nona Lenart 22, ŠRK Koše Šentjur 21, Miklavža 17, Primafoto Sl. Gradec 17, Konjice-Zreče 16, Koroška 13.

Dejan Kramberger

Zimske počitnice 2010

V KMN Slovenske gorice smo med zimskimi počitnicami v letu 2009 organizirali 1. aktivne počitnice za učence OŠ Voličina. Zaradi izjemno dobrega odziva s strani otrok in njihovih staršev smo s športnimi programi za vse šoloobvezne otroke in dijake nadaljevali tudi po koncu lansko letnih zimskih počitnic in jih neprekinjeno izvajamo (tudi med šolskimi počitnicami) še naprej. V pomoč pri izvedbe teh programov nam je razpis Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije (»Hura prosti čas«), s katerim smo si vsaj delno uspeli zagotoviti finančna sredstva za sofinanciranje izvajanja aktivnosti za najmlajše.

Skupni cilj in osnovni namen vseh naših programov je prispevati k pozitivnemu razvoju otrok ter jih, s pomočjo vnaprej načrtovanega dela in kontinuirane vadbe, postopoma navajati in napeljevati k redni telesni vadbi. Tako smo tudi v času pravkar končanih zimskih počitnic izvedli športne aktivnosti za učence OŠ Voličina in tudi učence OŠ Korena, v športnih dvoranah omenjenih šol. Nad tudi tokratnim odzivom otrok

smo več kot zadovoljni, saj se je skupno naših športnih aktivnosti, na katerih so otroci s pomočjo raznovrstnih iger z žogo, krepili osnovne psihomotorične sposobnosti, udeležilo 45 otrok, razdeljenih na tri starostne skupine. Zadovoljni in nasmejani otroški obrazi ob koncu vadb so vsem vadiateljem v veliko zadovoljstvo in motivacijo za delo v prihodnosti, tako da že načrtujemo nove aktivnosti ob vadbi, ki jo redno izvajamo tekom šolskega leta.

Dejan Kramberger

Letni zbor lenarških vetera- nov vojne za Slovenijo

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Lenart je sklicalo za petek, 26. februar, ob 18. uri v Gasilskem domu Lenart redni letni zbor. Osrednja naloga veteranov iz vseh šestih občin osrednjih Slovenskih goric je obravnava in sprejem poročila o delu in delovnega programa.

Predsednik območnega združenja, dr. Marjan Toš, je v poročilu zapisal: »Združenje šteje 239 članov, število članov je konstantno z rahlim trendom naraščanja. Vsi udeleženci priprav na osamosvojitveno vojno in med njo v letu 1991 niso člani območnega združenja Lenart, saj je članstvo povsem prostovoljno in odvisno od volje posameznika. Prav tako mnogi udeleženci osamosvojitvene vojne še vedno nimajo urejenega statusa veterana, saj jim veljavna zakonodaja tega ne omogoča.«

Poročilo o opravljenem delu poudarja, da so lenarški veterani podprli nekatere pobude

ZVVS za spremembe zakonodaje, da dejanskim udeležencem vojne omogočijo priznanje njihovega veteranskega statusa. Ocenjujejo, da se je zaradi poslabšanih ekonomskih razmer znova poslabšal socialni položaj članov. Mnogi so izgubili delo, nekateri pa so z zaslužki na eksistenčnem minimumu, tako vse težje živijo. Kljub temu pa ne beležijo bistveno povečanega obsega sredstev solidarnostnih denarnih pomoči, ki jih v sicer omejenih kvotah nudi ZVVS.

Območno združenje je v celoti izpolnilo letni delovni program. Udeležili so se številnih kulturnih, športnih in družabnih prireditev in srečanj, ki so jih prirejale sosednja območna združenja. Takšno sodelovanje je nadvse koristno in potrebno, saj z njim krepijo pristne tovariške odnose.

E.P.

Kje ste, skriti talenti?

Društvo upokojencev Sv. Trojica vabi na **peto srečanje skritih talentov**. Zgodovino se vam je med letom utrnila in zapisala lepa poezija ali proza, katero ste presneli na papir. Zato vas vabimo, pridružite se nam in predstavite svoj navdih.

Kmečke žene, gospodinje, babice, dedki, pri-

dite na našo kulturno srečanje, na prvi pomladni dan, 20. marca 2010, s pričetkom ob 10. uri pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Pridružite se nam – nikoli ni prepozno!

DU Sv. Trojica
Marija Klobučar

VABILO

Vabimo Vas na **pred-velikonočni sejem** v prostorih Centra Slovenskih goric, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart.

Velikonočni sejem, na katerem se lahko predstavite in nakupujete, bo potekal v: **petek, 26. 3. 2010**, od 13. do 20. ure in **soboto, 27. 3. 2010**, od 9. do 17. ure.

Na sejmu bo predstavljena blagovna znamka "**Benediški klecnprof**" s kulturnim programom Glasbenega turističnega društva Klapovuh iz Benedikta.

Priporočamo udeležbo z izdelki domače in umetnostne obrti, velikonočnimi voščili, s kulinaricnimi dobrotami, z izdelki za krasitev velikonočnega časa in drugimi artikli, navezujočimi na tematiko sejma. Vljudno vabljeni, da se predstavite na sejmu. **Svojo namero o udeležbi nam javite do 20. 3. 2010.**

Organizatorja sejma:

Društvo za razvoj podeželja »LAS OVTAR Slovenskih goric« in

Razvojna agencija Slovenske gorice.

Kontakt: 059 128 773, 051 660 865,
rasg@rasg.si

Diši po domačem ... skutina gibanica

Sestavine: Testo: 1 kg moke, 2 jajci, 2 dl mleka, 1 žlička sladkorja, 42 g kvasa, ščepec vanilijevega sladkorja, košček limonine lupine, ščepec soli,

Skutin nadev: 1 kg skute, 200 g sladkorja, 1 vanilijev sladkor, 80 g rozin, 1 jajce, košček limonine lupine, ščepec soli, posip, sladkor v prahu

Postopek: V večjo skledo presejemo moko. Na sredi naredimo jamico, v katero vlijemo kvasec. Dodamo jajci, vanilijev sladkor in sol, nato pa postopoma prilivamo mlačno mleko in sestavine z rokami gnetemo toliko časa, da dobimo gladko, voljno, prožno testo, ki se sveti in se loči od posode in kühnlince. Testo pokrijemo s čistim prtom ter postavimo na toplo, da vzhaja 60 minut. Rozine preberemo, temeljito operemo in namočimo v malo mlačne vode.

Priprava: Pečico segrejemo na 180° C. V skledi gladko razmešamo skuto, sladkor, jajce, vanilijev sladkor, drobno nastrgano limonino lupino in ščepec soli. Dodamo odcejene rozine in premešamo. Vzhajano testo na pomokani delovni površini razvaljamo v obliki plitvega okroglega pekača. V pekač ga položimo tako, da del testa visi čez rob pekača. Testo premažemo s skutinim nadevom, nato pa testo, ki je viselo preko pekača, zavijamo čez del nadeva. Pekač za pri-

bližno 25 minut potisnemo v segreto pečico.

Serviranje: Skutina gibanica je topla sladica, ki jo pred serviranjem narežemo in potresemo s sladkorjem v prahu.

Dober tek!

Suzana R. Breznik

Smeh je pol zdravja

Pripravlja T. K.

Pojasnilo

»Mamica, zakaj si se poročila z očijem?«

»Dragi, zdaj vidiš, kam si zabredel. Še otroku ni jasno, zakaj sem se poročila s tabo!«

Blondinka

»Včeraj sem bila na inteligenčnem testu za sprejem na visoko šolo,« je dejala blondinka svoji prijateljici.

»Kako si opravila?«

»Odlično. Rekli so mi, da so rezultati negativni.«

Fantastična pravljica

»Mamica, prosim, povej mi pravljico,« je sredi noči rekel sinček mami.

»Malce še počakaj, da pride domov ati: potem nama bo obema povedal fantastično pravljico.«

Ločitev

»Ločujem se.«

»Zakaj?«

»Žena že pol leta ni spregovorila z mano.«

»Joj, potem pa dobro premisli. Tako dobre zlepa ne boš več dobil.«

Obletnica poroke

»Dragi. Jutri imava obletnico poroke. Predlagam, da zakoljeva največjega purana?«

»Zakaj, saj on ni nič kriv.«

Čudna bolezen

»Gospod doktor, ali je kaj narobe?« je pacient povprašal doktorja, ki je strmel v laboratorijske izvide.

»Čudno, ta bolezen je doslej napadala samo vinske mušice.«

Huda alergija

»Gospod doktor, mislim, da sem alergičen na usnje.«

»Na osnovi česa to sklepate?«

»Kadar se zjutraj v postelji zbudim v čevljih, me vedno boli glava.«

Bivša žena

»Kako je kaj s tvojo ženo?«

»Podobno kot s kavo.«

»Ne razumem.«

»Ločila sva se! Sedaj je tudi ona (pra)žena!«

RASG vabi k sodelovanju

Razvojna agencija Slovenske Gorice deluje na več področjih, tako s samostojno enoto Izobraževalnega središča kot v sami Razvojni agenciji SG z razvojnim oddelkom s projektno sodelavko, zadolženo za izvajanje projekta LEADER, torej delovanje LAS OVTAR, ter s projektnimi aktivnostmi za izvajanje regionalnih razvojnih projektov in lokalnih razvojnih projektov, ki jih je iz dneva v dan več. S sodelavko, odgovorno za izvajanje aktivnosti Turistično informacijskega centra osrednjih Slovenskih goric, projektno sodelavko za informiranje (mesečni lokalni časopis Ovtarjeve novice), ki se bo nadgradil v letošnjem letu s kvalitetno in sodobno spletno stranjo. Kot posebni oddelek za razvoj turizma ter s turizmom povezanih aktivnosti, kjer imamo po projektu Martinova pot, ki je začel s svojimi aktivnostmi 1. 11. 2009 in bo trajal 36 mesecev, namen pridobiti dve delovni mesti, za kateri prejmemo refundacijo sredstev iz projekta Slovenija - Madžarska. Natančnejši opis projekta vam bomo predstavili v eni izmed naslednjih števil.

Konec leta 2009 smo se uspešno prijaviли tudi na dva nova mednarodna projekta v sklopu South East Europe, in sicer smo partnerji v projektu RETOUR - Responsible Tourism in cultural, agroturism and sports sektors, s partnerji iz Avstrije, Bolgarije, Grčije, Madžarske, Italije, Romunije, Hrvaške in Srbije v prijavi višini projekta 2 MIO EUR, od tega, če nam uspe, na projektu kandidiramo s sredstvi v višini 171.000 EUR.

Drugi tovrstni projekt v sklopu evropskih pro-

jektov South East Europe je projekt Connect to reconnect - a bridge made of culture and history, kjer kandidiramo za evropska sredstva v skupni višini 3,272.131,20 EUR, od tega naša agencija z zunanjimi partnerji v projektu kandidira v višini 448.815,90 EUR.

Upamo, da nam na obeh projektih uspe pridobiti evropska sredstva in s tem izvajati aktivnosti za razvoj podjetniških potencialov v smeri ekoturizma, razvoja namestitvenih kapacitet, drugih storitvenih dejavnosti na območju osrednjih Slovenskih goric.

V tem trenutku se Razvojna agencija loteva tudi številnih manjših projektov za posameznike, kmetijska gospodarstva, podjetnike in gospodarske družbe pri prijavah na razpise ministrstev in tako pripravljamo dokumentacijo za razvoj čebelarstva turizma, namestitvenih obratov, razvoja podjetništva in nekaterih drugih manjših aktivnosti, o katerih bomo s posameznimi prispevki predstavili primere dobre prakse v eni izmed naslednjih števil našega časopisa Ovtarjeve novice.

Vljudno vabljeni v našo pisarno, kjer vam bomo z veseljem pomagali najti informacije, ki jih potrebujete pri razvoju kakršnekoli dejavnosti, tako nove, dopolnilne, obnovitvene.

Glede na to, da smo kadrovsko omejeni in zelo zasedeni, bomo veseli, če boste vaš obisk tudi predhodno najavili na našo telefonsko številko, elektronski naslov ali po predhodni pridobitvi osnovnih informacij z naše strani.

Janja Viher

OVTARJEVE NOVICE

Mesečnik Ovtarjeve novice, časopis osrednjih Slovenskih goric, izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice Direktorica Janja Viher

Naslov uredništva: Ovtarjeve novice, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart, ovtarjeve.novice@rasg.si

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič

Tehnični urednik: Zmagoslav Šalamun

Uredniški odbor: Edvard Pukšič, Zmagoslav Šalamun, Tomaž Kšela, Dejan Kramberger in Janja Viher

Projektna sodelavka RASG in lektorica: Suzana Rejak Breznik

Fotografije: Foto Tone, avtorji prispevkov ter nekateri zunanji sodelavci, arhiv občin in RASG Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo!

Grafična priprava in tisk: Pika, Zmagoslav Šalamun, s.p., Biš 61, 2254 Trnovska vas, 26. februar 2010

Naklada: 6000 izvodov

Ovtarjeve novice lahko prelistate tudi na spletu: www.rasg.si

Pust v Slovenskih goricah ...

pri Lenartu

Na pustno soboto so se zbrale številne maskare in se udeležile tradicionalne pustne povorke. Lepo vreme in sneg sta privabila številne radovedneže, našli smo jih čez 1000.

Iz Osnovne šole Lenart so se pustne povorke udeležile naslednje skupine z zanimivimi in aktualnimi imeni: Navijaška skupina, Zdrava in nezdrava prehrana, Šentviški predor, Učitelji, pozor, imate konkurenco! ter Rokerji. Otroci in starši Modre igralnice Vrta Lenart so se našemili v skupino Slovenska nogometna reprezentanca. Iz Sv. Trojice je prispela skupina Trojicabenz, Pihalna godba MOL se je našemila v Delavsko godbo, članice Twirling kluba lenarških mažoretk so bile prikupne Sobarice, prav tako so nas očarali Valentinovi srčki, povorke sta se udeležili skupini etno mask Orači in Koranti iz Destrnika. Pozornost so pritegnili tudi Dornavski cigoni. Maskare so bile nagrajene, in sicer je od skupinskih maskar **prva nagrada** pripadla OŠ Lenart (za vse skupine), na **drugem** mestu se jim je pridružil Vrtec Lenart, **tretjo** pa je osvojila Trojicabenz. Prav tako so bile nagrajene posamezne maskare, in sicer so navdušili **Valentinovi srčki**, za njimi **Orači**, nasmejal pa je tudi **Ded, ki nosi babo**.

Organizatorji so bili veseli množičnosti in raznolikosti ter izvirnosti mask. Prav tako je razveseljivo tudi to, da so se karnevala udeležili tudi iz drugih krajev Slovenskih goric.

Darja Ornik

pri Sv. Trojici

Množično pustovanje, ki so se ga udeležili stari in mladi, so pripravili tudi v središču Svete Trojice.

Zimski nočni pohod okrog jezera z lampijončki

Planinci OŠ Sveta Trojica (letos se je prijavilo 50 mladih planincev, članov PD Hakl) smo v januarju z veseljem znova prehodili pot okrog Trojiškega jezera, saj je ta pohod nekaj posebnega. Zbrali smo se pred šolo ob petih popoldan, in ker je takrat že tema, smo si pot osvetljevali z ročno izdelanimi lampijončki, baklami in žepnimi svetil-

kami. Pod nogami nam je škripal sneg, občudovali smo osvetljeno cerkev, stopnice in uživali v klepetanju in soju svojih lučk. Učenci so kar poskakovali in nihče ni potožil, da je utrujen. V eni uri smo se vrnili nazaj do šole, kjer smo si postregli s toplim čajem in keksi. Vsi smo bili zadovoljni in prijetno utrujeni. Na cilju smo znova ugotovili, da se v zimskem času premalo gibamo in da bi takšnih srečanj lahko bilo več.

Pridružili so se nam tudi pohodniki iz Cerkvenjaka pod vodstvom Tončke Divjak. Tako je naša četica štela kar 55 članov.

Ta pohod je vsako leto dobro obiskan in verjamem, da bo postalo tradicionalno ponovoletno srečanje.

Marta Jemenšek,
prof. razrednega pouka

Množična udeležba na tradicionalnem pohodu okoli Trojiškega jezera

Kljub ne najbolj ugodnim razmeram je za lenarškimi vinogradniki uspešno leto

Reultate dela minulega leta in načrte v letošnjem letu so v soboto, 20. februarja, na rednem letnem občnem zboru predstavili vinogradniki vinogradniškega društva Lenart.

Uvod v leto bo zaznamovalo strokovno predavanje, s katerim skušajo prispevati h kvalitetnejšemu delu v vinogradih in kletih, kjer vino dozoreva. April bo v znamenju ocenjevanj vinskih pridelkov preteklega leta, ki jih bodo predstavili na *tradicionalnem prvomajskem pohodu* na Zavrhu in ob *Klopotčevem večeru* v mesecu juliju. Vrhunska slovensko-

goriška vina se bodo tudi letos predstavila na grajskem ocenjevanju vin na Ptuj, kjer so v minulem letu dosegla visoko povprečno oceno nad 18,80. Med vsemi vinogradniškimi društvi so vinogradniki iz vinogradniškega društva iz Lenarta dosegli najvišjo oceno. V novembru bo tradicionalno martinovanje.

Predsednik društva Radovan Šuman je izrazil veliko zadovoljstvo nad uspešnim sodelovanjem z aktivom kmečkih žena iz Lenarta. Aktivno sodelovanje z drugimi društvi in občino pa naj bi bila pot do uspeha tudi v prihodnjih letih. Eden izmed ciljev vinogradniškega društva in občine Lenart v letošnjem letu je *zagon lenarške rotovške kleti*, kar bi bil zagotovo velik prispevek k turistični ponudbi Slovenskih goric in eden izmed načinov promocije slovenskogoriške kulinarike. Novost v letošnjem letu bodo *priredivte ob rezu potomke najstarejše vinske trte* na Zavrhu, ki jo skrbno vzgaja Jože Rojs. Tako si v letošnjem letu obetamo tudi prvo simbolično trgatve, ki jo bo spremljal bogat kulturni program.

Dejan Kramberger

